

Tárgymutató

^{133}Xe felhalmozódás mérése mint az agyi
lokális véráramlás mértéke 554

A

a nyugalmi transzmembrán potenciálkülönbség 255
a ramus communicans griseus 331
A₁ vitamin 425, 534
abszorptív (posztprandiális) fázis 429, 430, 435, 436, 437, 441
acetaldehid 429
acetazolamid 343
acetyl-kolin (ACh) 41, 75, 83, 84, 90, 158, 167, 168, 220, 264, 299, 319, 332, 438, 472, 473, 476, 477, 486, 493, 546
anyagcsereje 43, 267
és tápcsatorna-mozgások 87, 336
hatás(ok) 63, 460, 474
bélfali simaizomra 62, 301
bélidegrendszerre 342
gyomor savtermelésére 342
gyomorra 336
keringési perctérfogatra 167
motoros véglemezen 62, 301, 302
muszkarinergiás szinapszisban 316
szívre 402, 403, 491
tápcsatorna motilitására 167
hatáshelyek 43, 267
kolokalizáció peptidekkel 580
acetilkolin-észteráz (AChE) 62, 63, 84, 267
gátálás 62, 63, 301
acetilkolin-kvantumok 63
acetilkolin-receptor (AChR) 37, 62, 320
muszkarinikus 37, 264, 317, 403, 475, 579
neuro-muszkuláris 460
nikotinikus 37, 258, 264, 299, 301, 303, 403, 579
acetilkolin-receptor (AChR) család 37, 259
acidózis 120, 349, 360, 385
cukorbetegségben 117
hatás a kemoreceptorokra 392
intracelluláris 392
kompenzáció a vese által 112
légzési (respirációs) 120, 121, 395, 396
barbiturátoktól 397
kialakulása 396
metabolikus 121, 124, 392, 393, 394, 395, 432
és glükoneogenezis 433
kialakulása 396
kompenzáció 143, 391, 394
vizelethajtóktól 397

metabolikus (cukorbetegségben) 387
metabolikus és éhezési 392
vese általi helyreállítás (kompenzáció) 121, 374, 378, 444
aciduria
paradox 392
acil-hidroláz
2-~ 440
acinus 88
A-csík 60
adaptáció (alkalmazkodás) 218
érzékejté 523, 524
ingerhez 192
addíció 160
Addison-kór (mellékvese-clégtelenség) 45, 113, 270
adekvát inger 77, 322, 325, 521, 522
adenilátcikláz 63, 206, 264, 321, 533, 551
állandó aktiváció koleratoxinra 345
adenilát-kontroll 495
adenin:foszforiboziltranszferáz (A-PRT) 152
adenohipofizális hajszálerek 280
adenohipofízis 47, 50, 223, 269, 280, 585, 589
egyedfejlődési eredet 271
hormonok 44
sejt típusok 50
adenokarcinóma 349
adenóma
bazofil sejtes 281
adenozil-metionin (5-) 445
adenozin 43, 473
mint értágító anyag 420
adipocita 142
ADP
mint neurotranszmitter 473
adrekortikotrop hormon 270
adrenalin 42, 43, 76, 120, 158, 169, 218, 257, 264, 267, 283, 383, 438, 442, 472, 473, 479, 480, 574
elválasztás 265, 485, 498, 499
hatás(ok) 46, 47, 167, 480
anyagcsereje 452
glükózforgalomra 436
glükoneogenezisre 433
hiperglikémiás ~ 275
izmok és a zsírszövetek glükózfelvételére 170
koszorúerekre 420
májbeli glükoneogenezisre 143
szervezetre 474
szívizomra 304
zsírsejtekre 437
szintézis 36, 170, 272, 480

adrenergiás agonista szer(ek)
alfa- 494
adrenergiás blokkoló szer(ek)
béta- 98
adrenergiás neurotranszmitterek 446
adrenergiás receptor 47, 275, 473, 498, 499
α-~ 416
α-~-antagonista 414, 415
β-~ 37, 41, 128, 179, 260, 264, 403, 416, 548
β-~-agonista 168, 475
β-~-antagonista 133, 134
pozitív moduláció tiroid hormonokra 480
adrenergiás sejt(ek)
jelzőanyag 479
adrenergiás transzmitter(ek) 304
adreno-genitális tünetegyüttes 589, 595
adrenokortikotrop hormon (ACTH) 44, 45, 51, 269, 270, 280, 375, 438, 472, 574
elválasztás 46, 217, 275, 573
fokozódás 500
hatás 281
magzatban 587
mellékvesekéreg aktiválása 574
mint stresszhez adaptálódást segítő hormon 218
túlprodukció 281
afágia 486
afferens bemenetek
leszálló (efferens) ellenőrzése 526
afferens idegrostok 79
affinitásjelölés 25, 244
ageuzia (ízérezékelés hiánya) 340
agnózia
látási (vizuális) 555
agresszió 210, 218, 505, 573
és androgén szteroidok 217
reprodukcióval kapcsolatos 217
territoriális 569
agresszív viselkedés (reproduktív)
hormonális befolyásolás 573
agyalapi mirigy (glandula pituitaria, hipofízis) 50, 84, 481, 580
aktiváció 223
általános elégtelenség 45
befolyás más (endokrin) szervekre 170
csökkent működés 50, 281
csökkent működés (hipopituitarizmus) 50
daganat 533
elégtelenség 270
elülő lebeny (adenohipofízis) 589
és ivarszervek kialakulása 584

- hátsó lebeny (neurohipofízis) 116, 478, 580
kivonata 386
hormonális szabályozás 169
hormonürülés szabályozás 479
infarktus 50
infarktus (Sheehan-tünet) 50
kortikotrop sejtek 499
középső (köztes) lebeny 269, 578
magzati 224, 587
pars distalis (adenohipofízis) 274
részei 280
sejtípusok 280
agybavizelés 209, 211, 557
éjszakai 271
agyburkok 80, 286
agyfélteke (nagyagy) (hemiszférium) 208, 327, 552
bal oldali 208
domináns 208, 552
jobb oldali 573
összekötő (eresztéki) idegrostok 208, 552
agy–gerincvelői (cerebro–spinális) folyadékok (CSF) 77, 85, 113, 322, 328, 334, 380, 384
fehérjekoncentráció 380
gáznyomások 495
inzulinszint 217, 572
kémiai érzékelése 478
leszívás 86
leszívás (megcspolás) 335
mint a központi idegrendszer nyirokrendszer 411
nyomás (növekedés) 421
pH 121, 123, 393
pufferek 395
agyhártya
kemény (dura mater) 79
agyhólyagok 327
agyi aminosav transzmitter rendszerek 221, 580
agyi artériák
elzáródás és klinikai tünetek 334
és általuk ellátott területek 335
agyi arteriolák 470
agyi folyadékkeringés 85, 334
agyi hajszálerek
endotélium 335
agyi halál 392
agyi hipoxia 419
agyi idegdúc 324
agyi jutalmazó/büntető rendszerek 478
agyi károsodás
keringészavarból 420
agyi kolinergias rendszerek 220
agyi lokális anyagcsere 553
agyi ozmolaritás 388
agyi ödéma 426
agyi öningerlés 167, 218, 576
pozitív 475
agyi parenchima 286
agyi regionális anyagcsere
közvetett mérés 209
agyi regionális véráramlás 209, 553
mérés 554
agyi sejtek
glükózfelvetele 553
agyi struktúrák
háromdimenziós megjelenítése 209
agyi vénás szinuszok 413
agyi vér(át)áramlás 96, 137, 354, 451, 488
autoreguláció 137
fő szabályozó 419
idegi szabályozás 137
szabályozás 136
agyi véretek
beidegzés 421
agyi vérkeringés 420
agyi verőerek 470
agyi vérzések
diffúz 385
agyi vizenyő 385
agyideg 168, 324, 470
I. 331, 352, 549
II. 331
III. 328, 458, 465, 470, 471
IV. 465
V. (háromosztatú, nervus trigeminus) 330, 334, 336, 338, 472, 483, 530, 549
érzőidegdúc 330, 458
érzőidegmag 196
és divíziói 164
három divíziója 468
VI. 335, 465
VII. 330, 339, 470, 471, 483, 498, 500, 549, 550, 551
VIII. 205
IX. 164, 330, 339, 465, 468, 470, 472, 483, 492, 549, 550, 551
IX. és X. 334, 458, 475, 487
X. 330, 339, 465, 468, 470, 472, 484, 490, 492, 549, 551
XI. 330, 465
XII. 330, 339, 465
kilépés a koponyából 82, 330
nem-típusosak 83, 331
paraszimpatikus idegrostokkal 166, 471
agykamra (ventriculus cerebri) 80, 85, 327, 328, 334
belső borítás 307
folyadék 77
III. 169, 210, 473, 478, 556
IV. 478, 556
közeleli ozmoreceptorok 387
agykéreg 78, 89, 159, 168, 170, 220, 221, 227, 332, 340, 341, 458, 482, 488, 524, 572
ébredés (arousal) 556
elektromos ingerlés 194, 526
érzőidegpályák a talamusz felől 196
érzőmezők feltérképezése 192
hatás(ok)
székelésre 484
székletürítés neuronkörére 172
ingerlés kardio–vaszkuláris hatásai 174
kolinergias beidegzés 579
látási területek 513
mezők és neurokémia 458
mozgató (motoros) területek (mezők) 324, 493, 505
működés(ek) 208, 552
csökkenés 451
zavar 392
peptidek 461
vérátáramlás 420
vizelégző hatás 486
agykérgi asszociációs mező(k) (területek) 208, 505, 511, 513, 527
homlok- és fali lebenyi 458
károsodás 185
motoros 512
parieto–okcipitális 541
parieto–temporális
jobb oldali 573
agykérgi elsődleges
érzőmezők
feltárás 554
hallómező (A1) 546
látómező (V1)
neuronok 536
látóneuronok
optimális inger 536
motoros (mozgató) mező (terület) 458
arcizmok reprezentációja 465
talamikus bemenet 459
testérzékítő (szomatoszenzoros) mező (terület) (S1) 524, 529, 552
agykérgi elsődleges izérzékítő mező 207
agykérgi hallómező(k) (területek) 205, 546
elsődleges (A1) 205
másodlagos (A2) 205
agykérgi izérzékítő területek 551
agykérgi látómező
másodlagos (V2) 539, 541
agykérgi látómező(k) 199, 521, 536
elsődleges (V1) (area striata) 157, 197, 199, 201, 459, 536, 538, 541
másodlagos (V2) 202
negyedleges (V4) 202, 541
ötödleges (V5) 202, 541
agykérgi másodlagos testérzékítő (szomatoszenzoros) mező (S2) 552
agykérgi motoros (mozgató) terület (mezők) (motoros kéreg) 157, 184, 510
elsődleges (M1) 181, 185, 328
vérkeringési hatások 176
agykérgi motoros terület
elsődleges (M1) 512
agykérgi oszlop(ok) 196, 205, 208, 529, 539
agykérgi régiók
afferens és efferens idegsejtek 529
agykérgi testérzékítő (szenzomotoros) mező (terület) 194, 526, 550, 592
elsődleges (S1) 196, 208
feltárás 209
testfelszíni reprezentáció 193
agysarló (falx cerebri) 79, 326
agyszöveti ozmotikus nyomás 117
agytörzs (v. truncus encephali) 78, 165, 181, 184, 185, 210, 216, 221, 269, 324, 332, 470, 472, 478, 500, 553, 556, 580
adrenergias idegsejtek 267, 270
és tápcsatorna-működésük 336
formatio reticularis 80, 168, 328, 458, 499
kardio–vaszkuláris neuronhálózat 492
hallórendszer konvergenciái 546
hasoldali idegmagvak 324
háti (oldalsó) idegmagvak 78, 324

- légzésszabályozó neuronkörök 104
 megszakított motoros oszlopok 186
 mint integrátor 504
 monoamin-raktárak kiürítése 212
 és alvás 559
 mozgásirányítás 186, 513
 mozgásirányító struktúrák 504
 működészavar 392
 nucleus sensorius nervi trigemini 196
 nyáleválasztást szabályozó neuron-
 körök 339
 nyelést irányító neuronhálózat 339
 összeköttetés az előagggyal 556
 rágást szabályozó neuronhálózat 338
 raphe idegmagvak 217, 514, 526
 részei 324
 vazomotoros neuronkör 402
 ventrális laterális tegmentum 220
 zsigeri idegmagvak 572
- agyvelő (medulla cerebri) 46, 78, 181,
 315
 emléskék
 részek 324
 energiaforgalom 153, 452
 extracelluláris tér 77
 fehérállomány 78
 fejlődése és ivari hormonok 584
 hajszálerek 406
 kérgi területek 156
 ketontest-felhasználás 149, 442
 műtéti destrukció és viselkedés-befolyá-
 solás 209
 Na,K-ATPáz és tiroid hormonok 275
 szerkezet (különböző síkokban legjobb
 képkötés) 554
 tesztoszteron-aromatizáció ösztradiollá
 587
 vérellátás 85, 334, 493, 500
- agyvízvezeték (aqueductus cerebri) 80,
 307, 327
- ájulás 133, 176, 414, 421, 493
 akarat (volíció) 165, 469, 470, 504
 akaratlagos cselekvés
 tervezés 458
 akaratlagos kontrakció 187
 akaratlagos mozgás 181, 187, 301, 503,
 515, 529
 kezdeményezés, tervezés 209, 554
 akaratlagos reakció latenciáideje 515
 akaratlan (automatikus) mozgások 181,
 503
 akciós potenciálhullám 29, 32, 68, 71,
 254, 263, 309, 313, 379, 520
 idegi 32
 regisztrálás 81, 253, 329
 intracelluláris regisztrálás 69
 regisztrálás 253, 311
- akklímáció
 nagy magassághoz 293
 akklimatizáció 293
 akkomodáció
 szemlencsée 200
- akondroplázia (kondrodisztrófia) 55, 290
 akromatopszia (szín-agnózia) 541
 akromegália 289
 aktin 59, 60, 63
 expresszió 303
- F- 297
 G- 64, 297
 globulus 297
 aktin–miozin kölcsönhatás 299
 aktív ionpumpák 249
 aktív kiszállítás (szekréció)
 vesében 111
 aktív pumpamechanizmus
 Na⁺ és K⁺ ion transzmembrán szállítá-
 sáé 28
 aktív transzmembrán szállítás (transzport)
 27, 248
 elsődleges 370
 ionoké 29
 másodlagos 370
 Na⁺ ionnal kapcsolt másodlagos 381
 aktív transzportrendszer
 Na⁺ iontól függő 92
 aktív zóna 36, 325
 aktivációs (ingerületi) energiatöbblet 451
 aktivációs hatás 584
 aktomiozin 443
 akusztikai inger 203, 543
 akut intermitáló porfíria 151
 alak
 látási elemzés 541
 alakérzékelés 539
 alanin 46, 272, 303
 mint szinaptikus transzmitter 580
 alap (bazális) hártya 241
 alapanyagcsere (BMR, alap-energiaforga-
 lom) 50, 153, 154, 271, 280, 451, 453
 meghatározás feltételei 451
 alap-energiaforgalom 451
 alap-energiaforgalom (alapanyagcsere)
 153, 451
 alapharmonikus 543
 alapi (bazális) hártya 48, 49, 129, 276,
 278, 406
 vérlemezke-kitapadás 295
 alapi (bazális) test 27
 alapi test 248
 alapízek 207, 551
 alapvető nyugalmi-aktivitási ciklus 452
 alapvető nyugalmi-aktivitási ciklus
 (BRAC) 452
 albinizmus 151, 447
 albumin 147, 268, 369, 371, 417
 bilirubin-kötés 446
 kicserélődés 388
 kicserélődés az emberben 118
 mennyiség a vérplazmában 150
- aldoláz
 A és B 434
 aldoszteron 42, 106, 115, 116, 170, 270,
 379
 aktivitás 127
 elválasztás 52, 108, 270, 284, 368, 370,
 379, 382, 481, 485, 490, 492
 elválasztás fokozódás szívélgtelenség-
 ben 400
 hatás(ok) 269, 270, 383
 nefronokra 375
 vastagbélben 94, 349
 vesében 112
 vesecsatornácsákban 378, 382
 termelés 45, 270
- aleuron (magfehérje) 423
 alfa (α) hullám 557
 topográfiai eloszlás (megjelenítés) 209
 alfa-gamma (α-γ) motoneuron-koakti-
 váció 187, 515
 álhermefrodítizmus (hím) 588
 alkalmazkodás (adaptáció) 500
 populációé, genotípusos 559
 alkalmazkodási képesség
 szerzett, egyedi 559
 alkalózis 120, 124
 intracelluláris 120
 légzési (respirációs) 121, 391, 393, 394,
 395, 396
 vese általi kompenzálás 391
 metabolikus 382, 392, 395, 396
 kialakulás 396
 kompenzált 121, 393
 nem-respirációs 120
 respirációs 354
 alkalózis (metabolikus)
 és tüdőszellőzés 393
 kialakulás 396
 alkaptonuria 151, 446
 alkohol
 felszívódás 346
 pszichikai hatások 429
 alkohol iránti fogékonyság 580
 alkoholizmus
 krónikus 215
 alkoholos italok
 fogyasztása 141, 429
 allantoin 447
 allantoinsav 447
 állapot 21, 239
 állapotjelzők 239
 állapotter 22, 239
 állapotvektor 22, 239
 állás 492, 504
 és vénás visszafolyás 417
 és véráramlás a lábban 413
 állati fehérjék 94
 állati zsírok 94
 allergiás reakciók 265
 állkapocs 82
 mozgás 88
 állkapocsrándítás 330, 468
 állkapocsrándítási reflex 164
 álló testhelyzet
 és vénás visszaáramlás 410
 allokortex 555
 allopurinol 152, 448
 almasav enzim 437
 álmatlanság 212, 332, 554, 559
 álmatlanság (inszomnia) 332, 557
 álmodás 211, 557
 álmok 553
 álmoság 211
 álom
 látási hallucinációk 558
 általános élettan 17, 233
 altató hatás 320
 altató szerek 557
 alvás 153, 211, 332, 451, 453, 470, 557
 és agytörzsi monoamin-raktárak (kiürít-
 és) 559
 és látás kapcsolata 538

- időzítés 332
 indukció 211, 556, 557
 kezdő fázis 211, 557
 mélység 557
 mélység (legjobb mérték) 558
 mélység (mérték) 212
 mélysége 211
 nem-REM fázisok 481
 REM-fázis 365
 alvásciklus 212, 558
 alvás-ébrenléti ciklus 211, 557
 alvási apnoé
   elzáródásos 105, 365
 alvással kapcsolatos agytörzsi neuronkörök 201
 alvászavarok
   depresszióban 209, 554
 alveoláris CO₂-tenzió 104
 alveoláris epitélium
   I. és II. típusú sejtek 352
 alveoláris felületi feszültség 355
 alveoláris hámsejt
   I. típusú 353
   II. típusú 353
 alveoláris laphámsejt 96
 alveoláris makrofág sejt 96, 353
 alveoláris O₂-tenzió 104
 alveoláris P_AO₂ 361
 alveoláris PCO₂ 360
 alveoláris PCO₂ (PACO₂) 100, 101
 alveoláris PO₂ 96, 101, 360
 alveoláris sejtek
   I. és II. típusú 96
   II. típus (kialakulás) 96
 alveoláris szellőzés 96, 100, 104, 119, 354, 360, 390
   kémiai szabályozás 178, 497
 alveoláris szellőzés (V_A) 360
 Alzheimer-kór 220, 332, 579, 580
 amakrin sejt(ek) 534, 537
 amakrin sejtek 198, 200, 541, 578
 ameloblaszt sejt 88
 ameloblaszt sejtek 337
 amenorrhéa 45
 amfetamin 475, 578
   katekolaminürülést serkentő hatás 579
 amfetamin (β-fenil-izopropilamin) 496
 amfetaminok 168, 220
   és pszichózis 220
   hatás a noradrenalin ürülésére 579
 amigdala 339
 amigdaloid (mandula) idegmagvak 479
 amigdaloid magvak (mandulamagvak) 332
 amigdalotómia 209
 amiláz
   alfa- 241
   nyál- vagy alfa- 338
   nyálbeli 339
 amilázok
   hasnyál- 343
 amiloid rostok
   lerakódás az érfalakba 137
 amilorid 124, 252, 551
 aminoacidérgiás idegsejt 315
 aminoaciduria
   renális 447
 amino-levulinát-szintetáz (delta-) 446
 aminosavak
   felszívódás 92, 345
   glükogén 272
   hatás a CCK ürítésére 346
   hatás a gyomor savtermelésére 342
   kiválasztás (vesében) 367
   lebomlás 142
   lebontás 431
   nefronbeli transzportrendszerek 377
   transzmembrán szállítás 28, 249
   visszaszívódás (vesében) 111
   visszaszívódás a vesében 377
 aminosav-anyagcserék
   veleszületett zavarok 151, 447
 aminosav-oxidázok 150
 aminosavtranszport
   izomsejtekbe 150
 aminotranszferázok 426
 aminotranszferázok (transzaminázok) 150, 444
 ammónia
   keletkezés 150
   képződés aminosavakból 444
   kiválasztás 444
   kiválasztás a vizeletbe 373, 374
 ammónium (NH₄⁺)
   kiválasztás 393
 ammónium-ion (NH₄⁺)
   kiválasztás a vizeletbe 373
 ammóniumsók
   vizeletben 109
 amnézia 209, 215, 567
   anterográd 215, 563, 566
 amnézia (relációs, kontextuális emlékezet-kiesés)
   anterográd 555
 amnionfolyadék 353
   lecitin/sztingomielin arány 96
 amöbiázis 93
 anaerobiózis 143
 anafilaxia 286
 anafilaxis lassan reagáló anyaga 147
 anafilaxis lassan reagáló anyaga (SRS-A) 147, 438
 anális szfinkter
   belső 336, 337
   belső és külső 87
   külső 337, 349
 anális szfinkterek 349
 anaplerotikus reakció 143, 432
 anatómiai nevezéktan
   bázeli (1895) és mexikói (1980) 324
 androgén hormonok 582, 584
   és a nemi vágy 593
   és dominancia státusz 574
   hatás a nőstény reproduktív agresszióra 574
 androgének 223, 591, 593
   defeminizáló hatások 227
   és az erőszakosság 217
   hatás a gégére és a hangszalagokra 589
   hatás a nők szőrzetére 225
 androgén-érzékenység
   örökletes 224
 androgénérzékenység tünetegyüttes 595
 androgenizáció 228, 593
   gátlás stresszben 575
   születés előtti 594
 androgenizáció (maszkulinizáció) 584
 androgénreceptorok 223, 595
   hiánya 588
 androgén-rezisztencia (v. -érzékenység)
   tünetegyüttesek 588
 androszténdion 224, 586
 anémiásan decerebrált állat 515
 angina pectoris 403, 491, 501
 angina pectoris (iszkémiás szívfájdalom) 403
 anginás roham 174
 angioténin sejtcsoportok 291
 angiotenzin
   I és II 368, 382
   -I és -II 284
   I. és II. 370
 angiotenzin II
   hatás a mezangiális sejtekre 372
   hatás a veseglomerulusokban 369
   hatás az ivásra 173, 486
   hatások 382
   képződés 108
   termelődés 575
 angiotenzin-aldoszteron mechanizmus 415
 angiotenzinek 370
   elválasztás 492
 angiotenzin-konvertáló enzim (ACE) 284, 370, 382
 angiotenzinogén 284, 370, 382
 angolkór 50
 angolkór (rachitis) 271
 angolkór (rachitisz) 290
 anhedonia 220
 anion-eltérés 450
 anion-eltolódás (Hamburger-féle eltolódás)
   hajszálerekben 362
 anionhiány 121
 anionhiány (AH) 393
 annexin II 257
 annuluspirális idegvégződés 62, 164, 301
 annuluspirális végződés 467
 annulus fibrosus 55, 289, 398
 anorexia nervosa 443
 anoxia 32
 anozmia
   specifikus 206
 anozmiák
   specifikus 549
 anozognózia 210, 555
 antibakteriális anyagok 88
 antibiotikumok 428
 anti-D ellenanyag 57, 294
 antidepresszánsok 579
 antidiuretikus hormon 111, 270, 385, 386
   elválasztás 379, 403, 490
   szállítás a hipofízisbe 474
   termelés 486
 antidiuretikus hormon (ADH, vazopresszin) 270, 367, 379
   elválasztás 117, 128, 173, 376, 377, 380, 382, 386, 485
   elválasztás és vérerbeli baroreceptorok 114
   hatás a vesében 111
   hatás a vesecsatornácákban 376

- antigének 43
antigravitációs izmok 183, 502, 509, 511, 517
anti-kolinészteráz anyag 60, 300
antimetabolit 152
antimetabolitok (antinutritív anyagok) 428
antinutritív anyagok (antimetabolitok) 428
antipiridoxin 428
antipirin 115, 383
antipszichotikus hatás 220, 579
anti-Rh ellenanyagok 57, 294
antiszociális viselkedés 458, 554
antitiamin 428
antitripszin
  alfá-1 353, 354
antivitamin 424
antivitaminok 139
anyag- és energiaforgalom
  szabályozása 172
  vegetatív szabályozás 485
anyagcsere 236
  veleszületett zavarok 446
anyagcsere (anyagkicszerélődés, anyagforgalom) 19, 429
  felszívódási (abszorptív) fázis 142
  szerkezeti 141
  vér és szövetnedv között 132
anyagcsere veleszületett zavara 151
anyagcsere-aktivitás
  és vérátáramlás 135
anyagcsere-sebesség (szöveti)
  és értágító anyagok felszabadítása 416
anyagcserezavarok 141
anyagfelvétel 116, 384
  szabályozás 385
anyagforgalmi egyensúly 19, 236
  stabilis 236
anyagkicszerélődés
  hajszáleres vér és intersticiális folyadék között 412
anyagkiválasztás 116, 384
  vese általi 116
anyagkiválasztás (vese által)
  szabályozása 384
anyagok membránba épülése 256
anyai agresszió 596
anyai gondoskodás
  kölykökről 597
anyai idegenkedés (kezdeti)
  a kölykök szagától 597
anyai viselkedés 228, 596
  és ivari hormonok 228
  és mandulamagvak 229
  hormonális szabályozás 229, 597
  idegi szabályozás 229, 597
  kezdeményezés 229
anyai-placentális egység 223
anya-kölyök folyadékforgalom 596
anyatej
  Ca 389
aorta 59, 126, 298, 404, 409
  átmérő 130
  diasztolés nyomás 136
  falának rugalmassága 136
  vérnyomása 398
aorta (emberi)
  keresztmetszet 407
aorta ascendens 135
aorta dorsalis 366
aortabillentyű 127
  nyílás 401
  zárulás 400
aorta-billentyű 399
aortafal
  rugalmasság 420
aortaív 114, 173, 491
  feszítési receptorok 382
aorta-regurgitáció 131
aortatest 104
aortatest (corpus aorticum) 104
aortatestek 177, 365
aortatestek (corpora aortica) 495
aortazsák 407
apátia 220
apneuziás központ 364
apneuziás légzés(mintázat) 364
apnoe 497
apnoé 353
apnoe (légzésszünet) 96
apnoés periódus 96
apoferritin 91, 344
apolipoprotein
  A 441
  B-100 441
  C-II 148, 440, 441
  D és E 441
apolipoproteinek
  béli 347
apomorfin
  hatás 320
  hatás a tápcsatorna felső szakaszára 484
  hatás a tápcsatorna mozgásaira 171
appetív (appetenciás) fázis
  motivált viselkedés 568
appetív folyamat 216
appetív viselkedés 213, 560
appetív-árvérz polaritás 216, 571
apraxia 555
apraxiák 185, 210, 512
APUD sejtek 44, 51, 267, 282, 283
  jellemzők 51
APUD sejtszisztéma 50, 279, 352
arachidonát
  felszabadulás 147, 439
arachidonsav 42, 44, 147, 266, 268, 424, 438
arachidonsav-szármaesterek 527
áramlás
  lineáris sebesség (v) 132
  áramlással szembeni ellenállás 130, 132, 134, 413
  perifériás 136
  áramlással szembeni perifériás ellenállás 489
aranyeres vénák 421
arányskála 523
arc
  értágulás és verejtékezés 166
  fájdalom 483
  kipirulás 166, 472
  verejtékmirigyek 471
arcbénulás 82, 219
  jobb oldali 577
  részesleg 483
arcbőr
  vérerek 471
arcfelismerés
  súlyos zavar 542
arcideg 87, 88, 89, 298, 336, 339, 340, 470, 471, 516, 551
arcideg (nervus facialis) 87, 298, 336
arcideg (nervus facialis, VII. agyideg) 339, 470, 549
arcizmok
  beidegzés 465
  bénulás 162, 330
arc kifejezés 330, 516, 573
arc kifejezések 570
arctájék
  szomatosenzoros idegi információ 530
area cribrosa 106, 366
area gigantocellularis 157
area postrema 216, 365, 478, 484, 571
argináz 445
  elégletlenség 445
arginin 274
Arisztotelész 560
aroma-anyagok 428
aromatáz 587
arousal 478, 524, 556, 581
arousal (ébredés) 505, 509
arousal szint 568
  befolyásolása készletetek létrejöttével 216
  emelkedése 568
arresztin 534
arritmia
  szívkamrai (ventrikuláris) 403
  szupraventrikuláris 400
arteria basilaris 85, 86, 334, 335, 515
arteria brachialis 133, 135
arteria carotis 111, 135
arteria carotis interna 85, 86, 334, 491
  ramus ophthalmicus 335
arteria cerebelli inferior posterior 334
arteria cerebelli superior 85, 334
arteria cerebri
  anterior és posterior 85
  anterior, posterior és media 86
arteria cerebri anterior 334, 335
arteria cerebri media 85, 334, 335
arteria cerebri posterior 334, 335
arteria communicans 85, 334
  anterior és posterior 328
arteria coronaria 126
arteria femoralis 135
  pulzushullám 410
arteria hepatica 348
arteria hyoidalis 407
arteria maxillaris 407
arteria pulmonalis 102, 126, 135, 136, 362, 407, 409, 419
  vérnyomás 398
arteria pulmonalis (tüdőverőér) 404
arteria renalis
  összeszűkítés 108
  szűkület 134
arteria stapediales 407
arteria subclavia 491
arteria ulnaris 129, 406
arteria uterina 499

- arteria vertebralis 86, 334, 335
 artériafal
 simaizomszövetek 42
 artériák
 széndioxid-nyomás 102
 artériák (verőerek) 406
 arteriális PCO₂ 362
 artériás ív 130, 407
 artériás PCO₂ 119
 artériás PO₂ 103
 artériás vér
 pH 96, 100
 artériás vérnyomás
 és baro(receptor) reflex 488
 arterio(lo)-venózus anasztomózis 411
 arteriola 129
 afferens 107
 arteriola afferens 491
 arteriola afferensek
 baroreceptorok 575
 arteriolák 129, 130, 131, 406, 419
 áramlással szembeni ellenállás 418
 átmérő-szabályozás 489
 beidegzés 471
 érelenállás 136
 érosszehúzódás 412
 fali simaizom 416
 kitágulás 412
 konstriktós állapot 131
 megkeményedés 137, 421
 megkeményedés (arterioloszklerózis)
 137, 421
 mint rezisztenciaerek 409
 összehúzódás (konstriktó) 132
 simaizmok 270
 szűkülés 285
 terminális 411
 tunica media 406
 arteriolák (emberi)
 együttes keresztmetszet 407
 arteriolák (nagyvérköri, szisztémás)
 mint rezisztenciaerek 415
 arteriolák (perifériás)
 érfali simaizmok 382
 arteriolák (vázizom, vese)
 tágulás 176
 arterioszklerózis 42, 176, 265, 410, 441
 arterio-venózus anasztomózis 130
 arterio-venózus anasztomózis 410
 arterio-venózus O₂-koncentrációkülön-
 ség 132
 legnagyobb nyugalmi 136
 arterio-venózus O₂-koncentrációkülön-
 ség 412, 418
 arterio-venózus O₂-koncentrációkülön-
 ség (AVO₂) 132
 A-sáv 297
 A-sejtek 282
 szigetsejtekben 282
 ástás 543
 aszinergia 188, 209, 516
 aszkorbinsav 427
 mint C-vitamin 434
 aszkorbinsav (C-vitamin) 140, 285, 425,
 434
 felszívódás 346
 hiány 426
 aszpartát 159, 461, 580
 mint szinaptikus transzmitter 263
 aszpirin 43, 58, 147
 hatás 266
 hatás a véralvadásra 295
 mint gyulladásgátló 439
 asszociációs agykéreg
 sérülések 512
 asszociációs idegrostok 208
 asszociációs kérgi területek 502
 asszociatív kérges 185
 asszociatív tanulás 89, 560
 idegi mechanizmusok 213, 561
 asztigmatizmus 197
 javítás 533
 asztma 97, 98, 265, 355, 357
 asztmatikus roham 42
 asztrocita 26, 247
 fibrózus 66, 324
 asztrociták 86, 335
 fibrózus és protoplazmás 307
 asztrocitoma 307
 asztrogliasejt (asztrocita)
 fibrózus 306
 protoplazmás 65, 306
 átáramlás 102
 ataxia 188, 458, 516
 átlagos keringési nyomás 492
 átlagos keringési telődési nyomás 420
 átlagos keringési töltődési nyomás 131,
 410
 átlagos keringési töltőnyomás 490
 fájhő (emberi testé) 153
 ATP
 mint neurotranszmitter 195, 473
 mint szinaptikus transzmitter vagy mo-
 dulátor 263
 mint transzmitter 342
 atriális nátriuretikus peptid (ANP) 259
 elválasztás 490
 atriális nátriuretikus peptidek
 elválasztás 492
 atriális nátriuretikus peptidek (ANP) 42,
 264
 atrio-ventrikuláris (AV) billentyűk 399
 záródás 401
 atrio-ventrikuláris (AV) csomó 126
 atrio-ventrikuláris billentyű 127
 atrio-ventrikuláris blokk 402
 atrio-ventrikuláris csomó
 paraszimpatikus beidegzés 491
 atropin 41, 89, 258, 491
 hatás a gyomor ürülésére 171, 484
 hatás a nyálképzésre 339
 hatás a szívre 491
 mint a szervesfoszfát rovarirtók ellen-
 mérge 475
 mint szervesfoszfát inszekticid ellenmé-
 reg 168
 attraktor 239
 fix pont 239
 kaotikus vagy különleges 239
 periodikus 239
 átviteli függvénye 238
 aura 555
 aureomicin 548
 autoantitestek
 nikotinikus acetilkolin-receptor (AChR)ok
 ellen 303
 autoimmun betegségek 575
 autokrin kommunikáció 266
 automatikus mozgások 502, 505
 spontán 516
 automatizmus 555
 autonóm idegrendszer 165
 autonóm idegrendszer (vegetatív) 469
 autoradiográfia 23, 241
 auxotóniás kontrakció 402
 averzió (undor) 428
 avidin 428
 A-vitamin 43
 hiány 198, 534, 542
 A-vitamin (retinol) 425
 axiális izomzat 184
 axo-axonális szinapszis 462
 axon 32, 65, 253, 305, 307, 325, 331
 átmérő hatása a vezetési sebességre 314
 eredési hely 330
 iniciális szegmentum 65, 306
 méreteinek hatása 71
 regeneráció 306
 axon: 306
 axondomb 65, 69, 74, 159, 306, 311, 315,
 462
 funkció 305
 kisülésgenerálás 69
 axonmembrán 306
 elektromos ellenállás 70, 306
 elektromos kapacitás 306
 impulzustarterjedés 312
 K-ion permeabilitás 311
 kisülés-tovaterjedés 70
 Na-ion áteresztőképesség 311
 Na-ion konduktancia 72
 refrakter periódus 70
 axonmembrán (axolemma) 66
 axonreflex 174, 477, 488
 axonregeneráció 333
 axonsarjadék
 növekedésének vezetése 306
 axonterminális 160
 axoplazma
 elektromos ellenállás 70, 306, 329
 axoplazmatikus anyagszállítás (transzport)
 gyors 65
 axoplazmatikus szállítás
 retrográd 327
 axoplazmatikus szállítás (transzport)
 retrográd 306
 axoplazmatikus transzport 65
 anterográd 316
 lassú és gyors 306
 az izomnyújtási (vagy -feszítési, miotati-
 kus) reflex 301
 azotémia 385

B

- B₁ vitamin (tiamin) 432
 B₁-vitamin (tiamin) 140
 B₁₂ vitamin (kobalamin) 427
 B₁₂-vitamin
 felszívódás 89, 341
 hiány 56, 292, 295

- B₁₂-vitamin (kobalamin) 140
felszívódás 345
- B₂-vitamin (riboflavin) 140
- B₆ vitamin (piridoxin) 432
- B₆-vitamin (piridoxin) 140
- Babinski-tünet 161, 464
- Bachmann-köteg 126
- β-adrenergias receptor 533
- Bainbridge-reflex 403, 476, 491, 492
- bajuszszőrök 195, 527
érzékelési információ szállítás az agyve-
lőbe 530
szenzoros reprezentáció 196
- baktériumok
vastagbélben 92
- ballasztanyagok 422, 424
- ballisztikus irányítás 339
- ballisztikus mozgás 505, 519
- ballisztikus mozgások 502
- Bárány Róbert 548
- barátkozás 570
- barbiturát
hatás a sav-bázis állapotra 397
- barbiturátok 124
- barlangos testek 226, 591
- baro- (vagy presszo-) receptorok
funkció 175, 491
- baro(receptor) reflex 174, 176, 488, 493,
494
- baroreceptor 104, 408
- baroreceptor- (karotisz-) reflex 164, 468
- baroreceptor (vesében) 370
- baroreceptor afferensek 487
- baroreceptor idegek
kisülés 132
- baroreceptor idegrostok
kisülés 412
- baroreceptor reflex 492
- baroreceptorok 130, 417, 487
alacsony nyomású 492
artériákban 418
artériás 127, 173, 400, 491
artériás (vesében) 284
érzékenység-változás 501
és ADH-elválasztás 114
és légzés 178
ingerületük hatásai 490
kardiális 492
nagynyomású 492
pulmonális 492
szívpitvari 284
- baroreceptorok (artériás)
izgalmának hatásai 136
- baroreceptor-reflex 418
- baroreflex 475
- basis (agytörzsi) 166, 472
- bazális (miogén) tónus
véregekben 409
- bazális elektromos ritmus (BER) 342
- bazális elöagy 220, 228, 332, 550, 551,
574, 579, 593, 594
noradrenergias moduláció 578
- bazális miogén érfaltónus 490
- bazális sejt (szaglóhamban) 549
- beállítási pont 21, 164, 238
- beállító pont 237
- beavatkozás hatása 17
- begyakorlott (ügyességi) mozgások 503
- behatolás (intrómisszió) 591
(a hímvessző a hüvelybe) 226
- Békésy György 547
- bél 51, 271
Ca- és foszfát-felszívódás 281
Ca-felszívódás 46, 271, 481
Ca-ion felszívódása 281
endokrin sejtek 281, 347
fali simaizomrétegek 347
hormontermelő sejtek 51
kiürülés (emésztések között) 336
mozgások 348
nyiroktüszők 243
összehúzóerők 345
víz-és ionszekréció 348
- bél-agy peptidok 221, 581
- bélbaktériumok
epesav-átalakítás 346
- bélbennék 345
- bélbennék (kimusz) 90, 342
továbbítás a bélben 345
- bélbetegségek 92, 345
- bélbolyhok 92, 347, 348
- bélbolyhok (villusok) 347
- bélcső 84
APUD sejtek 282, 283
hurut 286
L-sejtek 93
motilitás (csökkenés) 179
mozgások 281, 428
simaizmok 499
szfinkter izmok (serkentés) 484
ürtülés (az emésztések között) 87
- bélgzés 97, 102, 351, 355, 496
- bélgzési erőfeszítés 177
- bélgzési görcs 364
- bélgzési központ 497
- bélgzési izmok 97, 355
gyengeség 358
- belek
vérátáramlás 500
vérrellátás 498
- bélfal
gátló (purinergias) idegsejtek 484
simaizom 62, 301
- bélfali idegfonatok 43, 269
- bélfali idegplexusok
neurotranszmitterek és neuromodu-
látork 473
- bélgázok 94, 349
- bélgörcs 170, 348
- bélgyuilladás
fertőzéses 93
- bélgyuilladások
fertőzéses 348
- bélhám 221
enyhe sérülés 337
proliferáció 282
- bélhámsejt 46, 427
apikális membrán 344
apoferritin 91
Ca-kötő fehérje indukciója 481
galaktóztanszport 91
glükóztanszport 91
kilomikron-ürtítés 344, 345
lipidek felvétele 93, 347
- specifikus fehérjék 345
- vaskiválasztás 344
- xilóztanszport 91
- zsírok újraszintetizálása 91
- bélhámsejtek
kilomikron-termelés 440
zsírfelszívódás 439
- bélhez társult nyirokszövet 347
- bélhez társult nyirokszövet (GALT) 347
- bélhormonok 429, 484
elválasztás 476
- bélidegrendszer 84, 158, 171, 333, 341,
342, 469, 470, 581
- dúcsejtek hiánya 88
- funkciók 484
- ganglionsejtek hiánya a vastagbélben
337
- idegsejtek 87
- neuronelrendeződési mintázatok 328
- neuronok eredete 337
- opiátok hatása 484
- serotoninergias sejtek 171
- szimpatikus beidegzés (hatások) 171
- bélkripták 337
- béllel társult nyirokszövet 94
- béllel társult nyirokszövet (GALT) 94
- Bell-Magendie-szabály 80, 327
- bélmotilitás
fokozása 475
fokozó tényezők 345
serkentés 92
- bélmozgás 424
- bélmozgások 276
- bélnyálkahártya 91
endokrin sejtek 484
hámsejtek 148
- bélsár 349
- belső csíralemez 87, 130
- belső csíralemez (endoderma) 337
származéka 87
- belső elválasztású (endokrin) mirigyek 41
működés 50, 280
- belső fül 203, 204, 543, 544
- belső környezet 20, 237, 469, 549
szabályozás 367
- belső környezet (szervek)
szabályozás 469
- belső légzés 351, 352, 495
- belső munka 451
- belső munkavégzés 450
- belső ritmusok
összehangolása és szinkronizálása a külső
ritmusokkal 538
- belső szervek
vegetatív beidegzés 168, 475
- belső szervi (zsigeri) érzékelés (intero-
cepció) 195
- belső v. kognitív térkép 563
- belső váz (gerincesekben) 288
- belvilág elemzése és irányítása 555
- bendő 425
- bénulás 86, 184, 185, 334
féloldali 157
petyhüdt 516
petyhüdt (paralízis) 511
spasztikus 516
- benzodiazepin-antagonisták 320

- benzodiazepinek 76, 258
hatás 320
- benzodiazepin-receptorok 320, 573
- Bergmann-effektus 227
- Bergmann-szabály 594
- Bernoulli-törvény 130, 365, 407, 413
- Bernstein-elv 504
- besugárzás
hatás a csontvelőre 296
- beszéd 177, 219, 478, 495, 546, 577
hadaró v. túl lassú 516
koordináció 577
megértés 219
megértéséhez szükséges hangfrekvencia-tartomány 204
motorika irányítása 552
motoros mozgástervezés 554
mozgásprogram 507
nem-verbális kísérők 570
- beszéd funkció
lateralizáció 552
- beszéddara
halántéki 219, 577
vérellátás 86
- beszéddaracák 219
- beszéddaracák (agykérgi) 577
- beszédfunkciók 459
- beszédmegértés 209
- beszédmozgások 188, 516, 517
- beszédzavar (afázia, diszfázia) 157, 219, 334, 459, 516, 577
expresszív (motoros) 219, 577
talamikus 459
- beszélt nyelv
megértés 554
- béta hullám 557
- béta hullámok 557
- betegség 217, 574
- betegségek
és negatív N-mérleg 444
- betegségek iránti fogékonyság
és stressz állapot 218
- Betz-sejtek 156
- bevésődés 559, 560
szexuális 591
- bevésődés (imprinting) 213, 340, 560
- Bezold-Jarisch-reflex 491
- Bezold-Jarisch-reflex (korszortúsér-kemo-reflex) 404
- bicska (zseb) reflex 525
- bicska reflex 194, 467
- bikukullin
hatás 75, 320
- bilharziázis 56, 291
- bilirubin 151, 446
kiválasztás 91, 344
termelődés 91, 344
- biliverdin 151, 446
- binaurális agykérgi oszlopok 546
- binaurális hallási bemenetek
összehasonlítása 547
- binokuláris látás 197, 532
- bioelektromos jelenségek 32, 253
- bio-feedback 469
- biogén aminok
képződés 267
termelődés és szállítás 43
- biológiai halál 392
- bioszintetikus reakciók 432
- bioszintézis 450
- biotin 426, 428, 437, 445
igény 146
- biotin (H-vitamin) 425
- bipoláris sejt 40
csapseljtrel kapcsolatos (csap-) 198
- bipoláris sejt(ek) 533, 534
receptív mező 535
- bipoláris sejtek 198, 199
- birtoklás 570
- bizonytalanság 218, 574
- blasztociszta
beágyazódás 225
- blasztociszta (pete)
beágyazódás (implantáció) 588
- blob 539, 541
- blob (VI-ben a színkódolt sejtek oszlopos elrendeződése) 539
- Bohr-effektus 293, 354
- bokaizület 193, 525
- bokavizenyő 113, 379, 404
- boldogság 570
- bolygóideg 88, 90, 104, 128, 132, 164, 166, 176, 330, 336, 339, 340, 341, 342, 343, 364, 412, 470, 472, 483, 490, 491, 492, 494, 495, 497, 516, 551, 575
afferens rostok 175
- bélhez futó idegrostok 171
- bélidegrendszerhez futó rostok 484
- érződúc 167
- és a gyomor mozgásai 336
- és légzésszabályozás 178
- és szívritmus 173
- hatás a szívre 417, 418
- idegmagok 89
- izgalom és keringési perctér fogat 135
- légutakban 98
- légzést szabályozó afferens idegrostok 364
- motoros idegmagok 340
- mozgatóidegmag 578
- nyelőcső-irányítás 339
- szívől futó afferens rostok 403, 404
- szívhez futó ágak 402
- bolygóideg (nervus vagus) 88, 336, 382
hatás a szívre 127, 402
- bolygóideg (nervus vagus, X. agyideg) 166, 339, 470, 472, 549
- bombezin 87, 282, 336
- bombezin (vagy gasztrinürítettő peptid)
hatás a gyomorra 336
- bordák 289
- bordák közötti izmok 54
- bordák közti (interkostális) idegek 83, 331
- bordák közti (interkostális) izmok 289
- bordaközti izmok 177
beidegzés 496, 497
belső 496
bénulás 331
külső 496
- Botallo-vezeték (ductus arteriosus) 404, 407
- botulinusz-toxin 491
- Bowman-mirigyek 95, 352
- Bowman-tok 106, 111, 370, 371, 375
eredet 366
- bőr 48, 276
afferens idegrostok 208, 329
beidegzés 487
DHT-képzés 587
elektromos ellenállás 166, 472
endokrin működés 279
epidermisz 49
érzékszervek 194, 526
érző beidegzés 461
felhám (epidermisz) 278
festékes sejtek 326
hideg és nyirkos 137
hormonális működés 50
hőmérsékletváltozások 497
kalciferol-képződés 271
kolekalciferol-képzés 272
kolekalciferol-szintézis 439
kolekalciferol-termelés 426
lebarnulás 279
működés 49
működések 278
nociceptorok 163
pigmentáció 271
sejt típusok 49, 279
termoreceptorok 172, 485
vérátáramlás 133, 172, 414, 455, 485, 486, 493
vérekek 472
viszketési pontok és nociceptorok 530
- bőr csontok 55, 290
- bőrégés 388
- bőrérzékelés 192
diszkriminációs képesség 193, 524
- bőrfekély 140, 421
- bőrgyulladás 137, 421
- bőrhőmérséklet
és légzőmozgások 178
- bőr ideg 81
- bőrpigmentáció 45
- bőrreceptorok 188
- bradikardia 491
- bradikardia (szívverés-lassulás) 176
- bradikinin 370, 412, 416, 527
- Braille-írógép 527
- Broadmann-area
4, 6 458
- Broca-féle diagonális köteg 225, 550
- Broca-féle mező 219
- Broca-féle motoros beszéddara 577
- Broca-mező 507, 517, 552, 554, 577
- Brodmann-area
17 197, 536
18 202, 541
18, 19 539
22 205, 561
4 157
41, 42 546
- Brodmann-areák
3, 1, 2 196, 529
- bromo(ergo)kriptin 47
- bronchiális keringés 363
- bronchiolusok
simaizom 302
- bronchodilatáció 47
- Brown-Séquard-tünet 194

- Bruce-effektus 227, 594
 Brunner-féle mirigyek 347
 Brunner-mirigyek 93
 B-sejtek 282
 bulbáris taréj 128
 bulbus olfactorius 331
 bungarotoxin 258
 alfa- 264
 Burke-féle nomenklatura 300
 Burkitt-limfóma 247
 burkos vezikulák 36, 257
 büntetés 576
 B-vitamincsoport
 felszívódás 91
 B-vitaminok 425
 felszívódás 346
 C_{minlin}/C_{PAH} hányados 368
 Ca²⁺
 az idegvégződésben 75
 citoszolbéli koncentráció 25
 és transzmitterürülés 321
 felszabadulás a SR-ből 63
 felszabadulás a szarkoplazmatikus retikulumból 302
 felszívódás 51, 271
 felszívódás (bélben) 273
 felszívódás (bélből) 284
 felszívódás (vékonybélből) 383
 felszívódás a bélben 46
 felszívódás a bélből 281
 forgalom 52
 forgalom (a szervezetben) 383
 hatás a motoros véglemezen 300
 hatás az idegsejtek ingerlékenységére 319
 kiválasztás (vesében) 383
 koncentrációja a citoszolban 245
 mint kapcsoló faktor 262
 szerepe az ideg- és izomsejtekben 298
 szerepe az exocitózisban 36, 257
 transzmembrán szállítás 252
 visszaszívódás a vesecsatornácskákban 46, 281
 visszaszívódása a vesében 273
 visszatartás (vesében) 51
- C**
- Ca²⁺ felszabadulás
 szarkoplazmatikus retikulumból 30
 Ca²⁺.
 mint elektro-mechanikai kapcsoló faktor 299
 Ca²⁺/3 Na⁺ elektrogén antiport rendszer 31
 Ca²⁺-ATPáz 63
 Ca²⁺-ATPáz (vagy Ca-pumpa) 298
 Ca²⁺-csatornák 245
 membránpotenciál által vezérelt 75, 313
 membránpotenciállal vezérelt 315
 preszinaptikus végződés membránjában 321
 Ca²⁺-felszabadulás
 Ca ion indukálta 251
 Ca²⁺-ionofórok 36
 Ca²⁺-koncentráció
 hatás a szívre 403
 Ca²⁺-koncentráció (növekedés)
 hatás a szív működésére 128
 Ca²⁺-pumpa (vagy Ca-ATPáz) 298
 Ca²⁺-pumpa mechanizmusok 304
 Ca²⁺-pumpák 245
 cAMP
 hatás a szarkoplazmatikus retikulumba 302
 canalis condylaris 330
 canalis condylaris posterior 82
 canalis vesico-urethralis 106, 366
 Cannon, Walter 574
 capsula externa 475
 capsula interna 80, 184, 328, 334, 475
 sérülés 188, 516
 sérülések 516
 cDNS próba 243
 cél 506
 célirányított aktus 326
 célirányított viselkedések 215
 celluláris hidrózis 426
 celluláris onkogén 247
 cellulóz 423, 424
 célok kitézése 554
 célsejt 36, 317
 válasza a (szinaptikus) transzmitterre 318
 célsejtekre gyakorolt hatások 317
 centrális vénás (jobb szívpitvari) nyomás 131, 403, 420
 centrális vénás nyomás 134, 136, 411, 415, 420
 növekedés 419
 ceramid 438
 cerebrocerebellum (neocerebellum)
 sérülés 516
 cerebrozid 438
 cerebrozidok 147
 cerveau isolé preparátum 183
 chiasma opticum 197, 474, 532
 sérülés 167
 Chlamydia 348
 choanák 549
 chorda dorsalis 55, 290
 chorda tympani 179, 207, 550, 551
 chorea 516
 choroid epiteliális sejtek 334
 cianid-mérgezés 103, 363
 cianolab 533
 cianózis 96, 101, 122, 133, 353, 360
 létrejötte 414
 ciklooxigenáz 44, 295
 gátlás 439
 ciklooxigenáz (COX) 43
 ciklusos adenzin-monofoszfát (cAMP) 40, 264, 321
 ciklusos AMP 266
 ciklusos nukleotid 41
 ciklusos nukleotid foszfodiészteráz 430
 cimetidin 343
 cingulotómia 209
 cink
 felszívódás 427
 cink (Zn)
 felszívódás 140
 felvétel (táplálékkal) 140
 hiány 140
 cinkhiány 427
 Cinulin/CPAH hányados 107
 circulus arteriosus (Willis) 85, 334
 cirkadiális ritmusok
 külső ciklusokhoz szinkronizálás 558
 szinkronizáció a külvilág ciklusaihoz 169
 szinkronizáció a külvilági 24 órás ciklushoz 212
 cirkumventrikuláris (vagy periventrikuláris) szervek 478
 cirkumventrikuláris szervek 169, 572
 tisztás fibrózis 96, 354
 cisztationin 580
 tisztin
 vesetubuláris transzportrendszer 112
 visszaszívódás a vesében 377
 cisztinuria 151, 377, 447
 citidin-difoszfát-kolin 146, 438
 citogenezis 327
 citokróm P-450 26, 246
 citokrómok 141, 427
 citokromoxidáz 143, 363, 539
 és CO 432
 citopempszis 413
 citoskeletális elemek 26
 citoskeletális fehérjerendszer 75, 315
 Ca-ion kötés 318
 citoszól pH
 szabályozás 31, 252
 citrát
 hatás a vérárvadásra 57, 293
 citrátciklus 432
 funkció 143, 432
 citrátkör 245, 389
 citrátlíáz 146, 432, 437
 citrullin 445
 civilizációs ártalmak és betegségek 574
 Cl⁻
 aktív transzmembrán transzport 66
 transzmembrán megoszlás 66
 Cl⁻/HCO₃⁻ antiport rendszer 31
 Cl⁻-eltolódás 27
 CO₂-belégzés
 hatás 96
 hatása 354
 cochlea 204, 544
 alapja és csúcsa 545
 colliculus inferior 509
 colliculus superior 189, 199, 201, 202, 205, 504, 505, 509, 513, 515, 519, 532, 536, 538, 541, 546
 CO-mérgezés 103, 363
 commissura anterior 157, 458
 Coolidge-effektus 592
 cor pulmonale 128, 404
 Cori-féle kör 433
 corpus callosum 86, 208, 539, 553
 corpus geniculatum laterale 162, 539
 átkapcsoló neuronok 536
 corpus geniculatum laterale (CGL) 199
 relé neuronok 199
 retinális ganglionsejt bemenetek 536
 corpus geniculatum mediale (CGM) 205, 546
 corpus mammillare 479, 493
 cortex piriformis 550
 Corti-szerv

szőrsejtek 204, 544
 örülöplazmin 427
 cremaster reflex 173, 487
 Crohn-betegség 92
 cukorbetegség 271, 386, 396, 436, 442, 448, 449
 anyagcsere zavarak 449
 I. típusú (inzulintól függő) 449
 II. típusú (nem inzulintól függő) 449
 légzési hányados 430
 metakortikoid 575
 cukorbetegség (diabetes mellitus) 45, 113, 146, 149, 152, 271, 379, 448
 anyagcsere zavarak 152
 ketózis 149
 tünetek 46
 vizelettermelés 117
 Cushing-reflex 137, 421
 Cushing-tünetegyüttes 45, 270, 281
 C-vitamin 434
 C-vitamin (aszorbinsav) 140, 425
 hiány 426

CS

csap-látás
 élessége 534
 csap-opszinok 533, 548
 fényelnyelési görbék 540
 csapsejt 40, 198
 csapsejt(ek) 533, 536
 kültág 533
 csapsejtek 197, 198, 540
 fényérzékelési küszöb 533
 fényérzékenység 200
 csapsejt-opszin(ok) 533
 génjei 533
 csarnokvíz 200
 csatornablokkoló mérgek 31
 csecsemő
 légzési disztressz tünetegyüttes 100
 csecsemőmirigy 58
 csecsemőmirigy (timusz) 58, 294
 csiga (cochlea) 544
 csigolyák 54, 289
 csigolyaközi (intervertebrális) idegdúc 78
 csigolyaközi idegdúc 83, 324
 neuronok 326
 csigolyaközi idegdúccok 84
 csikló
 duzzadás 593
 megduzzadás 227
 csikló (klitoris) 593
 csikolt test (/corpus/ striatum) 516
 csikolt test (striatum) 332, 578
 csillagsejt
 agykérgi 458
 kisagyi 457
 csillársejt
 agykérgi 159
 csilló 49
 csilló (cilium) 49
 csilló (eukarióta)
 keresztmetszet 27, 248
 csillók
 mozgása 246
 csípőből 87, 92, 336, 337, 347
 csípőből (ileum) 87, 92, 93, 336

csont 48, 276
 anyaga oldódása (reszorpció) 286
 Ca-kiszabadulás 426
 epifízis 55
 epifízis-zárulás 54
 érés 54
 extracelluláris mátrix 287
 felszívódás (reszorpció) 273
 növekedés 54
 szivacsos 54, 288
 tömör 54, 288
 csontanyag 288
 Ca-tartalom 288
 lebontás 287
 csontanyag (oszteoid)
 képződés 287
 lebontás és felszívódás (reszorpció) 287
 csontanyag felszívódása 54
 csontanyag lebontása 54
 csontanyag lebontása (oszteolízis) 54
 csontanyag lerakódása 54
 csontcsatornacsák 288
 csontelváltozások
 láthatóvá tétel 554
 csontgerenda-állomány 55, 290
 csonthártya 55
 csonthártya (periosteum) 55, 287
 csontképződés 426
 dezmális 290
 dezmális (vagy intramembrán) 55, 290
 endokondrális 290
 csontlágylulás 55, 227
 csontlágylulás (oszteomalacia) 271
 csontlágylulás (oszteomalácia) 55, 290
 csontlemezek 54, 288, 290
 csontok 54, 286, 288, 289
 Ca-tartalom 118, 389
 epifízialis porlemez 283
 epifízis 288, 289
 epifízislemez 290
 felszívódás (reszorpció) 51, 281
 fő pufferkomponens 389
 hosszúnövekedés 283, 289
 kalcifikáció 271
 mérszartalom 45
 Mg-tartalom 389
 mint Ca-raktárak 140
 nyirokrendszer 131, 411
 reszorpció 481
 csontok (hosszú csöves)
 epifízis-záródás 224, 225
 csontosodás
 endokondrális 288
 porc eredetű (kondrogén) 51, 283
 csontreszorpció 383
 gátlás 482
 csontritkulás (oszteoporózis) 288, 593
 csontsejtek 288
 osztódás 274
 csontszerkezet-elváltozás
 láthatóvá tétele 209
 csontszövet 54, 288
 csonttípusok 54, 288
 csontváz
 ivari kétalakúság 289
 másodlagos nemi jelek 289
 csontvelő 43, 56, 58, 286, 288, 291

eritroid hiperplázia 295
 granulopoézis 58
 magzati 56, 291
 megakariociták 295
 nyiroksejt-termelés 294
 őssejtek károsítása 296
 csontvelő (vörös)
 vörösvérsejt-termelés 284
 csontvezetés 545
 csúcspotenciálhullám 32, 34, 60, 68, 254, 311, 313, 314
 előidéző okok 325
 keletkezésének esélye 318
 keletkezésének feltétele 311
 létrejötte a kisülésgeneráló zónában 461
 létrejöttének feltétele 69, 316
 tovaterjedés 70, 312
 tovaterjedés az axonmembránon 70
 történés 71
 csúcspotenciálhullám (impulzus vagy kisülés) 69, 300, 306, 311
 csücsörítés 209, 553

D

D₂-vitamin 280
 D₃-vitamin 280
 daganat 261
 diagnózis 244
 rákos 262
 rosszindulatú 27
 daganat (androgénfüggő)
 visszaszorítása ösztrogénekkal 225
 daganat (rosszindulatú)
 előidézés 247
 daganatok
 kezelés 447
 daganatok (tumorok)
 sejtmag-jellemzők 243
 daganatsejt
 magok 24
 rosszindulatú 24
 Dale-elv 75, 317, 319, 460
 Darwin, Charles 570
 decerebráció 209, 488, 509
 decerebrációs merevség (rigiditás) 183, 185, 511
 decerebrációs rigiditás 518
 decerebrált állat 174, 183, 185, 188, 510, 511, 515
 decerebrált állatok 464, 509
 decibel 203, 543
 decibel (dB) 545
 decussatio pyramidum 510
 defeminizáció 584, 590
 défense musculaire 476
 defláció (tüdőből a levegő kiszívása) 178
 dehidráció 114, 426
 elsődleges 113, 379
 hipoozmotikus 381
 másodlagos 113, 379
 dehidráció (testnedvvesztés) 381
 dehidrációs láz 379
 dehidro-epiandroszteron 224, 595
 dehidro-epiandroszteron (DHEA) 586, 587
 dehidro-koleszterin
 7- 50, 266, 272, 424

- dejudináz
5- 272
- dekortikáció 209
következmények 498
- dekortikáció (agykéregirtás)
vegetatív hatások 179
- delírium 120, 392
- delta hullám 557
- delta hullámok
és mély alvás 557
- delta-hullámok 211
- dendrit 65, 305, 307, 325
alapi (bazális) 66
- denervációs hiperszenzitivitás 38, 260, 489
- dentin 88, 337
- depresszió 220, 482, 579
és kortizol-elválasztás 170
és növekedéshormon-elválasztás 170
noradrenergias és permisszív szerotoni-
nergias hipotézis 579
társult alvási zavarok 554
társult alvászavarok 209
- dermatom 289
- dermatóma 78, 161, 168, 193, 195, 499, 526
- dermatómák 194, 289, 499, 528
- dermisz 49, 54, 289
elasztikus rostok 276
- dermomiotom 289
- destrukció 570
- deszenzitizáció
homológ 38
- determinisztikus viselkedés 239
- dexametazon 268, 482
- dexametazon szuppressziós teszt 482
- dezmin filamentum 26, 247
- dezmoszóma 49, 50, 247, 279
- dezmoszóma 287
- dezmozin 48, 276
- dezoxi-D-glükóz
2- (2-DG) 146, 436
- dezoxi-kólsav 346
- dezoxi-kortizol
11- 481
- dezoxi-ribonukleotidok
képződés 151, 447
- di(hidr)oxi-fenilalanin (DOPA) 267
- diabetes insipidus 113, 167, 474
- diacil-glicerol 63
- diacil-glicerol (DAG) 63, 268, 302
- diacil-glicerol-lipáz 268
- diaphragma pelvis 173
- diasztole 126, 400
időtartamának változása 402
- diasztolés depolarizáció
sebességének változása 402
spontán 127
- diasztolés depolarizáció (spontán) 403
sebessége 403
- diasztolés nyomás 136
- dienkefalon 79
- diétás rostok 139, 424
- differentiáció 39, 481
- differentiációs
mérés 523
- differentiálegyenletek 238
- diffúzió 27, 248, 351
- diffúziós együttható 360
- difoszfó-glicerát, 2,3- 293
hatás 57
- DiGeorge-tünetegyüttes 294
- dihidro-biopterin-reduktáz
elégtelenség 446
- dihidro-tesztoszteron 224
- dihidro-tesztoszteron (DHT) 587
- dihidro-tesztoszteron, 5- (DHT) 584
- dihidroxi-kolekalciferol
1,25- (kalcitriol) 272
1,25- (vagy kalcitriol) 271
- dihidroxi-kolekalciferol, 1,25- (kalcitriol)
46, 147
- diizopropil-fluorofoszfát (DFP) 43
- dijód-tirozin 272
- dikromatikus látás 198
- dikromatikus színlátás 540
- dikrotikus csomó 135, 418
- dikumarol 57, 293, 428
- dinamika 21, 239
- dinamikus rendszerek 21, 238
viselkedés megjelenítése 239
viselkedése 22
- dinein 27, 248
- dinorfin 269
- dinorfinok 221, 580
- dioptria 200, 536
- dioxi-fenilalanin (DOPA) 479, 480
- dipalmitoil-lecitin 96, 353
- diplopia
vertikális 465
- diszdiadochokinézia 188, 516
- diszgráfia 219
- diszhabituáció 562
- diszjunktív szemmozgás 508
diszkriminációs képesség
komplex szenzoros 554
- diszkriminatív érzékelés 196
- diszkriminatív szomatosenzoros informá-
ciófeldolgozás 531
- diszlexia 219, 577
- diszmetria 188, 516
- diszparitás 536
- diszpnóé 101
- disztrofin 303
- DNS
kimutatás 241
- DNS flow citometria 24
- DNS flow citometria 243
- dobhártya 203, 546
- dobhártya (membrana tympani) 543
- dobüreg 483, 543
- dohányzás 393
hatás a tüdőre 354
- dokkoló fehérje (SRP-receptor) 35
- dominancia
és androgének 217
- dominancia státusz
és androgén hormonok 574
- Donnan-megosztás
vérplazma és az intersticiális folyadék
között 113
vérplazma és intersticiális folyadék kö-
zött 380
- DOPA-dekarboxiláz 169, 332, 479
- dopamin 40, 43, 76, 83, 158, 188, 189, 228, 267, 332, 446, 460, 472, 473, 477, 479, 516
hatás a prolaktin-elválasztásra 579
szintézis 36
- dopamin- β -hidroxiláz 84, 257
- dopamin- β -hidroxiláz (DBH) 84, 169, 267, 332, 479
- dopaminergias idegsejtek
középgyi 332
- dopaminergias rendszerek
fokozott aktivitás 579
- dopaminreceptor
D2 579
- dopamin-receptor 320
D2 típusú 37
- dopaminreceptorok
D2 220
gátlása 220
- Doppler-effektus 547
- Down-kór 404
- döntéshozatal 470
- dromotrópia
pozitív 403
- D-sejt 51
- D-sejtek 282
- dúcélc
származékai 326
- dúcélc (neurális lécs, neurális taréj) 326
- dúcélc (vagy velőléc) 51, 267
- dúcélc (vagy velőléc, neurális lécs, neurális taréj) 337
- dúcélc (velőléc, neurális lécs, neurális taréj) 79
- ductus arteriosus 130
- ductus arteriosus (Botallo-vezeték) 404, 407
- ductus choledochus 344
- ductus cysticus 91, 344
- ductus ejaculatorius
eredet 366
- ductus mesonephricus 366
- ductus naso-lacrimalis 179, 498
- ductus thoracicus 108, 440
- ductus venosus 407
- duodenum 91
- düh 210, 552, 570
- dülmirigy (prosztata) 586
- D-vitamin 170
- D-vitamin (kalciferol) 425

E

- éber aktív állapot 557
- éber, ellazult állapot 557
- éber, nyugalmi, ellazult állapot 211
- éber, nyugalmi, relaxált állapot 211
- éberség 332
csökkenés 556
- ébredés 192, 211, 470, 505, 557
- ébredés 212, 558
- ébredés (arousal) 509
- EC- (enterokromaffin) sejtek 281
- echolokáció 205, 547
- EC-sejt 51
- édes íz 89, 339
- detektálás 207
- érzékelés 551

- EEG alfa-hullámok
és stressz 178
- EEG-hullámmintázat
spontán 211
- EEG-hullámmintázat (spontán)
ritmusadók 558
- EEG-hullámok 211, 557
amplitúdó 211, 558
- EEG-regisztrátum 211
 α -hullámok gyakorisága stresszben 498
- EEG-térképezés 554
- efedrin 178
- efedrin (β -fenil-propanol-metilamin) 496
- effektív filtrációs nyomás 371, 417
- effektív hidrosztatikai nyomáskülönbség 370
- effektor fehérje 321
- effektor fehérjék 76
- effektor sejt 326
- effektor szerv 77
- effektus-törvény (Thorndike-féle) 213, 560
- effrens kópia 194, 512
- égéshő 138
- egészség 428
- egészségkárosodás
emócióktól 218
- egyedfejlődés 452, 559, 582, 585
alap- és indukált nem 583
ivari differenciáció 223
ivari differenciációs program 584
kritikus periódusok 572
kritikusan érzékeny periódusok 584, 593
nőstény és hím viselkedés szerveződése 227
- egyedfejlődés (ontogenezis) 222
- egyedfejlődési program 223
- egyedfelismerési zavarok
látási 542
- egyensúly 184
fenntartás 514
fenntartása 518
megőrzése mozgáskor 518
- egyensúlyérzékelés 195, 527
- egyensúlyi membránpotenciál (ionoké) 69
- egyensúlyi transzmembrán potenciálkülönbség 33
- egyensúlyozás 187, 505
- egyszénatomos töredékek szállítója 150, 445
- éhbél 88, 92, 336, 337, 347, 427
- éhbél (jejunum) 88, 92, 347
bélbolyhok 93
vasfelszívódás 336
- éhezés 91, 140, 142, 143, 148, 272, 341, 426, 430, 439, 441, 442
és glükoneogenesis 432, 433
és N-kiválasztás 142, 430
- éhség 216, 485, 505, 551, 568, 569, 571
általános és specifikus 571
- eikozanoidok 266
szintézis 44, 268
- eikozanoidok (arachidonsav-származékok) 42
- ejakuláció 228, 465, 486, 487, 591, 595
és az orgazmus 227
- és orgazmus 592
- ejakuláció (ondókilövellés) 226, 595
- ejakuláció képessége
gerincvelő-sérülés után 162
- ejekciós csattanás 400
- ejekciós zörej 126, 400
- éjszakai bevezetés 46
- EKG
prekordialis (V) elvezetések 400
regisztrátum 174
végtag-elvezetések 400
- EKG-görbe 118, 403
elváltozások hiperkalémiában 388
- EKG-hullám 125
- EKG-hullámok 399
elajulás 488
elalvás 170, 211, 481, 557
elasztancia 355
elasztikus rost 48, 129, 276
elasztin 48, 276, 277
elbutulás 580
elektrod 524
- elektroencefalográfia (EEG) 211, 557
- elektroencefalogram 212
- elektrokardiográfia
hexaxiális referenciarendszer 400
- elektrokardiográfia (EKG)
hexaxiális referenciarendszer 126
- elektrokardiográfiás elvezetések 126
- elektrokardiogram 126, 400
- elektrokardiogram (EKG) 126
- elektrokonvulzív terápia 566
- elektrolit- és vízegyensúly
zavarok kompenzálása 379
- elektrolit-felszívódás
szabályozása 349
- elektro-mechanikai csatolás 64
- elektro-mechanikai csatolás 298, 303
- elektromiogram 160, 515
- elektromiogram (EMG) 160, 187
idegingerléssel kiváltott 464
- elektromos hangolás 544
- elektromos kommunikáció 20
- elektromos szerv 37, 258
- elektromos szinapszis 237, 300
- elektromos szinapszis (réskapcsolat) 325
- elektron(eur)(on)ogram
motoros 515
- elektroneuro(no)gram 174
- elektroneuro(no)gram (ENG)
regisztrátum 174
szimpatikus idegi 487
- elektronmikroszkópia
diagnosztikus felhasználás 24, 243
páztázó 23, 242
- elektroozmózis 236
- elektroreceptor 326
- élelmiszer 138, 422
- elernyedés 300
- elernyedés (relaxáció) 300
- életbenmaradás
minimális energiaköltség 450
- élettan
alapfogalmak 235
alapfogalmak és koncepciók 18
- élettan (vagy fiziológia) 18
- elfogyasztás (konszummáció) 569
- elhízás 47, 149, 274, 429, 443
és magas vérnyomás 180
és mozgáshiány 500
gyógykezelés 443
kezelés 475
- elhízás (obezitás) 149
- elkerülés 568, 570
- ellenáramú erősítő mechanizmus 367
- ellenségesség 570
- elme
fejlődés 289
- elmebeli fejlődés
késlekedés (mentális retardáció) 404
- elmebetegségek 219
- elmefejlődés
késlekedő fogyatékoság 448
rendellenesség (fogyatékoság) 447
rendellenességek 151
zavar (fogyatékoság) 446
- elmélet 234
- elmélet (teória). 233
- elmeműködések 261, 459
- élmény
emocionális színezet 196
kellemes/kellemetlen jelleg 530
megismerési és érzelmi aspektus 521
- elmeszesedések
láthatóvá tétel 554
- előagy
mozgásirányítás 186, 513
összeköttetés az agytörzzsel 556
- előagy(hólyag) 327
- előagyhólyag (prozenkefalon) 327
- előbél 87, 96
respirációs divertikulum 353
származékok 337
- előlények
és számítógép 570
- előrejelzés (predikció) 233
- élősködők (belső)
lárvának elpusztítása 291
- elpirulás 488
- elragadtatottság 570
- elsajátítás 213, 570
- elsődleges hírvívő 263
- elsődleges hírvívők 35, 262
csoportosítás 263
purin jellegű 266
purin származékok 43
termelés és ürítés 256
- elsődleges ingerületátvivők 20
- elutasítás 569
- elülső hipotalamikus area (AHA) 594
- elvárások 208, 553
- élvezeti érték 141, 429
- élvezeti plató 227, 592
- elvonatkoztatás 521
- elzáródásos (obstruktív) tüdőbetegség
idült (krónikus) 96
okai 354
- embólia
széptikus 405
- embrió 222
- embriogenezis 327
- embrionális fejlődés
spontán mozgások megjelenése 186
- emelő elve 288

- émelygés 571
 emésztés 422, 498
 emésztettség 138
 emésztőnedvek
 termelőds 551
 EMG-aktivitás 514
 eminentia mediana 50, 271, 280, 478, 481, 578, 580, 588
 axonvégződés 280
 emisszió 595
 emlékek
 felidézés vagy előhívás 210
 emlékezés 212
 első fázis 559
 jellemzők 559
 relációs (kontextuális) 567
 emlékezési zavarok 556
 emlékezet 559
 deklaratív vagy explicit 215
 nem-deklaratív vagy implicit 215
 tartós (hosszú időtartamú) 340
 emlékezet (friss kognitív, kontextuális) elvesztés 459
 emlékezet (memória) 212
 típusok 215, 567
 emlékezeti problémák
 tartós 210
 emlékeztetozavarok 555
 emléknym
 dinamikus vagy időleges 215
 raktározás 514
 rövid időtartamú 566
 strukturális vagy tartós 215
 emléknym (engram)
 dinamikus 215
 és raktározása 215, 566
 strukturális 215
 emléknym (engram), tartós
 keletkezés 214
 emléknym (szóbeli információé)
 rövid idejű 214
 emléknym (tartós)
 raktározás 565
 emléknym(ok) (engram(ok))
 képződés 559
 emléknymok 573
 előhívás 555
 és mozgásirányítás 505
 felidézés 552
 felidézés (előhívás) 208
 friss kognitív 157
 képződés 212
 tartós raktározás 553
 emléknymok (epizodikus, kontextuális)
 keletkezés 555
 képződés 580
 emléknymok (kontextuális)
 rögzítés 563
 emléknym-raktározás
 hosszú időtartamú 214
 emlé 222, 583
 laktózsintézis 145
 mioepiteliális sejtek 268
 tesztoszteron-aromatizáció ösztadiollá 587
 emlők
 megduzzadás 593
 emlőmirigy 269, 434, 589
 fejlődés 280
 laktózsintézis 435
 lobulo-alveoláris vezetékek 587
 mioepiteliális sejtek 274
 emóció 214, 523, 554, 556, 570
 felismerés 573
 idegi szubsztrátum 569
 emóciók 80, 214, 215, 216, 568, 569, 578
 averzív (kellemetlen) 572
 befolyásolás a belső szervi érzékelők felől 476
 elsődleges 570
 érzékelési információk feldolgozása 555
 és kognitív működés kölcsönhatásai 329
 észlelés 542
 észlelés és kifejezés 570
 felismerése 217
 hatások a vérkeringésre 176
 keltése 563
 kifejeződés és szubjektív élmény irányítása 329
 kultúrától független 570
 motoros parancsok megszervezése 555
 osztályozás 216, 570
 táplálkozással összefüggő 422
 vérkeringési hatások 493
 emóciók (érzelmek) 567
 emóciók szerveződése
 idegi szubsztrátumok 571
 emocionális feldolgozás 530, 555
 emocionális izgatottság 217
 emocionális jelentőség 572
 emocionális kifejezések 570
 emocionális kifejeződés 517
 emocionális kifejeződések 217
 emocionális neuronkörök 563
 emocionális reakciók 574
 és a fájdalom 526
 gyengülés v. elvesztés 555
 szerveződése 555
 emocionális rendszerek 514
 emocionális válaszok 218
 emocionális zavarok 210
 emotívációs komponens 570
 endocitózis 26, 36, 246, 258, 316
 receptor közvetítette 38, 258
 endoderma 106, 287, 366
 endogén fájdalomcsillapító 47
 endogén mozgások 502
 endokardiális párnák 128
 endokochleáris potenciál 544
 endokrin kommunikáció 478
 endokrinológia 45, 270
 endolimfa 204, 544
 endoneurium 83, 331
 endoplazmatikus retikulum 25, 26, 35, 246, 433
 durva (szemcsés) felszínű 246
 durva felszínű 244
 funkció 245
 endoplazmatikus retikulum (ER) 256
 endorfin
 béta- 47, 269, 274
 endorfinok 221, 264, 269, 580
 elválasztás-fokozódás 500
 endoszteum 287
 endoteliális sejt
 eredet 407
 endoteliális sejtek 42, 289, 438
 PGI-termelés 42
 endoteliális sejtlemmez 39
 endotélium 86
 fensztrált 50
 endotélium (érbelhártya) 406
 endoterm szervezetek 454
 éneklés 177, 478, 495
 energiaforgalom 153, 450, 453
 befolyásoló tényezők 153, 154, 452
 ivari ketalakúság (nemi különbségek) 451
 készenléti 450
 létfenntartási 153
 létfenntartási (életbenmaradási) 450
 nyugalmi 453
 sejt és szervezet szintű 153
 energiaforgalom (ember)
 napi nyugalmi 435
 energiamérleg-egyenlet 453
 energiaraktározás 153, 450
 energiaszolgáltatás
 anaerob 451
 energiaszükséglet 149
 engedékenység 409
 engedékenység (kompliancia) 130, 408
 engram
 strukturális 566
 engram (emléknym)
 dinamikus (rövid tartamú) 566
 strukturális (tartós) 566
 enkefalin
 és ACH kolokalizáció 580
 és NA kolokalizáció 580
 enkefalinergias interneuronok 526
 enkefalinergias neuronok 528
 enkefalinnok 195, 221, 269, 580
 enkefalopátiák 150
 Entamoeba histolytica 348
 entero-gasztrikus programok 483
 entero-gasztrikus reflex 90, 343
 entero-gasztrikus reflexek 482
 enterogasztron 341
 enterogasztronok 282, 343, 482
 entero-hepatikus keringés 346
 epesavas sóké 344
 entero-kolitisz 348
 enterokromaffin sejtek 581
 entero-oxintin 90
 hatás a gyomor savtermelésére 342
 enteropeptidáz 93, 149, 347, 443
 enteropeptidáz (vagy enterokináz) 93, 348
 enteroreceptorok 191
 enterovírusok 348
 entorhinális kéreg (gyrus parahippocampalis) 550, 555, 564
 entrópiatermelés (emberi szervezeté) 153
 eozinofil kemotaktikus faktor 285
 epe 87, 90, 91, 344, 380
 bilirubin-kiválasztás 446
 ionösszetétel 51, 348
 pH 282
 térfogat 346

- epecsatornácskák 348
 epefesték
   konjugált 344
 epefestékek 344
 epehólyag 87, 336
   belső háms 337
   fájdalom 499
   összehúzódás 90, 347
   ürülés 87, 282, 346
 epehólyag (koleciszta) 87, 91
   ürülés 336
 epekő (kolelit) 91
 epekő-betegség 149
 ependimasejt 307
 ependima-sejt 66
 ependimasejtek 478
 ependimóma 307
 epesavak 147, 439
   (újra)felszívódás 92, 336
   elsődleges 346
   elválasztás 92
   felszívódás 87
   hatás a hasnyál triglicerid-lipázaira 148
   hatás a hasnyálmirigy-lipázra 440
   képződés 439
   másodlagos 92, 346, 350
   mint emulzióstabilizátorok 148, 440
   szintézis 246
 epesavas sók 91, 344
   (újra)felszívódás 91, 345
   elválasztás 346
   entero-hepatikus keringés 344
   felszívódás 346
   hatás 91
   képződés 344
 epevezeték 93, 348
 epidermális növekedési faktor (EGF) 259
 epidermisz 50, 279
 epidermisz-sejt 26
 epidurális tér 86, 335
 epifízis porcok
   kondrogén csontosodás 269
 epifízislemez
   zárulás 289
 epiglottis
   ízlelőbimbók 330
 epikardium 398
 epilepszia 209, 554
   parciális komplex (pszichomotoros) 210
   pszichomotoros 210
 epineurium 83, 331
 epitalamusz 556
 epiteliális sejt 247
 epiteliális sejtek 48, 277
 epiteliális sejtlemez 39
 epitélium
   oszlopos 49
 EPSP 158
   egyensúlyi potenciál 159
 érbelhártya 129
 érbelhártya (endotélium) 406
 érbelhártya (vaszkuláris endotélium) 129,
   278, 405
 érdeklődés 570, 571
 erekció 228, 487, 591, 595
   hímvessző 267
   irányító neuronkörök 228
 erekció (hímvessző és csikló felmeredése) 226
 érlemeszedés 141, 405, 424, 441
   és koleszterin 139
   és mozgáshiány 500
   és mozgáshiány, elhízás 180
   és zsírfogyasztás 429
 érlemeszedés (arterioszklerózis) 493
 érlemeszedés (vaszkuláris szklerózis) 410
   verőeres (arterioszklerózis) 131
 érlemeszedés, verőeres 131
 érelváltozások
   vesében, szemben 419
 érés 559
 eresztéki (kommisszurális) idegrostok 208,
   552
 eretztség (vaszkularizáció) 490
 érfal 58
   feszülés (tangenciális) 408
   feszülése és az üregbeli vérnyomás 130
   izomtónus 408
   tónus 130, 409
 érfalfeszülés (tangenciális) 398
 érfalsérülés 58
 ergokalciferol 280
   aktív alakok 290
 ergoszterin 50, 424
 érintés 195
 eritroblaszt sejtek 291
 eritrolab 533
 eritropoetikus faktor (EPF) 284
 eritropoetin 284, 383
 eritropoietin 56, 295
   hatás 291, 383
   termelés 292
 érképző sejtsoportok (vérszigetek) 407
 erkölcsi értékek 553
 erőfeszítés
   előkészület 574
   fáradás ellen 182, 507
 erőkéjlesztés
   fizikai 145
 erőltetett kilégzési térfogat 98
   1 másodperc alatt (FEV₁) 98
   1 másodperc alatti (FEV₁) 357
 erőltetett kilégzési térfogat (FEV₁) 98
 erőltetett kilégzési térfogat (FEV₁)
   mérés 357
 erőszakosság 570
 érösszehúzódás 409
 érösszehúzódás (vazokonstriktió) 409
   perifériás 379
 érösszehúzódás, érszűkület 113, 132
 érrendszer 407
   autoreguláció 134
 érrendszer (vérrendszer) 130
 érszakaszok 409
 érszűkítés 266
 érszűkület (vazokonstriktió) 113
 értágító (vazodilatátor) anyagok 133, 414
   és szöveti anyagcsere 416
   szöveti 416
 értágító hatás 392
 értágulat 37, 331
 értékek
   esztétikai és erkölcsi 208
 érzék- (receptor) sejt
   adaptáció 191
   érezk- vagy receptor sejt 77, 322
   érezk- vagy receptor szerv 322
   érezkcsalódás (illúzió) 389
   érezkelés 190, 520, 523
   kapcsolat a mozgásokkal 181
   küszöbe 192
   minőség 192
   modalitás 192
   speciális 197, 532
   vizsgálata feltételes reflexekkel 213
   érezkelés vizsgálata
   feltételes reflexekkel 561
   érezkelési jelátvitel (szenzoros transzdukció) 190, 521
   érezkelési modalitások 504
   érezkenyítés 597
   nociceptoroké 527
   érezkenyítés (szenzitizáció) 213, 561
   érezketlenség 85, 161, 331
   érezki benyomás 522
   érezkület 190, 521
   érezkmodalitás 325
   érezksejt 310, 326, 521
   elsődleges 521
   polimodális 523
   érezksejt (receptor sejt) 520
   adaptáció 522
   érezk szerv 192, 549
   érezk szerv (szenzoros receptor) 192, 523
   érezk szerv(ek) (receptorok) 520
   érezk szervek
   kifejlődése 181
   osztályozás 191, 521
   speciális 197, 532
   érezk szervek (receptorok) 190
   érzelmek 458, 567
   tükröződés az arckifejezésben 517
   érzelmek (emóciók)
   keletkezés 167, 478
   pozitív (képződés) 475
   érzelmek kifejeződése
   öröklött jelleg 570
   érzelmi jelentőség
   eseményeké 208
   érzés 191, 570
   érzéstelenítés 100, 394
   fiziológiai állapot a testnedvekben 394
   műtéti 122
   érzéstelenítő
   helyi 81, 194, 329
   érzéstelenítő szerek 124
   érzéstelenítő szerek (anesztétikumok) 124
   érzéstelenítők (anesztétikumok)
   barbiturát jellegű 397
   érzet 190, 521
   és inger összefüggése 191
   és inger viszonya 522
   intenzitás (erősség) mérése 192
   intenzitás (mérés) 192
   intenzitásának mérése 523
   keletkezés 192
   minőség 521
   minősége (modalitása) 191
   modalitás 322
   érzet erőssége

- és az inger fizikai intenzitása összefüggése 522
- érzet intenzitása
- és az inger fizikai intenzitása közti összefüggés 523
- érzetkiváltódás
- jellegdetektor mechanizmus 521
- jelölt vonal mechanizmus 521
- kisülésmintázati kód mechanizmus 521
- érzetminőség 191, 522, 523
- érzetminőségek 191
- érzetmodalitás 191, 522
- érzetmodalitás(ok)
- és agykérgi oszlopok 552
- érzetmodalítások 191
- érző (afferens) bemenet
- leszálló (efférens) szabályozás 552
- érzőideg 461, 524
- érzőidegdúc 301
- idegsejtek (ganglionsejtek) 66
- érzőidegdúc (ganglion spinale) 307
- érzőidegdúc (hátsó gyöki idegdúc) 528
- érzőidegdúcok 474
- övsömörvírus-fertőzés 526
- érzőidegrostok
- elsődleges 333
- gerincvelői szinaptikus végződés 157
- érzőidegrostok (elsődleges)
- gerincvelői végződés 458
- végződés a gerincvelőben 195
- érzőidegsejt
- másodlagos (központi) 324
- érzőidegsejt (szenzoros neuron) 323
- érzőideg-végződés 193
- érzőneuron 521
- elsődleges, környéki 326
- elsőrendű (környéki) 324
- környéki 78
- központi 78
- másodrendű 195
- érzőneuronok
- elsődleges 265, 269
- észlelés 190, 520
- alapvető dimenziók 191, 523
- észlelési határ 561
- eszmélet 470
- fenntartás 459
- eszméletvesztés 335, 459
- esszenciális aminosavak 423
- táplálkozási hiány 379
- esszenciális tápanyagok 20, 138, 236, 422, 424
- esszenciális zsírsavak 424, 425
- esszenciális zsírsavak (F-vitamin) 425
- esztétikai érzék 553
- etanol
- fogyasztás 141
- étel 138, 422
- étkezés
- szokások 422
- étkezési szokások 138
- etológia 235
- étrend 350
- étrend (diéta) 139, 429
- étvágy 46, 141, 216, 428, 443, 571
- fokozás 581
- specifikus 385
- étvágytalanság 149, 443
- eumetria (normometria) 506
- Eustach-kürt 203, 543
- Evans-kék 137
- évs 479
- E-vitamin
- felszívódás 92
- E-vitamin (tokoferol) 425
- felszívódás 345
- exocitózis 26, 75, 246, 315, 316, 319
- a Ca ion szerepe 36
- Ca ion szerepe 257
- és GTP 257
- GTP szerepe 36
- extenziós peptidok 247
- extenzor izmok 162
- extenzor rigiditás 80
- extenzor tónus 511, 518
- túlsúly 185
- extenzor-merevség 183, 509
- exterocepció 458
- exteroceptor 521
- exteroceptorok 191
- extra hő 430
- extracelluláris folyadék
- ca-ion koncentráció 113
- Ca-ion koncentráció 73, 379
- Ca-ion szint 75
- Ca-ion szintje 63
- Ca-koncentráció 118
- elektromos ellenállás 70
- K-ion koncentráció 113, 118
- Mg-ion koncentráció 118
- Mg-ion szint 75
- Mg-ion szintje 63
- ozmolaritás 45
- ozmotikusan aktív anyagok (ozmotikumok) 381
- ozmotikusan hatásos anyagok 114
- pufferkapacitás 393
- térfogat 45, 114, 270, 379, 381, 382
- térfogata 270
- térfogat-szabályozás 492
- extracelluláris folyadékok
- keveredők 405
- K-koncentráció 388
- Mg-ion koncentráció növekedés (hipermagnezémia) 389
- ozmolaritás 116, 383
- ozmolaritás szabályozása 386
- ozmotikus koncentráció 116
- összetétel szabályozása 384, 385
- összetételének szabályozása 116
- térfogat 388
- extracelluláris folyadéktér
- Ca-ion szint 298
- Mg-ion szint 319
- extracelluláris folyadékterek
- a tesztanyagok szerint 382
- extracelluláris folyadéktérfogat szabályozás 175
- extracelluláris mátrix 48, 276, 277, 278
- alkotói 26
- extracelluláris tér
- az agyban 307
- extracelluláris testfolyadékok
- összetételének szabályozása 116
- extrafuzális izomrostok 62
- extrafuzális motoros egységek 507
- extrahő-termelés 142, 149, 442
- sejtes 454
- extralemniszkális idegpályák 592
- extraokuláris izmok 183
- extrapiramidális efférens axonok 184
- extrapiramidális idegpályák 184, 510
- sértülés 516
- extrapiramidális motoros rendszer 510
- extrapiramidális rendszer 184, 511

F

- facilitáció 160, 463, 466
- időbeli 163
- facilitált kicserélődési diffúzió 248
- fagocitózis 56
- fagyasztva törés és maratás 23, 242
- Fahraeus-Lindqvist-effektus 293
- Fahraeus-Lindqvist-effektus 408
- fájdalmi afferensek (bőr eredetű) 474
- fájdalom 43, 84, 190, 196, 266, 380, 476, 520, 529, 530, 569
- blokkolás helyi érzéstelenítővel 329
- csillapítás 221
- csillapodás 83
- éles és diffúz 526
- elsődleges idegvégződés 195
- érzékeltetés 526
- érzékszervei (nociceptorok) 195
- érzékszervek 527
- és légzés 178
- észlelés 581
- gyors, égető 194
- hatás a légzésre 497
- idegi vezetés 193
- információátvitel 333
- kisugárzás 179, 499
- lassú, tompa 194
- neurogén/pszichogén 527
- perifériás tényezők 194, 526
- sebészi megszüntetés 526
- szomatikus (testi) és viscerális (zsigeri) 179
- zsigerek tágitásától 193
- zsigeri (viscerális) 179
- zsigeri eredetű 78, 323
- fájdalomcsillapítás 218, 332
- fájdalomcsillapító hatás 580
- fájdalomcsillapodás 556
- fájdalomérzékelés 194, 334
- perifériás és gerincvelői idegpályák 194
- perifériás és gerincvelői pályák 526
- fájdalomérzet
- gerincvelő-sértülés után 161
- közvetítő idegrostok 195
- fájdalom-kapuzás
- Melzack-Wall-féle elképzelés 526
- fájdalomtartás 469, 582
- fájdalomtartó (reproduktív) funkciók 469
- fájdalmi magtartás 506
- fájdalmi viselkedés 80, 567
- fájdalmi viselkedések
- irányító idegi struktúra 328
- falat 88
- fali (parietális) lebeny 78
- agykéreg 208

- asszociációs kéreg 210, 554
kéreg 552
sérülés 553
- fali (parietális) sejt
Cl-ion pumpa 90
sósavtermelés 90
- fali (parietális) sejtek
sósavválasztás 343
- fali (parietális) sejtek (gyomormirigyekben) 89
- fali lebeny 324
kéreg 458, 577
- fali lebeny (lobus parietalis) 324
- Fallot-féle tetralógia 404
- Fallot-tetralógia 128
- fantom-végtag
fájdalom 526
- fáradás 61, 161, 182, 435, 507
- fáradás (szinapszis) 300
- fáradtság 120, 182
csökkentés 500
- farkasvakság 202
- farkasvakság (hemeralopia) 542
- fasciculus cuneatus 529
- fasciculus gracilis 529
- fasciculus longitudinalis medialis 472
- fasciculus olivo-cochlearis 546
- fázás 517
- fáziskontraszt mikroszkópia 23, 241
- fedőcsont 290
- fehér izmok 300
- fehérállomány 78, 324
- fehérállomány (substantia alba) 78, 324
- fehérje 138
biológiai érték 423
- fehérje-bioszintézis 47
és inzulin 150
- fehérjeemésztés 90
- fehérjeemésztési termékek
mint bélhormon-elválasztást serkentők 345
- fehérjefelhasználás
fokozott 425
- fehérjeigény
(abszolút) minimális 423
fiziológiai (egyensúlyi) 423
higiéniás (funkcionális) 423
napi 423
optimális 423
- fehérjeigény (emberi)
napi 138
- fehérjék
bioszintézis 444
emésztés 149, 443
és kolloidozmotikus nyomás 380
kicsérlődés (mérés) 150
lebontás 150, 444
- fehérjék felhasználása
és vitamínigény 140
- fehérjekoncentrációk
testmedvekben 380
- fehérjelebontás 142
- fehérjeminimum
fiziológiai 138
- fehérjeraktárok 423
- fehérvsejtek
mozgások 43
száma 294
számának változása 58
- fehérvsejtek (leukociták)
szemcsés (granulociták) 291
- fej
felemelés 188
orientáció 184
pozíciótartás 188
- fej- és a tekintet-orientáció
új látási ingerhatás felé 538
- fej orientáció 201
- fejfájás 120, 385, 426
- fejlődési rendellenesség 128
- fejmozdításra kiváltódó reflexek 188
- fekély
tápcsatornában 573
- fekély (ulkusz) 337
- felállás 399, 492
és keringési perctérfogát 412
hatás a keringési perctérfogatra 132
- felderítés 531
- felderítő (explorációs) viselkedés
aktivációja új ingerekkel 472
- felderítő magartás 529
- felderítő manipulációs mozgások 503
- felderítő mozgások 503
- felderítő viselkedés 571
- felébredés
nyújtózkodás 466
- felegyenesedés 509
- felegyenesedési reflexek 183, 185, 188, 509, 511
- feje 511
- integráció 511
- labirintus v. nyakizom eredetű bemenettel 516
- nyaki 518
- fejtés 215
- félelem 210, 214, 217, 500, 565, 569, 570, 573
hiánya 555
- félelmi kondicionálás 573
- félelmi reakciók 502
- felhám (epidermisz) 49
- felharmonikusok 543
- felismerés 190, 520, 524, 553, 561
látási 555
látási (vizuális) 210
- felismerési képesség 208
- félkörös ívjáratok 185, 206, 511, 514, 518, 548
- felölt
energiaforgalom-fokozódás 452
- felöltkor 46, 273, 582
- fiatal 557
- feloldóképesség
mikroszkópé 23
- felszálló retikuláris aktiváló rendszer 84, 211, 529, 557
- felszálló retikuláris aktiváló rendszer (ARAS) 84, 210, 556
- felszálló retikuláris rendszer
középagyi 509
- felszínű endoplazmatikus retikulum
sima felszínű 246
- felszívhatóság 138
- felszívó hám 49, 278
- felszívódás 92, 422
gátlása 581
Na-iontól függő aktív transzporttal 346
- felszívódás (abszorpció) 422, 429
- felszívódás (bélben)
Na-iontól függő 92
- feltételes (kondicionált) reflex 213, 560
- feltételes inger 213, 562
- feltétlen inger 568
- felületaktív anyag
tüdőben 96
- felületi feszültség 100
- fenilalanin-hidroxiláz 151, 169, 446, 479
- fenilefrin 178, 496
- feniletanolamin-N-metiltranszferáz 480
- fenil-etanolamin-N-metiltranszferáz 169
- feniletanolamin-N-metiltranszferáz (PNMT) 272, 479
- fenilketonuria 151, 446, 447
atipusos 446
klasszikus 446
- fenil-piruvát (fenilketon) 446
- fenil-tiokarbamid (PTC)
érzékelése 340
- fenolfalein
hatás a bélfalra 484
hatás a bélmozgásokra 171
- fenoxidáz 447
- fenoxidáz (régebben
tirozináz) 447
- fenoxi-benzamin 174, 475, 488
- fontolamin 174, 475, 488
- fényadaptáció 201
- fényelnyelési görbék 540
- fényintenzitás
küszöb 537
- fényintenzitás-küszöb 200
- fényreflex
konszenzuális 465
- fényreflex (pupilláé) 162, 465
- feokromocitoma 134, 169, 480
- féregnyúlvány 94, 349
- féregnyúlvány (appendix vermiformis) 94, 349
- féregnyúlvány-gyulladás 476
- férfiak 222, 286, 583
- feromon 206, 549
- feromonok 229
azonosítás 206
ivari (szexuális csalogatóanyagok) 227
kölyköké 597
nemi 592
- feromonok (ivari)
idegi hatások 227
- ferritin 336, 344, 427
- ferritin testek 344
- fertőzés 42
- fertőzések iránti fogékonyság 294
- festékhígulási görbe 137
- fészek (alom) készítés 596
- fészek- vagy alomépítés 229
- fészekhagyó állatok 560
- feszítési (mechano-) receptorok
szívüregekben 175
- feszítési (miotikus) reflex 189, 466, 503, 517
- feszítési (miotikus) reflexek 518

- feszítési receptor 466
feszítési receptor (baroreceptor) 408
feszítési receptorok 491
    vérérfalakban 130
feszítési reflex 160, 161, 164, 466
    időbeli lefutás 515
    mint szabályozási kör 467
    mint szervomechanizmus 467
    monoszínaptikus 162
    tónusos, polyszínaptikus 464
    újra-beállítás 467
feszítési reflex (monoszínaptikus)
    íve és vezetési ideje 162
feszítési reflexív 187
feszítő (extenzor) izmok 509
feszítő izmok 502
feszültség-hossz diagram 402
feszültségek oldása 570
Feulgen-reakció 241
FEV₁ 97, 98
fiatal felnőttkor
    növekedési löket 587
fibrin 285
    lerakódás az érfalakban 421
    oldása (lízise) 295
fibrindegradációs termékek 295
fibrinogén 266, 285
fibrinolízis 295
fibroblaszt sejt 26, 49, 247, 279
    kollagenáz aktivitás 54
fibroblaszt sejtek 265, 276, 277, 285, 288
    proliferáció 295
fibrociták 53
    elterjedés 286
    endoplazmatikus retikulum 53, 286
fibronektin 26, 48, 246, 276, 277
fibrózis 405
Fick-elv 364
Fick-törvény 133, 414, 420
figyelem 208, 503, 563, 568, 574
    bal téréfőre irányuló 459
    célszerű irányítás 553
    idegi szervezés 220
    koncentráció 552
    megszervezés 579
    zavarok 334
fiktív lokomóció 185, 512
fiktív vakaródzás 185, 512
filtráció 19, 49, 236
filtrációs együtttható (hidraulikus konduk-
    tivitás, Lh) 371
filtrációs együtttható (Lh)
    veseglomerulusban 372
filtrált frakció 107
filtrált frakció (FF) 107, 368, 370
filtrált terhelés 374
filum olfactorium 352
fissura calcarina 459
fissura lateralis 325, 546
fissura lateralis (Sylvius) 324
fissura lateralis Sylvii 78
    bal oldali 459
fissura longitudinalis medialis 326
fitinsav 427
fixált savak 123
fizikai munka 426
fiziológia 235
    fiziológia (vagy élettan) 18
    fiziológiai állapot
        belső 567
    fiziológiai holttér 100
    fiziológiai homeosztázis 19, 236
    fiziológiai rendszer 235, 239
    fiziológiai ritmusok 422
    fiziológiai tremor 187
    fiziológiás sóoldat
        ozmotikus nyomás 383
    fiziológiás sóoldatok 113, 379
    fizosztigmin 174
    fizosztigmin (ezerin) 488
    flexor izmok 162
    flexor reflex 160, 163, 466, 467, 503
        aktiváció (gerincvelői afferensekkel) 163
        és reciprok beidegzés 163
        kiváltó afferens hatások 467
        mellékerekmények 467
    flexor reflex afferensek 467
    flexor tónus 511
    túlsúly 185
flokulo-noduláris lebeny
    sérülés 515
fluiditás (folyékonyság) 235
fluoreszcens mikroszkópia 84
fluorid
    és foszfuvasodás 140
    felvétel 427
fluoro-uracil
    5- 152
fluoro-uracil (5-) 447
fluxus 29, 237
fog 88
fog (densz) 88, 337
fogamzás 223
fogamzás (v. megtermékenyítés) 585
fogamzásgátlás 226
fogamzásgátló szerek 590
fogamzásgátlók 226, 268
fogíny (gingiva) 278
fogóreflex 209, 553
fogpulpa
    érző beidegzés 461
foszfuvasodás 427
    és fluorid 140
fogzománc 88, 337
fogzománc (enamel) 88, 337
Folling 151
fólsav 445
fólsav (pteroil-glutaminsav) 425
folyadékgyensúly 385
folyadékfelvétel 490
folyadékfiltráció 109
folyadékfalgalom 479
    szabályozás 169, 487
folyadékkicszerelődés
    hajszálerek és a szövetnedv között 132
folyadékkiválasztás 385, 426, 490
    cukorbetegségben 449
    szabályozás 175
folyadékkiválasztódás 491
folyadékmegvonás 118, 388
folyadékcsűrítés (filtráció) 405
folyadékvesztés 421
folyamat kinetikája 18, 235
foramen jugulare 82, 330, 474
foramen ovale 82, 330, 404
foramen ovale (nyitott)
    fiziológiai következmény 133
foramen stylomastoideum 82, 330
foramen stylomastoideus 166
formatio reticularis 84, 166, 175, 201,
    210, 328, 333, 472, 476, 482, 490, 504,
    505, 513, 517, 528, 563, 572, 592
agykérgi szinkronizációs (hipnogén)
    zónák 558
    aktiváció 500
    aktiváló régiók 556
arousal (ébredtő) rendszer 201, 538
gátló régiók 556
járulékos látórendszer 538
kardio-respiratorikus neuronok 500
légzőneuronok 178
motoros részek 505
szakkádgenerátor neuronkör 519
formatio reticularis (nyíltvelői) 496
    kardio-vaszkuláris neuronkörök 175,
    493
fornix 479
foszfát
    felszívódás 51
    felszívódás (bélben) 273
    felszívódás a bélből 281
    kiválasztás 273
    kiválasztás (vizeletben) 109
    ürítése (kiválasztása a vizelettel) 372
    visszaszívódás (a vesében) 273
    visszaszívódása vesecsatornácskákban 46
foszfadilinozitol-difoszfát (PIP₂) 302
foszfátidil-kolin 146, 438, 439
foszfátidil-kolin (lecitin) 438
    epében 440
foszfodiészteráz
    cGMP-bontó 533, 537
foszfoenol-piruvát-karboxiláz 433
foszfofrukto-aldoláz (aldoláz B) 434
foszfolipáz 551
foszfolipáz A₂ 44, 147, 439
foszfolipáz-A₂ 268
foszfolipáz-C 63, 302
foszfolipáz-C (PLC) 268
foszfolipázok 44
foszfolipid 424
fotoaffinitás-jelölés 25
fotopiás látás 198
fotoreceptor sejt
    fénynyelés és fototranszdukción 200
fotoreceptor sejtek 198, 533
    adaptáció 534
    látópigmentum 198
fotoreceptorok 191
fototaxis 571
fototranszdukción 537
Fourier-analízis 547
fovea 198, 199, 200, 533, 534, 535
    agykérgi reprezentáció 536
    fotoreceptor sejtek 537
fő hisztokompatibilitási génkomplexum
    (MHC) 449
fősejtek (gyomormirigyekben) 89
fötöprotein, alfa- 594
frakcionált mozgások 514
    irányítás 186

- Framingham-tanulmány 18, 234
 Frank–Starling-féle szívtörvény 412
 Frank–Starling-féle törvény 126
 Frank–Starling-görbe 126, 399, 400
 Frank–Starling-mechanizmus 127, 399, 400, 401, 490
 frekvenciaküszöb-görbe
 hallóidegrostoké 204
 frekvencia-oszlopok (agykérgi hallómező-
 ben) 546
 frontális szemmozgató (tekintési) mező
 188, 552, 553
 fruktóz
 felszívódás 346
 juttatás az ondóba 586
 képződés az ondólagban 144
 szintézis (az ondóhólyagban) 434
 fruktóz-1,6-difoszfat-aldoláz 434
 fruktóz-1-foszfat-aldoláz
 hiány 144, 434
 fruktóz-intolerancia 434
 öröklődő 144
 FSH 225
 elválasztás 589
 fulladás
 fekvéskor 404
 fekvéskor (ortopnoe) 404
 fulladás (aszfixia) 178
 funiculus antero-lateralis (antero-lateralis
 köteg) 529
 funiculus dorsalis (háti kötegv. oszlop) 529
 funkció 505, 506
 funkcionális hiperémia 136, 419
 funkcionális reziduális kapacitás 98, 99
 funkcionális reziduális kapacitás (FRC) 98
 funkcionális reziduális tüdőkapacitás 358
 funkcionális reziduális tüdőkapacitás (FRC)
 355, 357
 funkcionális reziduális tüdőtérfogat
 mérés 97
 funkcionális szüncium 40, 54, 61, 125,
 288, 298, 398
 furozemid 124
 fuziformis sejt
 agykérgi 458
 fuzimotoros axon 184
 fül
 funkcionális anatómia 203, 543
 fülkagyló 205
 mozgatás 545
 fültömrigy 88
 beidegzés 483
 paraszimpatikus beidegzés 471
 fültömrigy (glandula parotis) 88, 338,
 472
 beidegzés 339
 elválasztás 483
 szekréció 171
 fülzsír 543
 F-vitamin 424
- G**
- G- (gasztrin)-sejtek 281
 GABA 534
 GABA (gamma-amino-vajsav) 320
 GABA_A-receptor 259
 GABA_A-receptor 320
 GABAergias idegpályák 221
 GABAergias neuronok 333
 GABAergias végződések 315
 GABA-felvétel 84, 333
 GABA-receptor 37
 GABA-receptorok 76
 gabonafélék 427
 gabonaművek 427
 galaktokináz 434, 435
 galaktóz
 felhasználódás a glikolízisben 144
 hasznosulás 434
 galaktóz-1-foszfat uridiltranszferáz 435
 galaktozémia 145, 435
 galaktozidáz
 béta- 438
 galanin 528
 galvanikus bőrválasz 472
 gametogenetikai hormon 223, 585
 gamma-amino-vajsav 84, 158
 gamma-amino-vajsav (GABA) 84, 158,
 221, 267, 269, 460
 gamma-efferens kislül 509
 ganglion (idegdúc) 80
 ganglion cervicale superior 135, 166, 175,
 177, 283, 339, 417, 465, 471, 491, 494
 ganglion ciliare 82, 465
 ganglion cochlearis 205
 ganglion coeliacum 473
 ganglion geniculatum 82, 330, 483, 500,
 551
 károsodás 171
 ganglion oticum 82, 89, 339, 471
 ganglion petrosum 330, 551
 ganglion pterygo-palatinum 498
 ganglion semilunare 82, 196
 ganglion semilunare (trigeminalis, Gasser-
 féle)
 vírusfertőzéses károsodás 330
 ganglion sphenopalatinum 500
 ganglion spirale 546
 ganglion trigeminale 82, 458
 ganglion trigeminale (semilunare) 330
 ganglionsejt 66, 307
 gangliozidok 147, 438
 garat 88, 203, 340, 365
 érző beidegzés 465
 ízlelőbimbók 550
 izmok 483
 mozgó beidegzés 465
 garat (farinx) 338
 szöveti szerkezet 88
 garatfál
 izomzat elnyedés 365
 garatizmok
 beidegzés 475, 484
 mozgó beidegzés 171
 Garrod, Archibald 151, 446
 gasztrin 51, 90, 92, 93, 266, 281, 341, 347
 elválasztás 87, 171, 282, 336, 483
 hatás 87
 hatás a bélidegrendszerre 342
 hatás a bélmozgásokra 345
 hatás a gyomorra 336
 hatás a gyomorsav-termelésre 342
 hatás a hízósejtekre 343
 mint tápcatorna növekedési faktor 337
 termelés helye 342
 termelő helye 90, 336
 gasztringátló peptid (GIP) 346
 gasztro-entero-pankreatikus (GEP) köl-
 csonhatás 283
 gasztro-entero-pankreatikus (GEP) köl-
 csonhatások 347
 gát
 harántcsíkolt izmok 595
 gátlás 466
 gátlástól való felszabadulás 188
 gáttájék 173, 487
 gáttájéki vázizmok 228
 Gaucher-kór 146, 438
 gázcsere (gázkicszerelődés) 351
 gázdiffúzió 101, 351
 légzőmembránon át 352
 gázkicszerelődés (gázcsere) 352, 353, 360
 gázok szállítása
 nem a testfolyadékokban 351
 testfolyadékokban 351
 gázoldódási törvény (Henry–Dalton-féle)
 362
 gázszállítás
 a testfolyadékokban 495
 feltétele 95
 légzőmembránon át 351
 gége
 érző beidegzés 82
 mozgó beidegzés 465
 gége (férfi)
 megnagyobbodás pubertáskor 589
 gégefedő 207, 340
 beidegzés 484
 ízlelőbimbók 550
 gégefedő (epiglottis)
 érző beidegzés 171
 gégeizmok 82, 335
 beidegzés 330, 484
 gégeizomzat
 gyengeség (bénulás) 330
 generátor-potenciálhullám 192, 523, 548
 genikulo-kortikális axonok 536
 genikulo-kortikális idegrostok 197
 genikulo-kortikális rostok 533
 gentamicin 548
 gerinchúr 277
 gerinchúr (chorda dorsalis) 290
 gerincvelő 78, 84, 158, 181, 186, 228,
 269, 315, 332, 478, 500, 556, 580
 ágyéki 184, 487, 595
 antero (ventro)-lateralis köteg 465
 átmetszés 161, 464
 központi csatorna 307
 elsődleges érzőidegrostok végződései 195
 érzőidegrostok végződései mintázata 528
 fájdalomközvetítő idegpálya 194
 fehérállomány 78
 háti 175, 491
 háti és ágyéki 165, 499
 háti oszlop 157, 172
 háti-ágyéki 331
 hátsó szarv 78, 324, 526
 intermedio-lateralis magoszló 474,
 556
 interneuronális rendszer 472

- interneuronok 184, 333, 509
keresztcsonti 165, 172, 173, 226, 331, 470, 484, 486, 487, 499, 591
központi csatorna 322, 327
központi csatorna (canalis centralis) 327
köztes magvak 166
lokomóciós mintázatgenerátorok 515
mellső szarv 78, 324
mint integrátor 504
motoros idegmagoszlopok 512
motoros magvak 186
mozgatóidegsejtek 157
nyaki 174, 177, 496
nyaki és háti 496
oldalsó köteg 458
sérülés 595
sérülés a T8 szinten 161
szegélyi (marginális) zóna 80
szürkeállomány 78, 327
szürkeállomány hátsó szarv 510
szürkeállomány hátsó szarva 184
gerincvelő (medulla spinalis) 78, 323
gerincvelő hátsó szarva
  peptid transzmitterek és modulátorok 528
gerincvelői (spinális) érződúc 167
gerincvelői (spinális) sokk 161, 464, 467
gerincvelői állapot 185, 512
gerincvelői ideg 78, 165, 323, 324
gerincvelői idegek 83, 331
gerincvelői reflex 456, 503
gerincvelői reflexek
  keresztcsonti 193
gerincvelői sokk 164
gerincvelői szelvény 78, 195
germinatív rétegek 322
gesztagén hormonok 582
gesztagének 223, 264
gesztus 570
gesztusok 217
G-féhejtje 41, 257, 264
  és membránfüzió 36
G-féhejtjek 37
  szaglási (olfaktorikus) 206
GFR 107, 109
  mértéke 368, 373
Gierke-féle betegség 145
Gierke-kór 435
Gierke-kór (glükóz-6-foszfátáz hiány) 144, 433
gliális fibrilláris savas fehérje (GFAP) 247
gliális filamentum 247
gliasejt 65, 305
gliasejtek 75, 77, 305, 323, 333
  proliferáció 295
  típusok 66, 307
  transzmitter-(újra)felvétel 460
glicerin 146, 149, 272, 286
  és a vörösvérsejtek 56, 292
glicerinaldehid 434
  átalakulásai (májban) 145
glicerinfoszfát-inga 431
glicerinkináz 435, 437
glicin 84, 158, 333, 460, 461
  mint gátló transzmitter 320
  mint konjugáló szer 439
  mint neurotranszmitter 580
  mint szinaptikus transzmitter 263
glicinergiás neuron 315
glicin-receptor 37, 259
glikoforin 26, 246
glikogén 272
  kimutatás 241
  lebontás (izomban) 303
  szintézis 274
glikogén raktárak
  sejtekben 144, 433
  szervekben 144
glikogén raktárak (testben) 433
glikogénfoszforiláz 434, 480
glikogenolízis 47, 93, 270, 480
glikogénraktározási betegség 433
glikogénszintetáz 47, 274
glikokalix 49, 241, 278
glikokólsav 147, 346
glikolízis 127, 142, 303
  aerob 143, 431
  anaerob 143, 431
glikoprotein hormonok 44, 269
glikoproteinek 259
  szintézis 246
glikosztingolipidek 438
glikózaminoglikánok 48, 276
glikoziláció 256
glikoziltranszferáz 53, 256
glikoziltranszferázok 286
globus pallidus 221, 328, 509
glomeruláris arteriolák 52
glomeruláris filtráció 108, 370, 379, 490
  fokozódás kávéfő 500
  sebesség (GFR) 108, 113, 367, 368, 369, 370, 371, 372
  sebessége 108
  sebessége (GFR) 108, 109
glomeruláris filtráció (GF) 370, 371
glomeruláris filtráció sebessége (GFR) 284
glomeruláris filtrációs együttható 109
glomeruláris filtrátum 106, 370
  termelődési sebesség 107
glomeruláris kapilláris nyomás 370
glomerulo-nefritisz 405
glomerulus 248
  afférens arteriola 108, 370
  afférens arteriola szűkülése 109
  efférens arteriola 52, 108
  efférens arteriola szűkülése 109
  jelenségek és folyamatok 109
  perfúziós nyomás 52
  transzmurális transzportok 108
glomerulus (vese)
  arteriolák 284
  perfúziós nyomás 284
glomerulus (vesében) 111
  afférens arteriola 371
  afférens arteriola baroreceptorai 382
  afférens arteriola dilatáció 369
  afférens arteriola falfeszülés 370
  afférens arteriola konstriktió 372
  anyagtranszportok 370
  efférens arteriola konstriktió 369
  folyadékfiltráció 370
  hidrosztatikai nyomás 368
  jelenségek és folyamatok 371
  vérplazma-ultrafiltráció 108
glomerulusok 243
glomus aorticum 104, 177, 364, 496
glomus caroticum 104, 177, 364, 496
glukagon 42, 93, 275, 282
  elválasztás 47, 170, 265, 275, 429, 581
  és hatásai 282
  hatás a glükoneogenezisre 433
  hatás a glükonogenezisre 143
  hatás a glükózforgalomra 435
  hatás a májra 145
  termelődési hely 348
glutamát 159, 195, 333, 461, 533, 564, 580, 581
  mint szinaptikus transzmitter 263
glutamát-dehidrogenáz 150, 444
glutamátdekarboxiláz (GAD) 461
glutamátreceptor
  NMDA-típusú 564
glutamátreceptorok
  ionotrop 534
glutamin
  mint a vizelet ammóniaforrása 373
glutamináz 150
glutathion (redukált)
  mint antioxidáns 434
gluten-enteropátia 92
glükocerebrozidáz
  béta- 438
glükocerebrozidok 146
glükokortikoid hormonok 150
  fokozott elválasztás stresszben 575
  hatás a vérsejtekre 58, 294
  hatás az izomfehérjékre 444
  hatások a stresszben 575
glükokortikoidok 45, 218, 270, 281, 391
  adaptáció a tartós stresszhez 500
  elválasztás 218
  gyulladásgátló hatás 268
  hatás 44, 54, 270, 288, 392
  hatás a glükoneogenezisre 144, 433
  hatás a gyulladásra 439
  hatás a tüdőre 120
  hatás az arachidonát-képződésre 147
  hatások 47, 274
glükoneogenezis 46, 142, 270, 271, 273, 275, 282, 430, 480
  előanyagok 272
  funkciók 143, 432
  kivitelező sejtek 144
  kivitelezésre képes sejtek 433
  sebességkorlátozó lépés 433
glükoneogenezis (laktáttól vagy alaninból)
  sebességkorlátozó lépés 143
glükoneogenezis (májban)
  hormonális szabályozás 143, 433
glükokortikoidok
  elválasztás 218
  hatás az immunrendszerre 218
glükóz
  felszívódás 92, 345, 346
  felszívódás (bélből) 275
  forgalma (emberben) 145
  forgalom 435
  kezelés a vesében 374
  lebontás 282
  ozmotikus hatás 386
  renális clearance 107, 368

- renális küszöb 111
renális transzportmaximum 375
transzmembrán szállítás 28, 46, 47, 146, 249, 250, 272, 274
transzport (a felszívódásban) 344
tubuláris transzportmaximum 110
vérszint 42
visszaszívódás (vesében) 111
visszaszívódás a vesében 375, 376
visszaszívódás és renális küszöb 377
- glükóz-6-foszfát direkt oxidációja (pentóz-foszfát út) 434
glükóz-6-foszfátáz 26, 246, 432
elégtelenség (Gierke-kór) 433
hiány 435
hiány (Gierke-kór) 144
glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz (G6PD) 434
hiány 144
glükózaminoglikán 287
glükózaminoglikánok 145, 435
glükózfelhasználás
sebessége 217
glükózfelhasználás sebessége
detektálás 572
glükózfelvétel
inzulintól függő és attól független 437
glükózkiválasztás
renális küszöb 109, 373
glükóz-laktát/alanin ciklus 433
glükózreceptor sejtek 572
glükózszállítás
transzmembrán 436
glükóz-tejsav ciklus 433
glükóztolerancia vizsgálat 46
glükóztranszport
sejtekbe 150
glükóztűrési teszt 146, 436
cukorbetegségben 146
glükózuria (cukorvizelés) 373
glükuronidok
képződés 434
glükuronsav ciklus 144
funkció 434
- GM2 gangliozid 438
Golgi-féle ínszerv 160, 194, 525
afferens idegrost 525
Golgi-ínszerv 525
Golgi-készülék 35, 26, 246, 287
Golgi-sejt
agykérgi 458
kisagyi 457
gombák 348
gonadoliberin (GnRH) 52
gonadotrop hormonok (gonadotropinok, GTH) 226, 223, 270, 589
elválasztás 226, 590
hatástalanná válása a petefészekre 586
gonadotrop sejtek 280
gonadotropin releasing (felszabadító) hormon (GnRH, gonadoliberin, LHRH, luliberin) 169, 223, 225, 283, 584
elválasztás 226, 590
szintézis 225, 589
termelődési hely 588
gonadotropin-asszociált peptid (GAP) 589, 590
- görcs (ideg- és izom-) 385
hipokalcémiában 389
kísülés 323
görcskeltő hatás 75
G-proteinek 63, 320
gramicidin 249
granulociták 53
bazofil 56, 294
cozinofil 56, 291
képződés (granulopoiézis) 56, 291
neutrofil 56, 286, 294
granulózasejtek 224
tesztoszteron-aromatizáció ösztrogénekké 585
ösztrogén-termelés 586
gravitáció hatása a vénás visszafolyásra 131, 410
grimasz 570
G-sejt 51
GTP és exocitózis 257
guanilátcikláz 37, 565
gurdély 94, 349
gurdély (hausztra) 94, 345, 349
gurdélyképződés 345
gusztducinok 551
gyakorlás 562, 571
gyengeség 120
gyermekes viselkedés 554
gyermekkor 557
gyógyulás 149, 444
gyomor 87, 89, 93, 341, 347
antrum 87
antrum tágulás 171, 482, 483
APUD sejtek 283
D-sejtek 348
endokrin sejtek 51, 281
fali idegfónatok 342
fehérjéjémesztés 443
fekély 337
felszívó hám 278
fundusz, funduszmirigyek 87, 336
funkciók 89
gödröcskék 337
G-sejtek 51, 282, 336
hámsejtek kicserélődése 87
mechanoreceptorok 172, 485
mirigyek 341
motilitás 171, 482, 483
mozgások és ürülés 90, 92, 342
működések 89
nyálkahártyabeli receptorok 343
nyálkahártya-gödröcskék 341
oxintikus mirigyek 341
összehúzóadások 90, 336, 341
pilorikus mirigyek 336, 342
receptív relaxáció 90, 342, 476, 483
savelválasztás 343
simaizom-kontraktilitás 346
sósavelválasztás 90
sósavtermelés 43, 266
ürülés, ürülés szabályozása 93, 170, 336, 346, 482, 483
gyomor (gaszter) 87
funkció 341
gyomor-bél traktus (emésztőtraktus, tápcsatorna) 422
hámsejtek kicserélődése 87, 337
- kemoreceptorok 340
motilitás 171, 474, 484
nyálka, nyálkahártya-sérülés 337
gyomorfájás 170
kezelés melegtéssel 482
gyomorfekekély 43
gyomorgátló peptid (GIP) 51, 93, 264, 282
termelődési hely 348
gyomorkapu (pilorus) 89, 341, 342
működés 342, 343
gyomormirigy 51, 89
fali (parietális) sejtek 51, 89, 90, 281, 336, 341
fedősejtek 266
gyomornedv 427
elválasztás 87, 90, 90, 336, 341, 342
gátlás 581
elválasztás és a kávé 500
termelés 347, 483
gyomorszáj (kardia) 88, 338
gyomortasak (vagy izolált kisgyomor) 89, 341
gyomorürülés 87
atropin hatása 484
gyors szemmozgások (REM) 211, 557
gyönyör 577
gyrus angularis 577
károsodás 219
gyrus cinguli 80, 555, 569, 578
talamikus bemenet 459
gyrus dentatus szemcsesejtek 564
gyrus fusiformis 202, 541
gyrus lingualis 202, 541
gyrus parahippocampalis 458, 459
gyrus parahippocampalis (entorhinális kéreg) 550, 555, 564
gyrus postcentralis 80, 157, 184, 185, 325, 334, 459, 510, 511, 529
ingerlés 208
gyrus precentralis 157, 184, 185, 208, 325, 334, 459, 510, 511, 577
anatómiai hely 552
gyrus temporalis superior 546, 577
gyrus transversus 546
gyrus transversus (Heschl-féle tekervény) 205
gyulladás 42, 43, 53, 129, 132, 266, 286, 406, 412, 499, 527
és a nociceptorok működésmódosulása 195
mediátor anyagok 527
neurogén 528
vaszkuláris fázis 285
gyulladásgátlás
mechanizmus 439
gyulladásos faktorok 412
gyűjtőcsatorna 111, 366, 367, 375
szabályozott vízvisszaszívódás 377
vízpermeabilitás-fokozódás 376
gyűjtőcsatornák
eredet 106
vízpermeabilitás 367
vízvisszaszívás 106
gyűjtőerek (visszerek, vénák) 129, 406, 413
gyűjtőerek, visszerek 129

- H**
- H⁺
 egyensúlyi transzmembrán potenciál 390
 kiválasztás a vesében 112, 375
 kiválasztás a vesecsatornácskákban 378
 kiválasztás a vizeletbe 109, 373
- H⁺ (proton)
 kiválasztás 110
- H⁺ (sav)
 teljes kiválasztás 119
- habenula 332, 458
 habenulák 157
 habituáció (megszokás) 210, 213, 556, 561
 habos sejtek 441
 Hagen-Poiseuille-törvény 130, 352, 356, 400, 407, 408, 413
 hajlam 215
 hajlítás (flexió) 163, 181, 502
 hajlító izmok 502
 hajlító-feszítő koaktiváció 509
 hajszálerek 382, 411, 419
 anyagkicserélődés 417
 anyagszállítások 417
 endoteliális sejtek 440
 fenesztrált (ablakos) 406
 filtráció 419
 filtrációs egyíthető 412
 folyadékdinamika (Starling-mechanizmus) 413
 kitágulás és permeabilitás-fokozódás 285
 lipoprotein-lipáz 436, 439
 nem-folytonos (endotéliumú) 406
 vérnyomás 415
- hajszálerek (emberi)
 összegzett keresztmetszet 407
 összegzett térfogat 407
 teljes (összegzett) felület 411
- hajszálerek (kapillárisok) 30, 49, 50, 130, 131
 anyagkicserélődési mechanizmusok 135
 áteresztő képesség 265
 endoteliális sejtek pórusai 132
 filtrációs egyíthető 132
 folyadékcseré az intersticiális folyadékkal 132
 folyadékfiltráció 136
 folytonos (endotéliumú) 406
 folytonosak 129
 gázszállítás 132
 méretek 130
 méretek és teljes felület 131
 véráramlás 130
 vérnyomás 132, 136
- glomerulus (vesében) 107, 367
 hajtóerő 387, 567
 elsődleges 216
 hajtóerő (készítés, drive) 567
 hajtóerő keletkezési fázisa
 motivált viselkedésben 568
 hajtóerő képződése
 és arousal növekedés 568
- hajtóerők
 csökkenés vagy hiány 209
 elsődleges 568
 és a mozgatórendszerek 216
 hozzáférés a motoros rendszerekhez 569
- magasabb szintű 553
 prioritási hierarchiák 569
- hajtóerők (készítések, drive-ok) 215
 halál 120
 halánték- (temporális) lebeny 78
 asszociációs kéreg 210
 interpretációs terület 577
 sérülések 553
- halántéklebeny 202, 325, 541, 554
 asszociációs kéreg 555
 elektromos ingerlés 552
 károsodás 215, 553
 középső 157
 középső rész 459
 működészavarok 554
 TE area 203
- halántéklebenyi kéreg 554
 hallás 203, 543, 597
 hangfrekvencia-tartomány (emberi) 204
 hallás (emberi)
 tartomány és vizsgálat 545
 hallási asszociációs kéreg 561
 hallási asszociációs terület 547
 hallási modalitás 543
 hallásküszöb 545
 hallásküszöb-görbe 205, 545, 546
 hallócsontocskák 203, 543, 544
 funkció 203
 hallóideg 546
 hallóidegpálya 205
 hallóidegrostok 546
 hangolási görbék 205
 hallójárat 205
 hallókéreg 214
 hallópálya 546
 hallóreceptor 543
 hallórendszer 546
 hallucináció 220, 389, 520
 hallucinációk 210, 220
 hallucinogének
 idegrendszeri hatás 579
- hám
 átmeneti 49
 átmeneti (urotélium) 279
 köbös 49
 oszlopos (vagy köbös) 278
 többmagos (áltöbbrétegű) 49, 279
- hám (epitélium)
 többrétegű, elszarusodó 278
 többrétegű, elszarusodó 49
- Hamburger-féle Cl⁻-eltolódás (anion-elto-
 lódás) 362
- hámok
 működés 49
 működések 278
- hámsejtek
 kollagéntermelés 286
- hámsejtréteg 49
 apikális felszín 278
- hámiszövetek 278
 hámiszövetek (epiteliális szövetek) 49
- hang 203, 543
 zenei 543
- hangadás 217
 hangerősség (relatív) 545
 hangforrás
 lokalizáció 544
- térbeli lokalizáció 205, 545
- hangfrekvencia kódolás
 kisülések időbeli mintájával 205
 térbeli mintával 205
- hangfrekvencia-tartomány
 hallható (emberi) 204
- hangintenzitás 204, 545
 hangképzés 339, 465
 hangmagasság 203, 543
 detektálás 205, 547
 hangnyomás 204
 hangolási görbe 205, 547
 hangosság 203, 204, 543, 545
 detektálás 205, 547
- hangszalagok
 bénulás 167
 megnyújtás 330
 nyújtás 82
- hangszalagok (férfi)
 megnyúlás pubertáskor 589
- hangszín 203, 205, 543
 kódolás és dekódolás 547
- hangulat 168, 220, 476, 570
 befolyásolás 579
 emelkedés 475
- hányás 396, 434, 473, 484
 hányás (emezis, vomitus) 87
 fiziológiai következmények 120
 hányás (emezis, vomitus) (tartós)
 következmények 392
- hányinger 385, 514, 571
 haptikus vagy taktilis érzékelés 195
 haptoglobulin 344
 harag 570
- harántcsikolt izmok
 beidégzés 470
 felépítés 60
- harántcsikolt izom
 a nyelőső felső részén 338
 felépítés 298
- harc vagy menekülés 574
 háromszattú ideg 472
 háromszattú ideg (nervus trigeminus, V.
 agyideg) 472, 549
- hasfal
 izomzat 496
- hasfalizomzat 485
 hashajtók 484
 hashártya 285
 hashártya (peritoneum) 278
 hasi szigeri (szplanchnikus) idegek 166,
 329, 473
 hasított agy (split brain) 209, 553
 hasított csepp technika 369
 hasmenés 93, 348, 349, 388, 394, 396,
 427
 hasmenés (diarrea) 93, 122
 hasnyál 87, 90, 347, 427
 elválasztás 347
 funkció 93
 ionösszetétel 51, 348
 hasnyál (pankreasznedv) 87
 funkció 347
 hasnyálmirigy 44, 149, 271, 274
 (Langerhans-féle) szigetszervek 51
 acinussejtek 26, 87, 93, 348
 APUD sejtek 283

- endokrin rész 282
 enzimek elválasztása 87
 enzimelválasztás 282, 336
 enzimszekréció 171
 enzimtermelés és -szekréció 483
 exokrin elválasztás 344
 exokrin működés 341
 fehérjebontó enzimek (proteázok) 443
 gasztrinóma 92
 hidrogénkarbonát-elválasztás 92, 282
 kezdemény 337
 lipázok 93, 148, 347
 működésromlás 148
 működésváltozás 440
 szekréciók serkentése 282
 szigetszerv B-sejtek 35
 szigetszervek
 adrenalin hatása 275
 szigetszervek 269, 282, 480, 481
 szigetszervek B-sejtjei 275
 szomatostatatin 268
 hasnyálmirigy (pankreász) 90
 működés 343
 hasnyálmirigy (pankreász) vezetékek
 belső háms 337
 hatalomgyakorlás (uralkodás) 571
 határoló epitélium 279
 hatás
 helyrajzi (topográfiai) és kémiai specifikitás 264
 háti köteg (v. háti oszlop) 528
 háti oszlop
 idegmagok 208
 háti oszlop idegmagok 194, 528, 529
 hátioszlop-sérülés
 szifiliszben 187
 hátsó idegyökér
 idegdúc 78
 hátsó idegyökerek
 afferenciáció regisztrálása 524
 elektromos jelek regisztrálása 193
 hátsó idegyöki idegdúc (érzőidegdúc) 195
 hátsó köteg–lemniscus medialis pályarendszer 196
 hátsó köteg–lemniscus medialis rendszer 529
 hátsó végtagok
 mozgásai gerinccvelő-átmetszés után 161
 hátsógyökér-idegrostok
 végződési mintázat a gerinccvelőben 528
 hausztráció 92, 349
 Havers-féle csatornák 288
 hCG 225
 HCO₃⁻
 hasnyálban 347
 kezelés a vesében 376
 mint savpuffer 392
 visszaszívódás a vesében 112
 HCO₃⁻/CO₂ pufferrendszer 123, 395
 HDL részecskék 440
 Head-féle zóna 476
 Head-zóna (v. dermatóma) 528
 Hebb, Donald O. 213
 Hebb-szabály 213, 562, 564
 Helicobacter pilori 347
 helyettesítő cselekvés 506, 571
 helyi (lokális) potenciálhullám 34
 helyi (lokális) potenciálhullámok 254
 helyi érzéstelenítés 196, 530
 helyi érzéstelenítő 183
 helyi érzéstelenítők
 hatás 509
 helyi kódolás
 hangfrekvenciáé 547
 helyi visszacsatolt neuronkör 504
 helyváltoztatás
 és egyensúly koordinációja 515
 helyváltoztatás (lokomóció) 503
 helyváltoztató (lokomóciós) alapmozgások 502
 helyváltoztató mozgás (lokomóció)
 fő motoros mintázatgenerátorai 515
 különféle formák 188
 mintázatok 515
 helyváltoztató mozgások 504
 kezdeményezés 515
 helyzetérzékelés 530
 hem 427
 lebontás 446
 hem (protohemin IX) 446
 hematokrit 57, 103, 113, 415
 és véráramlás 408
 és véráramlás összefüggése 130
 veseglomerulusban 370
 hemianopia 86, 335
 hemiballizmus 184, 509
 hemidezmoszóma 49, 278
 hemidezmoszómák 49, 278
 hemikolinium 491, 579
 hemiplegia 85
 hemiplegia 516
 hemocitoblaszt sejt (vérképző őssejt) 407
 hemocitoblaszt sejt 289
 hemoglobin 58, 95, 101, 103, 150, 244, 292, 427
 CO-kötés 432
 deoxigenált 133
 glicinbeépülés 445
 koncentrációja a vérben 121
 lebomlás 91
 magzati 57, 293
 mint puffer 390, 392, 395
 móltömég 364
 oxigénaffinitás 292
 oxigénkötés 103, 293
 oxigénkötő képesség 292
 oxigéntelítettség 57
 oxigén-telítettség 364
 protonkötés a hajszálerekben 362
 termelés 291
 vérbeli koncentráció 119
 hemoglobin (Hb)
 összetétel 103
 hemoglobinszintézis 296
 hemolitikus betegség 57
 hemolízis 56
 és primaquin 144
 primaquintól 434
 hem-vas
 felszívódás 427
 Henderson–Hasselbalch-egyenlet 120, 390, 497
 Henle-kacs 366, 367, 375
 eredet 366
 felszálló szár 367, 375
 folyadéka 106
 le- és felszálló szár 111, 375
 leszálló szár 376
 heparán-szulfát 278
 heparin 53, 57, 285, 293
 szintézis 434
 hepato-lentikuláris degeneráció (Wilson-kór) 427
 here 439
 kanyarulat csatornacsák 586
 Leydig-sejtek 439
 magzati 588
 Müller-féle gátló hormon termelés 584
 tesztoszteron-termelés 584
 here (tesztisz) 222, 583
 herék 44
 magzati 224
 tömeg 224
 tömegét adó sejtek 586
 heremeghatározó tényező 222, 583, 584
 hereműködés 586
 herezacskó 222, 487, 583
 Hering–Breuer-féle deflációs reflex 497
 Hering–Breuer-féle inflációs reflex 497
 Hering–Breuer-reflex 177, 178, 488, 495, 496
 heteroszínaptikus facilitáció 160, 460
 heteroterm állatok 454
 hexametónium 491
 hexozaminidáz A 438
 hiány 146
 H-hullám (EMG-ben) 464
 hialin membrán 96
 hialomer 58, 294
 hialuronsav 48, 276, 287, 289, 435
 hibernáció 442, 454
 híd 104, 157, 166, 205, 332, 333, 335, 339, 458, 461
 és szemmozgások 162
 légzési funkciók 178
 légzési neuronok 495
 locus coeruleus 556, 578
 noradrenergias neuronok 472
 nucleus facialis 517
 nucleus parabrachialis 207
 oldalra tekintési központ 465
 szembeidegzés 513
 szemmozgások irányítása 519
 V. agyideg érzőidegmagva 530
 vizelési központ 486
 vizelés-szabályozás 486
 vizelési szabályozó neuronkör 173
 híd (pons) 79, 327, 364, 556
 hideg 42
 hatás 281
 hatás a szervezetre 442
 hidegérzet 523
 hidegexpozíció 149, 486
 hidegtűrés 45, 270
 hídi érzékelő area 551
 hidraulikus konduktivitás (filtrációs együttható, Lh) 371
 hidrokortizon 170
 hidroperoxi-eikozatetraénsav
 5- (5-HPETE) 438
 hidroxib-β-metilglutaril-KoA (HMG-KoA)

- béta- 439
 hidroxil-3-metilglutaril-KoA 246
 hidroxil-3-metilglutaril-KoA-reduktáz (HMG-KoA-reduktáz) 26
 hidroxil-3-metilglutaril-koenzim-A (HMG-KoA) 26
 hidroxil-apatit 54, 287, 288, 289, 389
 hidroxil-dopamin, 6- 594
 hidroxil-indol-oximetiltranszferáz (HIOMT) 283
 hidroxil-kolekalciferol 272
 25- (kalcidiol) 272
 hidroxil-vajsav
 béta- 396
 hím 222, 582, 583
 ivari fejlődés 590
 hím irányú fejlődés 588
 hím nem
 mint indukált nem 583
 hímnősség (hermafroditizmus) 582
 hímvessző
 erekció 267
 makk (glans) 591
 merevedés (erekció) 212, 226, 465, 487, 558, 591
 hímvessző merevedése
 gerincvelő-sérülés után 162
 hiosziamin 37, 258
 hiperalgézia 499, 527, 530
 hiperammonémia 445
 szerzett 150
 hiperémia (fokozott vérátáramlás) 419
 hiperesztézia 157, 331
 hiperfágia 167
 hiperglükémia 116, 275, 433, 480
 hatás a glükoneogenezisre 144
 hiperhidráció 114, 116, 381
 korrekció 386
 hiperkalcémia 286, 287, 481
 hiperkalcúria 273
 hiperkalémia 385, 392
 egyes vizelethajtóktól 397
 EKG-jelek 388
 hiperkapnia 101, 122, 124, 360, 362, 495
 hatás az agyi véráramlásra 420
 válaszreakció 104, 364
 hiperketonémia 149, 449
 hiperkoleszterinémia 139, 148, 424, 441
 familiáris (IIa típusú hiperlipidémia) 147, 439
 hiperlipidémia
 I típusú (familiáris LPL-hiány) 147, 440
 II. típusú (hiperkoleszterinémia) 148
 IIa típus (familiáris hiperkoleszterinémia) 147, 439
 hiperlipoproteinémia
 hiper-magnezémia 118
 hipermetropia 197, 532
 hiperoxémia 495
 hiperparatireózis 482
 hiperparatireoidizmus 271
 hiperpnóe 396
 hiperpolarizáció 522
 hiperproteinémia 150, 445
 hipersexualitás 555
 hipertenzió 167
 hipertermia 155, 456
 hipertonicitás 387
 hipertrigliceridémia 148
 hiperurikémia 448
 másodlagos 152
 hiperventiláció 121, 178, 354, 392, 497
 hatás az agyi véráramlásra 420
 hipervitaminózis 425
 hipofizális portális érrendszer 45
 hipofizális portális rendszer 270
 hipofiziotrop area 268
 hipofizis-hormonok 169
 hipofizisnyél 474
 hipofoszfátémia 372, 481
 elsődleges 372
 másodlagos 372
 hipofoszfátémia 109
 hipogammaglobulinémia 58, 294
 hipoglikémia 47, 274
 hatás a növekedési hormon ürülésére 481
 posztprandiális 434
 hipohidráció 116
 korrekció 116, 386
 hipokalcémia 118
 és spontán aktivitások 389
 hipokalémia 382
 és EKG-görbe 388
 vizelethajtók hatására 397
 hipokapnia 124, 393, 394, 495, 497
 hipokinetikus zavarok 515
 hipokinézia 188
 hipolip(id)émia 441
 hiponatrémia 113, 380
 hipopolarizációs küszöb 311
 hipotalamo-hipofizális portális erek 50, 280
 hipotalamo-hipofizis-célszerv rendszer működészavari egyes pszichiátriai megbetegedésekben 170
 hipotalamusz 45, 84, 89, 117, 172, 207, 210, 216, 229, 264, 266, 269, 327, 328, 332, 339, 340, 458, 461, 482, 492, 500, 505, 517, 549, 550, 551, 553, 555, 580, 581, 592, 593
 anatómiai hely 166, 473
 átáramló vér hőmérséklete 455
 éhségközpont 168
 elülső (AHA) 176, 217, 486, 493, 573
 és az ivari hormonok visszacsatolása 585
 és hőleadás 485
 gonadoliberin-termelés 584
 hátulsó 176, 493
 hipofiziotrop area 264
 hőleadás-serkentés 172
 idegi összeköttetések 556
 integratív funkciók 169
 kissejtes neuroszekréciós sejtek 271
 középső (mediális) 486
 nagysejtes idegmagvak 264
 neuronkörök 169, 478
 nucleus arcuatus 225, 275, 481, 578
 nucleus paraventricularis 210, 268, 380, 479, 574, 592
 nucleus periventricularis 578
 nucleus supraopticus 225, 538, 588
 nucleus supraopticus 268, 380, 474, 490
 nucleus supraopticus és paraventricularis 376, 403
 nucleus ventro-medialis 572, 594, 596
 oldalsó 486, 493, 573
 oldalsó (laterális) 176, 217, 387, 475, 486, 556, 571
 oldalsó (laterális) rész 167
 ozmoreceptor sejtek 386
 ozmoreceptorok 117, 218
 ösztrogén- és progesteronreceptorok 228
 peptidergias neuronok 333
 preoptikus régió 572
 saját dopaminergias rendszer 220
 sérülés 167, 474
 táplálkozás-szabályozás 172
 termoreceptorok 485
 testhőmérséklet-szabályozás 155, 486
 testhőmérséklet-szabályozó neuronkörök 517
 testhőmérséklet-szabályozó rendszerek 455
 vazomotoros hatás 134
 vazopresszin-kibocsátás 175
 vegetatív integráció 479
 ventro-mediális 176
 ventro-mediális idegmag 493
 vérkeringés-szabályozás 176, 493
 vézreakció 499
 vézreakció szervezés 500
 vízforgalom-szabályozás 173, 486
 hipotalamusz (elülső)
 ozmoreceptorok 387
 hipotalamusz oldalsó régió
 sérülés 210
 hipotermia 167, 456
 hipotézis 17, 233, 234
 hipotónia 187, 188, 516
 hipotónia (izomtónus-csökkenés) 515
 hipoventiláció 101, 103, 360, 361, 362, 363
 hipoxantin, guanin
 foszforiboziltranszferáz 152
 foszforiboziltranszferáz (H,G-PRT) 448
 hipoxantin, guanin:foszforiboziltranszferáz (H,G-PRT) 152
 hipoxémia 122, 360, 363, 416, 495
 hipoxia 101, 497
 előidéző okok 363
 hipoxémiás 363
 okai 103
 szöveti 52, 132, 284, 363, 412
 szövetmérgezési (hisztotoxikus) 363
 válaszreakció 104
 válaszreakciók 364
 verőeres 363
 hipoxia (szöveti)
 előidéző okok 103
 hippokampális formáció 554, 564, 569, 580
 hippokampusz 157, 169, 210, 215, 220, 221, 332, 340, 459, 479, 493, 555, 580
 és a relációs tanulás 214
 helysejtek 563
 károsodás 555
 kolinergias beidegzés 579
 hippokampusz (Ammon-szarv) 555
 hippokampusz sérülés
 és anterográdn amnézia 563

- Hirschsprung-betegség 88, 337
 hirszutizmus 270
 hírvivő (kémiai messenger vagy transzmitter)
 elsődleges 39, 41
 családjai 258
 His-kötég 126, 398, 402
 depolarizáció 400
 hisztamin 42, 83, 87, 90, 136, 265, 267,
 285, 332, 337, 342, 345, 348, 419, 527
 hatás 285
 gyomornmirigyek fali sejtjeire 343
 gyomorra 336
 venulákra 406
 hisztaminreceptor, H2 343
 hisztéria 396
 hisztiociták 286
 hisztogenezis 327
 hízósejt 36, 42, 53, 90, 285, 337, 342, 348,
 419
 HLA (humán leukocita antigén) 449
 HMG-KoA-reduktáz 439
 Hoffmann-reflex 161, 464
 holdidő 238
 holttér 96
 anatómiai 364
 fiziológiai 364
 térfogat 360
 térfogata v. szellőzése (VD) 360
 hólyagszúra (blasztociszta) 588
 homeohidrikus szervezet 381
 homeoosmotikus szervezet 381
 homeosztázis 42, 216, 265, 473, 499, 568
 fenntartás 328
 fenyegetése 500
 fiziológiai 469
 veszélyeztetés 574
 homeosztázis: 473
 homeoterm állatok 155, 454, 594
 homeoterm szervezetek 571
 homeotermia 454
 homlok- (frontális) lebeny 78, 209
 funkciók 553
 károsodások 553
 megváltozott helyi véráramlás 554
 sérülések 553
 homloklebeny 208, 324, 458, 553, 554
 asszociációs kéreg 510
 asszociációs területek 511
 EEG-hullámok 557
 és a fájdalom minősítése 194
 károsodások 209, 554
 kéreg 185
 magasabb rendű működések 209
 orbito-frontális kéreg 217, 573
 prefrontális agykéreg 157
 homogentizinsav (alkapton) 151, 446
 homogentizinsav-oxidáz 446
 homonim hemianopia 85, 533
 hónaljszörzet 589
 Hopkins, Frederick Gowland 139, 425
 horizontális sejt(ek) 458, 533, 534
 horkolás 365
 hormon 264
 hormonális irányítás 580
 hormonérzékeny neuronkörök 597
 hormonok 41
 elválasztás 476
 termelőds és elválasztóds szabályozá-
 sa 42
 hormontermelő szervek 41
 hormonürülés
 pulzáló 226
 Horner-féle tünetegyüttes 334, 465
 hossz-feszülési görbe 301, 504, 507
 hosszú terminális ismétlődő (long terminal
 repeat, LTR) nukleotid-szekvenciák 247
 Howship-féle lakunák 54, 287
 hozzá szokás (addikció) 319
 hőenergia
 leadás (ember) 153
 hőenergia szétosztása 405
 hőenergiatermelés
 minimális 450
 hőérzékelés 194, 195, 334
 hőérzet 529
 gerincvelő-sérülés után 161
 közvetítő idegrostok 195
 hőforgalom 153, 450
 hőkicserélődés
 a belső és a külső környezet között 155
 belső és külső környezet között 454
 környezettel 405
 hőleadás
 és hipotalamusz 485
 fokozódás 172
 hőmérséklet
 hatás a biokémiai reakciókra 154
 hatás elágazó reakciókra 453
 hőmérséklet-előszlás
 homeoterm szervezetben 155
 hőmérsékletérzékelés 523
 hörghurut 96, 98, 354, 357
 hörghurut (bronchitis)
 idült 96, 354, 357
 hörgő (bronchus) 352
 csillós sejtek 95, 352
 hámbeli kehelysejtek 352
 hörghurutban 354
 kehelysejt 95
 összehúzóds 362
 porclemezek 95, 352
 simaizmok 352, 357
 simaizomsejtek 95
 szemcsés sejtek 95, 352
 hörgő 352
 hörgőcske (bronchiolus) 352, 356
 kialakulása 96
 hőstressz 485
 hőtermelés 153, 155, 266, 275, 453
 intracelluláris 486
 izommunka alatt 172
 kémiai 455
 metabolikus 454
 hőtermelés-fokozódás
 táplálkozás indukálta (DIT) 442
 H-sáv 59, 297
 húgycső (uretra) 366
 húgycső-szfinkter
 külső (musculus sphincter urethrae) 487
 húgyhólyag 106, 366
 belső záróizomgyűrű 228, 595
 fali és záróizmok 486
 hámjá 278
 musculus detrusor 276
 musculus detrusor beidegzés 476
 reflexes ürülés 465
 simaizomzat 366
 trigonum 366
 záróizmok 173, 486
 húgyhólyag (vesica urinaria)
 kialakulás 106, 366
 húgy-ivarrendszer
 szabályozás 486
 húgysav 110, 112, 151, 152, 444
 képződés sebesség (emberben) 152
 kiválasztás (vizeletben) 109,
 termelőds 448
 vese általi kezelése 109
 visszaszívóds (a vesében) 448
 húgysav (urát) 152, 447
 és szalicilát kölcsönhatása a vesében 377
 kezelés a vesében 110, 112, 373, 374
 kezelése a vesecatornácákban 373
 húgyutak 367
 húgyvérűség (urémia) 385
 húgyvezeték 366
 húgyúti kő okozta fájdalom 499
 húgyvezeték (uréter) 366
 Huntington-kór 580
 hüvely
 váladéktermelés 593
 hüvely (vagina) 222, 583
 hüvelyfal (hátsó)
 ritmusos kontrakciók 591
 H-vitamin 426
 H-vitamin (biotin) 425

I

- I-csík 299
 ideák 208
 kifejezés szavakban 553
 ideg 66
 akciós potenciálhullám 329
 akciós potenciálhullám regisztrálás 329
 burkok 83, 331
 ingerlés kettős ingerrel 329
 lehtűtés 329
 ideg (környéki) 82, 331
 sérülés 83, 331
 ideg (nervus) 81, 329
 sérülés 65
 idegdűc(ganglion) 80
 Gasser-féle (ggl. semilunare) 530
 idegen anyagok átalakítása 246
 idegfónatok (plexus neuralisok) 326
 idegi átmetszés 84
 idegi görcs 320
 idegi károsodás
 galaktóz-1-foszfáttól 145
 idegi kiirtás 84
 idegi kódolás
 időbeli és térbeli 523
 idegi nyúlványvégződés 298
 idegi összeköttetések 506
 idegi reprezentáció 522
 idegi sejtek 65
 idegi sejt típusok 305
 idegi struktúrák
 globális funkciók 80, 328
 idegi szummáció 534
 idegimpulzus

- hatások a szinapszisban 74, 318
terjedés 312
tovaterjedés sebessége 71
vezetési sebesség 314
- idegimpulzus (vagy csúcspotenciálhullám) 306
tovavezetés 71
- ideg-izom szinapszis (neuro-muszkuláris junkció) 43
- idegmag (nucleus) 80
- idegmérges 221
- idegnövekedési faktor (nerve growth factor, NGF) 42, 265
- idegrendszer 261
anyag- és energiaforgalom éhezéskor 142
anyagcsere 139, 431, 432
effektor sejtek 79
energiaforgalom 153, 451
glükózellátás 436
glükózfogyasztás 145, 435
hírvivők 269
irreverzibilis károsodás 77
légszísi hányados 430
lipidózis 438
sérülés 307
vegetatív és 469
vegetatív működések szabályozása 469
- idegrendszeri neuron 315
- idegrost 66, 305, 330
A-alfa 162
A-béta típusú 528
abszolút refrakter periódus 81
A-delta és C 526
A-delta és C típusú 329, 523, 528
C típusú 525, 529
C-(típusú) 65
C-típusú 193
Ia 160, 162, 458, 462, 466
Ia (hatás a mozgatóidegsejten) 461
Ib 163, 458, 467
III típusú 163
impulzusvezetés 70
impulzusvezetési sebesség 70, 312
ingerlékenység 75, 319
internodium 70
internodiumok 312
mielins 82, 330
mielins vagy velőshüvelyes 65
nem-mielins 330
nociceptív 467
nyugalmi membránpotenciál 67, 308
relatív refrakter periódus 81
relatív refrakter fázis 329
spontán aktivitás 113
vazomotoros 59
- idegrostok (afferensek)
bőr és izom eredetűek 528
- idegsejt 32, 247, 264
csúcspotenciálhullám 34, 69, 255
kiszülésgeneráló zóna 311
membrán 307
nyúlványai 66
nyúlványok 307
sejttest (szóma, perikarion) 77, 306, 322
spontán aktivitás 379
- idegsejt (neurocita vagy neuron) 305
idegsejt-membrán posztszinaptikus potenciálhullámai 159
idegsejt-nyúlványok növekedés 306
idegsejt-pusztulás 322
idegszövet 289
oxigénellátás 77
pusztulás 77
sérülés 322
- idegszövet-átültetés 189, 518
- idegtörzs 83
- idegvégződés
Ca-ion szint 75, 319
depolarizációja 251
érző 521
szabad 526
tokos 526
- idegvégződések 65
érző 194
nociceptív 303
szabad 195
tokos 194
- idegyökér
hátsó 324
mellső 324
- időálló 312
időbeli mintázat kód 205
időbeli szummáció 156, 160, 457
időegyenlet 312
- IgA-eltávolítás
csökkenése stresszben 575
- igénybevétel 423
- ileo-cekális billentyű 94, 348
ileum, terminális 344, 345, 346
illatanyagok 428
illékony savak 123
- immobilizáció 502
- immunfluoreszcencia 23
- immunglobulin
szekréciós (IgA) 348
immunglobulin A 338
immunglobulin E (IgE) 285
termelődési hely 294
túlzott termelés 445
- immunhisztokémiai elemzés 24, 243
- immunkomplex-lerakódás 243
- immunműködés és stressz 178
- immunoperoxidáz festés 244
- immunperoxidáz eljárások 24
- immunrendszer
elnyomása stresszben 575
működéscsökkenés 500
parakrin transzmitterek 43, 266
- impedancia-illesztés 543
- impulzusvezetés 69, 311
- ín 194
- indirekt kalorimetria 453
- indirekt kalorimetria (számítás) 154
- indolamin 320
- indolaminok
lebomlás 274
- indometacin 439
- indulatok általi vezéreltség 554
- infarktus (szövetelhalás) 334
- infero-temporális (asszociációs) kéreg 561
- infeszülés 503
- infláció (tüdő felfújása) 178
- információ 18, 236
- információs csatorna 41, 263
- infundibuláris nyél 280
- infundibulum 50, 588
- inger 77, 325, 543
elektromos áramlökés 72, 314
és érzet összefüggése 191
és érzet viszonya 522
idegi 79
- inger (stimulus) 190, 520
- ingerforrás 520
- ingerhatás 181, 520
idegsejt-kiszülést előidéző 325
- ingerhatás kiváltotta mozgások 502
- ingerkiszöb 460
- ingerkiszöbök
szabályozása 505
- ingerlékenység
és e.c. Ca-ion szint 298
és sejten kívüli tér Ca-ion szintje 59
fokozódás 392
idegi 120
- ingerlékenység (membránoké)
fokozódás 118
- ingerület 252, 319, 325, 520
létrejötté 521
- ingerületátvitel
módosíthatóság 316
- ingerületátvivő kémiai anyagok 73
- ingerületátvivő kémiai anyagok (transzmitterek) 73
- ingerületi állapot 153, 451
- ingerületkeltés
ritmusos 398
ritmusos (pacemaker sajátosság) 398
- ingerület-kontrakció csatolás 60, 299
- inhibin
termelődéskor 586
- inhibiting hormonok (vagy sztatinek) 264
- inkontinencia 484
- inotrópia
kontraktilis állapot 402
negatív 412
pozitív 128, 400, 401, 403, 491
- inozitol-triszfoszfát 63
- inozitol-triszfoszfát (IP₃) 63, 551
- instabilitás 238
- insula 550
- ínszerv 157, 163, 458, 467
- ínszerv (Golgi-féle) 163, 464
- integrin 26, 48, 246, 277
- intellektuális folyamatok 209
- intenciós tremor 187, 188
- interfászcikláriás glia 307
- interferonok 43
- interkaláris diszkuszok 59, 297, 298
- interleukin 259
-1 266
- interleukinok 43
- intermedier mezoderma 106, 366, 367
- intermedio-laterális magoszlop 330, 331, 474, 513
beidegzés a hipotalamusz felől 556
- intermedio-laterális oszlop 165
- intermedio-laterális sejtoszlop 80, 328, 491
- interneuron 156

- interneuronális junctió 322
 interneuronális szinapszis 322
 interneuronok 80, 181, 504
 interocepció 527
 interorecepció 549
 interoreceptorok 191, 476
 interpedunkuláris régió 84, 332, 472
 interpleurális nyomás 97, 355
 intersticiális folyadék 113, 118, 131, 370, 379, 382
     fehérjekoncentráció 380
     képződés 108
     képződés a vérplazmából 132
     pufferek 395
 intersticiális folyadék (szövetmedv) 405
 intersticiális sejtek (herében) 224
 intracelluláris folyadék 114
     fehérjekoncentráció 380
     K-koncentráció 388
     Mg-koncentráció 119
     pH 119
     térfogat 113, 114, 379, 381, 388
 intracelluláris pH 390
 intracelluláris puffereprendszerek 389, 395
 intrafuzális izomrostok 301
 intralamináris magvak
     hátsó 214
 intramembrán részecskék 25
 intraokuláris folyadék 384
 intrinsic factor 341
     elválasztás 89
     termelés helye 341
 intrinsic faktor 295
     elválasztás 87
     termelési hely 341
     termelődéshelye 336
     termelődéshelye 90
 inulin 107, 367, 368, 371
     clearance 108
     konvektív szállítás 111
     megoszlás a testnedvekben 114
     megoszlás a testvízben 382
     renális clearance 107, 109, 368
 inzuláris kéreg 551
 inzulin 46, 47, 92, 93, 269, 272, 274, 275, 320, 344, 438, 442
     cukorbetegségben 449
     elválasztás 47, 170, 265, 275, 347, 348, 429, 436, 445, 473, 480, 499, 581
     elválasztás (csökkenés) 179
     és hatások 282
     és piruvát-dehidrogenáz 432
     hatás(ok) 47, 286, 274, 275
         bélmozgásokra 345
         citrátciklusra 143
         fehérjék szintézisére 150, 444
         glükoneogenezisére 143, 433
         K-ion membrántranszportjára 381
         sejtek anyagcseréjére 444
         sejtek K-ion felvételére 114
         transzmembrán glükózzszállításra 437
         vércukorszintre 436
         zsírsejtekre 430, 437
         zsírszövetre 142
         aminosav- és fehérje-anyagcseréjére 431
         izomsejtekre 142, 431
         hiánya 152, 271, 396, 442
         gátlása szabad zsírsavakkal 449
         hiány 152
         receptora 38
         termelődéshely 348
         ürülés 75
 inzulin-elválasztás
     és noradrenalin 167
 inzulin-receptor 258, 259
 inzulinszerű hormonok/relaxin család 269
 inzulinszerű hormonok/relaxin hormon-család 44
 inzulinszerű növekedési faktor (IGF) 264, 269, 283, 286
     vagy szomatomedinek 259
 inzulinszerű növekedési faktorok (IGF, szomatomedinek) 264
 ioncsatorna
     működés és iontranszport 320
     működésvizsgálata 24
     nyíróerőre érzékeny 544
     transzmitterrel vezérelt 316
 ioncsatornák 29, 31, 244, 249, 250, 252
     fehérjéi 251
     fehérjék 30
     feszültséggel kapuzott 331
     kémiaileg vezérelt 310
     membránbeli 28
     membránfeszültséggel vezérelt 70
     membránpotenciál-érzékeny 30, 251
     membránpotenciállal kapuzott 462
     nyíróerőre érzékeny 204
 ionháztartás
     közvetlen szabályozó hormonok 115
     közvetlenül szabályozó hormonok 383
 ionofór antibiotikumok 28, 249
 ionok
     aktív transzmembrán transzportja 66
     hatás a szív működésére 128, 402
     transzmembrán megoszlás 66, 308
 ionotróp hatás 258
     transzmittereké 318
 ionösszetétel 50
 iontranszport
     transzmembrán, aktív 307
 irányítás 238
 irradáció 162, 163
     poliszinaptikus reflexeké 466
 irritáns-receptorok 365
 I-sáv 59, 60, 297
 I-sejt 51
 I-sejtek 281
 iszkémia
     szívizomban 129
 iszony (fóbia) 569
 ítélet 573
 ítélőképesség 554
 ivar (nem, szexus) 222, 582
 ivarérés (nemi érés) 223
 ivarérettség 223, 451, 584
 ivari (gonadális vagy szexuális) hormonok 582
 ivari (ivarszervi vagy gonadális) hormonok termelés 583
 ivari feromonok
     idegi hatások 594
     szexuális csalogatóanyagok) 594
 ivari hormonok 54, 222, 225
     és anyai viselkedés 228
     és az ivarszervek fejlődése 223
     és másodlagos nemi jellegek 583
     és szexuális viselkedés 228
     hatás 288
     hatás a csontnövekedésre 289
     hatás az ivarszervek fejlődésére 583
     kibocsátás szabályozása 169
     organizációs hatás 593
     termelés 580
 ivari kétalakúság 53, 589
     fehér zsírszövet eloszlásban 286
 ivari kétalakúság (szexuális dimorfizmus) 222, 582
 ivari kromozómák 222, 223, 582
 ivari szteroid hormon
     fő posztmenopauzális 223
 ivari szteroid hormon (fő)
     menopauza után 585
 ivari hormon-serkentő hormon 223, 585
 ivarsejt 582
 ivarsejtek 222
     képződés 583, 585
     termelés 583
 ivarszerv 582
     belső (gonád) 226
 ivarszerv(ek)
     külső (genitáliák) 227
 ivarszervek
     belső 222
     belső (gonádok) 223, 583
     ingerlés 595
     jelleg 222
     kialakulás 583
     külső 222
     külső (genitáliák) 583
     létrejötté és ivari hormonok 582
     mirigyek 481
 ivarszervek (belső)
     képződés 223
     kezdeményei 223
     kialakulás 584
 ivarszervek (nemi szervek) 222, 583
 ivarszervek (nőstény)
     érés 225
 ivarszervek fejlődése
     és ivari hormonok 584
 ivarszervi (gonadális) hormonok
     fiziológiai hatások 225, 589
 ivás 116, 117, 140, 218, 383, 385, 386, 387, 426, 479, 568
     előidéző tényezők 118
     és agyi angiotenzin 173
     fiziológiai következmények 115
     gátlás oro-faringeális ingerhatásokkal 387
     ideiglenes megállítást 576
     szabályozás 486
 ivási motiváció 486
 íz 339, 520
     minőség 207
 ízanyagok 422, 428
 ízaverzió 207, 340, 550
 ízaverziós tanulás 561
 íz érzéklése

- és szaglás 550
 ízérzékelés 89, 217, 330, 339, 483, 572
 ízérzékelés (gusztáció) 89
 ízérzékelés (vagy ízlelés, gusztáció) 339
 ízérzékelés, ízlelés 89
 ízérzékelő sejtek 204
 ízérző afferens idegrostok 82
 ízérző idegpálya 207, 551
 ízérző idegrostok 330
 ízérző receptor sejtek 544
 izgalom 451
 ízlelés 206, 207, 523, 549, 550
 szerep a táplálékválogatásban 339
 ízlelőbimbó 340
 ízlelőbimbók 88, 206, 207, 338, 484, 549, 550
 ízlelőpórus 207, 550
 ízlelőreceptor sejt 322
 ízlelőszemölcsök 207
 ízlelőszemölcsök 207
 ízlelőszemölcsök 207
 ízletesség 569
 ízminőség 551
 ízminőségek
 alapvető 340
 izmok 275, 288
 aminosavleadás 273
 fehérjebomlás (cukorbetegségben) 449
 fehérjelebonthatóság 142, 430
 hossza 181
 inzulinszerű növekedési faktora 283
 ketontest-felhasználás 443
 légzési hiányos 430
 mint aminosavforrások 282
 mint fehérjeraktárak 423
 összehúzóereje 181
 vérátáramlás-szabályozás 414
 izodezmozin 276
 izodinámia 423
 izolált gerincvelő 186, 512
 izolált kisgyomor (gyomortasak) 341
 izolált kisgyomor (vagy gyomortasak) 89
 izom 46, 507
 aktív állapot 64
 aktív(ált) állapot 304
 aktivált állapot 302
 EMG-aktivitás 187
 fehérjeszintézis 150, 444
 glikogén 143, 432
 glikogénbontás 480
 glikogenezis 274
 glükoneogenetikai előanyagok 46, 272
 glükózfelvétel 436
 gyengeség 182
 használat hiánya 507
 IGF-termelés 51
 kontraktilis fehérjék 443
 kötött vas 427
 kreatininképzés 446
 kreatinin-képződés 151
 mint működő effektor 182
 nem-használat (tartós) 182
 nem-kontraktilis fehérjék 444
 terhelés 303
 vérátáramlás 134, 415
 izom- (vagy mio-) filamentumok 60, 299
 izom kontraktilis fehérjék
 lebomlás (jelölő) 149
 izom- vagy miofilamentumok 297
 izomafferensek 193
 izombántalmak 63, 303
 izomcső 63
 izomcső (miotubulus) 298, 303
 izomdisztrófia
 Duchenne-féle 63, 303
 izomerő
 beállítás 182, 507
 fokozás 507
 izometriás kontrakció 182, 502
 izomfáradás 182, 507
 izomfehérjék
 lebontás 392
 izomfeszítési/vagy miotatikus/reflex 528
 izomfeszülés 60
 izomgörcs 426
 izomgyengeség (parézis) 512
 izomkontrakció 300
 csúszó filamentum modell 299
 folyamat 300
 mértéke 507
 mértékét meghatározó tényezők 182
 molekuláris alapok 299
 sebesség 155
 izomláz 63, 303
 izommerevség (rigiditás) 511
 izommunka
 és a testmag hőmérséklete 485
 és hőtermelés 172
 fokozása (mint hőtermelő) 455
 izomműködés 59, 297
 izomnyújtási (miotatikus) reflex 62
 izomorsó 62, 157, 160, 162, 163, 183, 193, 458, 466, 509, 515, 525
 afferens idegrost 158, 525
 dinamikus érzékenység 526
 és kinezétzia 194
 feszítési receptorok 163
 másodlagos végződés 525
 működés akaratlagos izommozgás alatt 187
 izomorsók
 annulospirális végzések 59
 izomösszehúzóereje 503
 erejének fokozása 183
 kisimulás 507
 sebesség 454
 izomösszehúzóereje-irritáció
 follow up szerve elmélet 187
 izomösszehúzóereje-irritáció-kezdemenyezés
 follow up szerve elképzelés 515
 izomreceptorok 185, 511
 izomremegés 454, 455, 486
 mint extrahó-forrás 155
 izomrost 60, 298
 Ca-ion szintje a citoplazmában 59
 extrafuzális 162, 466
 gyors rángású 63
 hosszának szabályozása 62, 301
 hossz-feszülési görbe 507
 intrafuzális 162, 466
 lassú rángású 63
 túlfeszítés 59, 297
 izomrost (extrafuzális)
 tónusnövekedés 162
 izomrostok
 hosszának szabályozása 503
 lassú és gyors rángású 302
 izomrövidülés
 sebesség 400
 izomsejt 60, 247
 (egyed)fejlődés 303
 izomsejtek 283
 egyedfejlődés 63
 inzulin hatása 142
 izomsorvadás 303, 331
 izomsorvadások 63
 izomszövet
 ketosav-oxidáció 396
 izomszövetek
 károsodás 575
 izomtenzió 64, 299, 304
 létrehozása 303
 izomtevékenység
 és anyagcsere 431
 és az izom anyagcsereje 142
 izomtónus 161, 365, 502, 513, 557
 energiaigény 453
 fizikai mérték 503
 fokozódás (hipertónia) 511
 gátlás 557
 gátlás REM-alváskor 556
 gátlása 332
 hiány 211
 túlzott 183
 izomtónus-gátlás 210
 izomzat
 anyagcsere és energiaforgalom 435
 glükózfelvétel 480
 glükózfogyasztás 145, 435
 munkavégzés és energiakiadás 143
 munkavégzés és oxigénadósság 431
 üzemanyagok 435
 vérátáramlás 133
 izomzat (ember)
 tömeg 435
 izoprenalin 488
 hatás a légzésre 97, 355
 izoproterenol 168, 174, 488
 izotiocianátok 428
 izotóniás kontrakció 402, 502
 izovolumetriás kontrakció 399, 401, 402
 izovolumetriás relaxáció 418
 izovolumetriás kontrakció 127
 izovolumetriás relaxáció 127, 400
 ízpreferencia 340
 ízület
 helyzete 163
 stabilizálás 502
 ízületek 303
 hűgysavlerakódás 448
 ízületi (szinoviális) üregek 278
 ízületi felszín 288
 ízületi receptor 193
 ízületi receptorok 185, 511, 525
 izzadás 113, 114, 382, 388, 415, 454, 499

- J**
- J receptor 104
- járás 514
- játék 571
- jávorfaszirup-betegség 151, 447
- jel (v. tünet) 570
- jellegdetektor neuronkör 521
- jellegkiemelés 561
- jelzőinger 562
- jobb szívpitvari (centrális vénás) nyomás 410
- jód
- hiány 140
- jódhiányos táplálkozás 427
- jodid (I⁻)
- aktív transzmembrán szállítás 274
- oxidációja (jóddá) 274
- jód-tirozinok 272
- jód-tirozinok 268
- jókedv 570
- jóllakottság 172, 485, 551
- és kolecsiztokinin 581
- jóllakottság (érzése) 525
- jól-lét (teljes, testi-szellemi) és fehérjeigény 423
- J-receptorok 365
- junkció
- interneuronális 77
- junkcionális izomrost 398
- junkcionális komplexum 49, 279
- junkcionális komplexumok 49, 279
- junkciós potenciálhullám 60, 462
- jutalmazás 218
- jutalom 213, 568, 576
- juxtaglomeruláris (JG) sejt 108, 368, 370
- juxtaglomeruláris (JG) sejtek beidegzés 276
- juxtaglomeruláris apparátus 492
- juxtaglomeruláris készülék 107
- mioepiteliális sejtek 52
- juxtaglomeruláris készülék (JGA) 52, 107, 368
- mioepiteliális sejtek 284
- juxtaglomeruláris sejt 107, 369
- K**
- K_M-csatorna (vagy muszkarinikus acetilkolin-receptor (AChR)) szívben 403
- K⁺
- aktív transzmembrán transzport 66
- egyensúlyi membránpotenciál 67
- kezelés a vesében 376, 381
- kiválasztás a vastagbélben 336, 349
- kiválasztás a vizeletbe 109
- szekréció a bélben 87
- transzmembrán megoszlás 29, 66, 250
- transzport a vesecsatornácskákban 372
- K⁺-csatornák 34
- membránfeszültséggel vezérelt 305
- membránpotenciál által vezérelt 311
- transzmitter által vezérelt 317
- K⁺-H⁺-ATPáz 343
- K⁺-kiválasztás 114
- K⁺-koncentráció
- hatás a szívre 402
- K⁺-koncentráció (emelés)
- hatás a szív működésére 128
- K⁺-koncentráció (növekedés) és az EKG-görbe 128
- K⁺-konduktancia 35
- K⁺-pumpa
- működés 66
- működés (számítás) 308
- K⁺-szállítás 114, 381
- kainsav 580
- kalciferol (D-vitamin) 425
- kalcitonin 50, 51, 54, 115, 281, 287
- hatás 273, 287
- hatás a csontokra 482
- kalcitonin (CT) 51, 54, 170, 271
- hatás 383
- hatások 287
- kalcitonin-rokon peptid (CGRP) 528
- kalcitriol 46, 273
- hatás 273
- kalcitriol (dihidroxi-D₃)
- hatás 481
- kalcium
- szerepe az ideg- és izomsejtekben 59
- kalcium (Ca)
- felszívódás (bélben) 389, 426
- forgalom 140, 426
- forgalom (kicsérélődés) 389
- kicsérélődési idő 118
- menyisége a csontokban (és fogakban) 389
- összes mennyiség a szervezetben 389
- szervezeti forgalom 118
- teljes testtartalom 118
- kálium
- szervezeti forgalom 118
- kálium (K)
- forgalom (emberben) 388
- káliumcsatornák
- Ca-ion aktiválta 513
- káliumcsatornák (H⁺-receptív) 551
- kalmodulin 64, 304
- kalmodulin (CM) 302
- kalorikus teszt 548
- kalpaktin 257
- kamrafunkciós görbe
- eltolódás szimpatikus ingerlésre 402
- eltolódás szimpatikus izgalomra 175
- kamrafunkciós görbék 136, 402, 420
- kamraizomrost
- akciós potenciálhullám 399
- kanamicin 548
- kanyarultatos csatornák (herében) 586
- kaotikus rendszerek 22
- kaotikus viselkedés 239
- kapacitások 409
- kapcsoló faktor 298, 299
- kapilláris
- fizikai 356
- folyadékforgalom 370
- kapillárisfal 292
- kapillárisok
- choroid 334
- kapillárisok (hajszálerek) 406
- kapillárisvér
- kolloidozmotikus nyomás 109
- káprázat 220
- karakterisztikus frekvencia 545
- karbakol 168, 475
- karbamid 110, 142, 151, 152, 376, 381, 431, 444
- kezelés a vesében 374, 376
- kezelése a vesében 111, 374
- kiválasztás 51, 426
- kiválasztás (vizeletben) 282
- mint gyenge ozmotikum 387
- szintézis 150, 427
- szintézise (májban) 444
- vizeletben 447
- karbamid (urea) 152
- kezelés a vesében 110
- karbamid-ciklus 150, 445
- karbamidszintézis 282
- karbamil-foszfat-szintetáz 444
- elégtelesség 445
- karbonát 389
- mint fő pufferkomponens a csontokban 389
- kardioinhibitor központ 488, 490
- karotinoidok 424
- karotiszöböl
- érző idegrostok 330
- karotiszöböl afferens idegrostok 82
- karotisztest 104, 365
- karotisztest (corpus caroticum) 104
- karotisztestek 177, 365
- karotisz-testek (corpora carotica) 495
- kártyaválasztási teszt 554
- kasztráció
- pubertás előtt 225
- kasztrálás 594
- kategóriába sorolás (osztályozás) 520
- katégorizálás 561
- katekolaminergias neuronok 332
- katekolaminergias sejtek
- jelzőanyag 480
- katekolaminok 75, 84, 166, 267, 319
- elválasztás 492
- hatás a szöveti glükózfelvételre 480
- hatások 489
- képződése 267
- lebomlás 274
- termelődése 43
- katekolamin-oximetiltranszferáz (COMT) 480
- katekolamin-receptorok 37
- katekol-oximetiltranszferáz 169
- katapszinek 444
- kationtranszport 26
- kauszalgia 331
- káv
- hatások 500
- hatások a szervezetre 179
- kazein 139, 425
- kedély 476
- kedélyzavarok
- katekolaminergias hipotézis 579
- kefeszegély 344, 348
- kehelysejt 348
- kellemes érzés 568
- kellemetlen érzés 568
- kemény agyhártya 326, 328
- kemény agyhártya (dura mater) 326
- keményítő 424

- kémiai érzékelés 206
kémiai érzékelés (kemorecepció) 206, 548
kémiai kommunikáció 20
kémiai neuroanatómia 83, 332
kémiai szinapszis 73, 74, 315, 318, 325
kémiai szinaptikus ingerületátvitel 73, 315
kémiai szinaptikus működések
gátlás 389
kémiai transzmitterek 490
kemoreceptor reflexek 494
kemoreceptor sejtek
ízlelőbimbóban 550
kemoreceptorok 191, 495
légzést szabályozók 365
nyúltvelői 104
perifériás 104, 363, 365, 392, 496
szívüregekben 175
kemotaktikus faktorok 43, 285
kemotranszdukció
ízlelőbimbóban 551
kemotranszdukció (kémiai szenzoros jelátvitel) 207
kenodezoxi-kólsav 147, 439
kéntartalmú sav
napi termelés 378
keratán-szulfát 287
keratin 247, 279
keratinocita 49, 279
kerék ablak 543
keresztezett beidegzés 466
keresztezett extenzor reflex 467
kérgestest (corpus callosum) 459, 512
keringés 236, 351
keringési elégtelenség
perifériás 134, 415
keringési perctérfogat 96, 103, 125, 130, 132, 136, 169, 292, 401, 402, 410, 413, 420
csökkenés 412, 417
csökkenés (szívelégtelenségben) 404
csökkentő tényezők 135
és Valsalva-manőver 417
függése a szívritmustól 402
meghatározás festékhígulás alapján 420
szabályozás 175, 489
számítás a Fick-törvény alapján 133, 414
számítás festékhígulásból 137
keringési perctérfogat (Q) 364
keringési sokk 137, 421
elsődleges 137
hipovolémiás 421
kardiális 421
keringő vér térfogat
szabályozás 175
keserű íz
detektálás 207
érzékelés 551
készenléti energiaigény
nyugalmi 451
készítés 567, 568
készítések
másodlagos 568
készítések (hajtóerők, drive-ok) 215
ketoacidózis 124, 396
cukorbetegségben 152, 396, 449
diabetikus 123
ketoaciduria 46
ketontestek
felhasználás 152, 449
forgalom 149, 442
képződés 149
képződés (ketogenezis) 149, 442
mint izom-üzemanyagok 431
ketonuria 149
ketosavak 271, 389
kétpont-diszkriminációs küszöb 193
kettős látás 162, 525
kettős látás (diplopia) 162
kettősen opponens színikódolt neuronok 540
kéz
ujjmozgások 514
kézmozgás
látással vezérelt 554
kiegyensúlyozatlan táplálék 423
kielégülés 568, 580, 592
kilégzés 98, 351, 355, 357
erőltetett 356
kilégzés (exspiráció) 98, 357
kilégzett gázkeverék
összetétel 99, 358
kilégzett levegő
oxigéntartalom 359
széndioxid-tartalom 99, 358
kilégzőizmok 97, 355, 496
gyengeség 358
kilégzett levegő
oxigéntartalom 100
kilomikron 91, 92, 93, 142, 347, 436
termelődés 439
kilomikron (CM) 91, 344, 345
kilomikronok 147, 148, 429, 440
termelődés 440
kilomikronok (CM) 148
kilőkés, kiáramoltatás 399
kimotripszin 149
kimotripszinogén 443
kimusz 90, 170, 482
képződés 342
továbbjutás 341
kimusz (bélbennék) 90, 342
kinesztézia 194, 505, 525, 527
kinináz II (vagy angiotenzin-konvertáló enzim) 370
kinon (nafto- és fillo-) (K-vitamin) 425
kisagy 182, 186, 214, 215, 324, 327, 504, 505, 509, 511, 515, 525, 529, 553, 556, 558, 563
bemenetek 552
betegség 187
elülső lebeny tünetegyüttes 515
és a beszéd 219
funkció 184
funkciók 157, 458
Golgi-sejtek 184, 510
granulasejtek 184, 510
károsodás 516
kéreg 156, 184
kosársejtek 184, 510, 511
működés 156, 457
működésihiány 188
működészavarok v. -hiány 516
neuronköreinek funkciója 506
oldalsó és paravermális lebenyek 577
sérülés 553
sérülések 187, 188, 516
szemcsesajtek 84, 156
szomatotópia 515
vérellátás 86
kisagy (cerebellum) 78, 327
kisagyfélteke 334
kisagyi elülső lebeny
sérülés 515
kisagyi folium 457
kisagyi idegmagvak 509, 510
ingerlés 509
kisagyi magvak 159, 461
kisagyi sátor 326
kisagyi sátor (tentorium cerebelli) 326
kisagyi vermis
gerincvelői afferenciáció 458
gerincvelői bemenet 157
kisagykéreg 156, 184
efférens idegrostok 510
neuronok 457
kisagykocsány
felső és alsó 458
kisagykocsány (pedunculus cerebellaris) 157
kísérlet 233, 234
tervezése 234
kísérlet (kontrollált experimentum). 233
kísérletezés 233
kisgyermekkor 464
kisugárzó fájdalom 194, 499, 526
kistülés 306
iniciáció 311
kiváltódás 69
vezetési sebesség 329
kistülés (vagy csúcspotenciálhullám) 306, 309
kistüléscsomag 512
kistüléscsomag (burst) 185
kistülések 533
kistülések tovaterjedése
ugrásszerű (szaltatorikus) 331
kistülésgeneráló (trigger) zóna 315, 318, 523
kistülésgeneráló zóna (axonon) 330
kistülési frekvencia 71, 313
kistülésmintázati kódolás 521
kiszáradás
áramlással szembeni ellenállás 404
vérátáramlás 415
kiszáradás (tüdőkeringés) 129, 404
kiszáradás 113
kiszáradás (dehidráció, exsziikkózis) 113
kiszáradás (exsziikkózis, dehidráció) 380
kiválasztás 107
kiválasztás (exkréció)
sebesség 107
kiváltott potenciálhullám technika
szenzoros 554
kiváltott potenciálhullámok
szenzoros 192, 524
klasszikus kondicionálás 89
klatrin 36
klimaktérium 593

- klimaktérium (klimax) 227, 593
 kloáka 106, 366
 klorolab 533
 Klüver–Bucy-tünetegyüttes 553, 555
 kobalamin (B₁₂-vitamin) 427
 kobalamin (B₁₂-vitamin) 140
 kobalamin (B₁₂-vitamin)
   felszívódás 345
 kobalt (Co)
   hiány 140, 427
 kochleotópia 545
 koffein 179
   hatások 179, 500
 koffein (1,3,7-trimetil-xantin) 500
 kognitív (deklaratív) emlékezés
   emléknyom-képződés 554
 kognitív észlelés 509
 kognitív folyamatok 563
 kognitív funkciók 578, 579
   zavarok 459
 kognitív idegi funkciók
   lateralizáció 552
 kolecisztokinin 87, 92, 93, 159, 221, 264,
   341, 342, 343, 347, 439, 482
   a ventrális tegmentális area dopamin-
   ergias sejtjeiben 581
   hatás a bélmozgásokra 345
   hatás a hasnyál-elválasztásra 440
   hatás a hasnyálmirigyre 148, 336
   hatás az epehólyagra 336, 346
   termelés helye 342
   termelési hely 347
 kolecisztokinin (CCK) 51, 87, 282, 461,
   528
   elválasztás 92, 345, 346
 kolecisztokinin (pankreoizimin) 341
 kolekalciferol (D₃-vitamin) 50, 266, 272,
   280, 281, 426, 439
   1,25-dihidroxi- 439
   1,25-dihidroxi- (kalcitriol) 284
   25-hidroxi- (kalcidiol) 284
   aktív alakok 51, 290
   hidroxilált alakok 271
   képződés 272, 439
 koleratoxin
   hatás 92, 345, 349
 koleszterin 44, 92, 268, 344, 405, 424,
   429, 586
   7-dehidro- 279, 439
   bioszintézis 26, 147, 439
   forgalom 139, 424
   kiválasztás 44
   lerakódás az érfalakba 137
   lerakódás az érfalakban 421
   mint előanyag 147
   sorsa a sejtekben 441
   szállítás a vérben 441
   származékai 439
   szintézis 246
   vérben 148
 koleszterin (szervezeti)
   eredete 139
 kolin 43, 220, 425, 579
   beépülés foszfolipidekbe 438
 kolin-acetiltransferáz (ChAT) 220, 267,
   332, 579
 kolinergias idegpályák 83, 332
 kolinergias rendszerek
   rendellenességek 579
 kolinergias rendszerek (agyi) 579
 kolinocéptív idegsejtek 220
 kollagén 48, 54, 265, 276, 277, 289
   fehérje 244
   felépítés 53
   glikoziláció 53
   hatás a vérlemezkékre 56, 291
   I. és II. típusú 289
   I. típusú 287, 288
   II. típusú 287, 288
   keresztkötés 285
   keresztkötések 53
   kicsérélődési sebesség 286
   lebomlás 288
   szintézis 27, 247, 271, 286, 426
   típusok 48, 53, 54, 276
   vérlemezke-kitapadás 295
 kollagén rostok 53, 54, 286
 kollagenáz 53, 54, 286
 kollaterális idegdúc 470
 koloidok 371
 koloidozmotikus (onkotikus) nyomás 380
 koloidozmotikus nyomás 108, 115
 kolóniaképző egységek (CFU) 291
 kolo-rektális karcinóma 94, 349
 kólsav 439
 kóma 120, 385, 392
 kommisszurotómia (hasított agy) 209
 kommunikáció 18, 236
   egyedek között (emóciókkal) 570
   verbális 219, 577
 kommunikáció formák 20
 kommunikációs formák 237
 kommunikációs hírvivők
   receptorok és kötődésük 36
   szintézis és szekréció 35, 256
 kompartmentum 19, 236
 komplementrendszer 266, 286
 komplex tüskék 511
 kompliancia 130
 kompliancia (engedékenység) 408
 kondicionálás 212, 559, 568
   instrumentális (operáns) 560, 561
   instrumentális (vagy operáns) 213
   klasszikus 561, 562
   klasszikus (pavlovi) 213, 340, 560
   operáns 213, 218
   operáns (instrumentális) 560
 kondicionált (feltételes) reflex
   felhasználás az érzékelés vizsgálatában
   213
 kondicionált emocionális reakció 214
   és idegi mechanizmusa 565
 kondicionált pszichés reakció 566
 kondicionált reflex
   felhasználás az érzékelés vizsgálatában
   561
 kondroblaszt sejtek 53, 277, 287
 kondrocita 96
   eredet 353
 kondrociták 287, 289
   proliferáció 288
 kondroitin
   szulfatációja 274
 kondroitin-szulfát 48, 242, 276, 277, 287,
   289
   szintézis 434
 konformitás 236
 konjugált szemmozgás 508
 konnexin 40, 262
 konnexon 40, 262
 konzummációs fázis
   motivált viselkedés 569
 kontakt receptor 522
 kontakt receptorok 191
 kontextus 214
 kontinencia 487
 kontinencia (széklet/vizelet visszatartás)
   171
 kontinuitási törvény 413
 kontrakció 60, 61, 297
   csúszó filamentum modell 60
   folyamata 61
   idő 300
   izometriás 61, 300, 303
   izotóniás 63, 300, 303
   megindítás 64
   molekuláris alapok 60
   tartós 59
   tetanuszos 61
 kontrakciós erő 304, 400
 kontrakciós idő 61
 kontrakció-szummáció
   időbeli 300
   térbeli 300
 kontraktilis apparátus 60
 kontraktilis fehérjék
   és az izom nem-használata 507
 kontraktilis rendszer 299
   aktiváció 300
 kontraktilitás 127
 kontrakktúra 298, 299, 500
 kontraszt
   fokozása 198
 kontrasztok 541
 konvekció 135, 370
 koordinált mozgások
   szabályozás 208
 kopolytív eredetű vázizmok
   motoros beidegzés 475
 kopolytívek
   harántcsíktolt izmok 512
 kopolytívviszahúzási reflex 562
 koponyaalap
   sérülés 474
 koponyaalapi törés 179, 500
 koponyacsontok 324
 koponyatorés
   idegi következmények 82
 koraszülött 359
   légzőrendszer 96, 353
 kordotómia
   antero-laterális 526
   posztero-laterális 194
 korion (chorion)
   trofoblaszt 269
 korion gonadotrop hormon (CG) 44,
   269, 585, 587, 588, 589
 korion kortikotropin 587
 korolláris kisülés 194
 korreláció 234

- kortikoliberin (CRH) 574
 elválasztás 218
- kortiko-rubro-spinális pályarendszer 514
- kortiko-spinális rendszer
 funkció 514
- kortikoszteroidok
 elválasztás 271
 és stresszválasz 574
- kortikoszteron 224
 hatás 288
- kortikotrop sejtek 280
- kortikotropinszerű köztilebeny-peptid (CLIP) 269
- kortizol 224, 480
 elválasztás depresszióban 170
 elválasztás-fokozódás 179, 500
 hatás 46, 54, 272, 275, 288, 271, 273
 adrenalin szintézisére 480
- kortizol (hidrokortizon)
 kortizolszint (vérben)
 és stressz 178
- kosárcsejt
 agykérgi 159, 458
 kisagyi 457
- kosárcsejtek 185
- koszorúartériák
 elmeszesedés és szűkület 439
 összehúzódás 147, 439
 tágitás 147
 tágulás 438
- koszorúsér-betegség
 és hiperlipidémia 147
- koszorúserek 137, 398, 480
 noradrenalin hatása 402, 412
 szűkület 405
 tágitás 295
 véráramlás 127
 vérátáramlás 137, 180, 402, 420, 500
- koszorúsér-kemoreflex (Bezold-Jarisch-reflex) 404
- koszorúsér-kemoreflexek 491
- köhögés 102, 122, 323, 465
 idegi irányítás 473
- köhögési reflex 164, 468
- köldökvéna (vena umbilicalis) 407
- könny
 elválasztás 179
 elválasztás (befolyásolás) 179
- könnycsatornák 179, 498
- könnyelválasztás 323, 500
- könnyezés 179, 471, 498, 549
- könnymirigy 179, 498
 beidegzés 498, 500
 vegetatív beidegzés 476
- könnyzacskó 179, 498
- környéki idegdúcok 513
- környéki idegrendszer
 egyedfejlődés 326
 eredet 327
 neuronelrendeződési mintázatok 328
 velőshüvelyt létrehozó sejtek 305
- környezeti hőmérséklet
 tartós hatás 50
- köszvény 152, 448
 kezelés 448
- kötőszövet
 laza 276
- kötőszövetek 53, 285
 hajszálerék 406
- kötőszöveti sejt 247
- kötött izompárok 508
- kövértség 149, 429, 443
- következtetés 573
- követő szemmozgások 503
- közbeiktatott belső változó 215
- közlelre látás 499
- középgy 79, 157, 166, 186, 205, 210, 220, 229, 324, 327, 458, 550, 556
 dopaminergias idegsejtek 84
 dorzális kolimergias neuronok 472
 felegyenesedési reflexek integrációja 511
 laterális tegmentális mező 596
 nucleus Edinger-Westphal 465
 nucleus ruber 514
 P-anyagot tartalmazó neuronok 472
 periaqueductális (centrális) szürkeállomány 472
 periaqueductális szürkeállomány 217, 596
 szembeidegzés 513
 szemmozgások irányítása 519
 tectum opticum 532
 tegmentum 472
 V. agyideg érzőidegmagva 530
 ventrális tegmentális area 217, 555
- középgy (mezenkefalon) 78, 327
- középgy állat 185, 188, 511
- középgy lokomotoros régió 513
- középgy lokomotoros terület 515
- középbél 337
- középfül 544, 546
 hallócsontocskák 203
- középfülgyulladás 171, 483, 545
- középső csíralemez 303
- középső csíralemez (mezoderma) 35, 49, 278, 303
- közömbösség
 társadalmi következményekre 554
- közöny 459
- közösülés 226, 486
 és húgyhólyag záróizmok 173
 képesség 228
- közösülés (párosodás) 222
- közösülés (párvás) 222
- közösülési képesség 595
- közötti glükóz-tejsav ciklus 41
- központi idegrendszer
 dopaminergias idegpályák 220, 578
 elemi működések 156, 457
 endogén fájdalomcsillapító idegpályák 556
 extracelluláris tér 322
 fehérállomány 306, 307
 folyadékforgalom szabályozás 486
 GABAergias interneuronok 333
 glükózfelvétel 272
 ingerületátvitel 158, 460
 legkiterjedtebb axonellágazású neuronok 333
 nyirokrendszer 131, 411
 organogenezis 79, 327
 P-anyagot tartalmazó idegsejtek 333
 reflexek 160, 464
- részvétel a testfolyadék-összetétel szabályozásában 173
- sejtek közötti tér 323
- sejtek közti folyadéktér 77
- szaglőidegrostok belépése 95, 352
- szimpatikus túlaktiváció 218
- szürke- és fehérállomány 307
- szürkeállomány 65, 306, 307
- területek és neuronok 156, 457
- üregek 80
 üregek és szelvények 328
 velőshüvelyt termelő sejtek 305
- központi idegrendszer (gerincseseké) neuronelrendeződési mintázatok 328
- központi idegrendszer (gerincteleneké) neuronelrendeződési mintázatok 328
- központi idegrendszeri neuron 73
- központi visszacsatolt neuronális hurok 504
- köztes (intermediér) filamentum 245, 247
- köztiagy 157, 210, 324, 327, 332, 458, 473, 556, 580
- köztiagy (diencephalon)
 epitalamikus régió 283
- köztiagy (dienkefalon) 78, 327
- Krabbe-kór 147, 438
- kreatinfoszfát 431
- kreatinin 151, 373, 446
 clearance 108
 kezelés a vesében 110, 375
 kezelése a vesében 374
 kiválasztás (vizeletben) 447
 renális clearance 373
- kreatinin (endogén)
 renális clearance 376
- kreatinin (exogén)
 kezelés a vesében 376
- kreatinkináz
 MB izoenzim 129
 MB izoenzim (mint szívizominfarktusjel) 405
- krisztalloidok 371
- kritikus nyitó- (vagy záró-) nyomás 408
- kritikus periódus 560
- kritikus pont szárítás 242
- kritikusan érzékeny periódus(ok) 227, 593
- kromaffin granulum 36, 257
- kromaffin sejt
 mellékvesevelőben 320
- kromoszóma-rendellenesség 128, 247, 296
- kromoszóma-változások 243
- kronotrop hatás 128
- kronotropia
 negatív 412
 pozitív 403
- K-sejtek 282
- kulcsinger 213, 502, 567
- kultuszok 422
- Kupffer-sejtek 93, 348
- kuráre 60, 62, 258, 264, 299, 403, 460
 hatás 62, 301
 hatás a motoros véglemezen 300
- Kussmaul-légzés 392
- kúszórost 156, 457

- és Purkinje-neuron viszonya 457
 kúszórostok 185, 510, 511
 kutatási módszerek 17, 233, 241
 külső fül 546
 külső hallójárat 543, 546
 külső környezet 469
 külső légzés 177, 351, 495
 külső munka (számítás) 453
 külső munkavégzés 450
 külső szfincter izmok 478
 külső térdestest (corpus geniculatum laterale) 539
 kültakaró 155
 külvilág 469
 külvilág elemzése 555
 külvilági sötétség-világosság ciklusokhoz szinkronizáció 201
 küszöb
 inger- és érzékelési 523
 membránpotenciál-változási 68
 küszöb-hipopolarizáció 71, 74, 313, 315, 316, 460, 523
 küszöb-hipopolarizáció (vagy hipopolarizációs küszöb) 309
 küzdelem 574
 K-vitamin 293, 344
 termelés 295
 K-vitamin (kinonok) 425
 kwashiorkór 113, 139
 kwashiorkór (marazmus) 424
- L**
- láb
 bizsergés és fájás 82, 330
 lábadozás 426
 labirintus 187, 188, 206, 514, 518, 548
 labirintus eredetű reflexek 548
 labirintus-reflex 514
 labirintus-reflexek 518
 labirintusszerv 188, 517
 lágy agyhártya 80
 lágy agyhártya (leptomeninx) 328
 lágy szájpad
 mozgató beidegzés 465
 lágyzájpad
 ízlelőbimbók 550
 laktacidémia 365
 laktacidózis 396
 laktalbumin
 alfa- 145, 435
 laktát 46
 lakteál 345
 laktotrop sejtek 280
 laktóz
 szintézis 145
 laktóz (tejcukor) 435
 laktózsintetáz 435
 lamina (lemez) 80
 lamina elastica 129
 interna és externa 406
 lamina propria 53, 285
 laminin 49, 278
 Langerhans-féle (dendritikus) sejt 279
 Langerhans-sejt 49
 Langerhans-szigetek
 beidegzés 473
 lanoszerin 147
- Laplace-törvény 402, 408, 413, 493
 lassú hullámú (nem-REM) alvás 558
 lassú hullámú alvás 209, 210, 220, 554, 557, 581
 fázisok 558
 jelenségek 211
 látás 157, 192, 197, 459, 503, 513, 523, 532, 542, 597
 centrális és perifériás 197
 kognitív elemzés 201
 látás (tudatos)
 elvesztés 542
 látásélesség 197, 199, 465, 535, 536
 látási élmény
 tudatos 203, 542
 látási hallucinációk 558
 látási illúziók 553
 látási információfeldolgozás
 ventrális út 541
 látási testtartási reflexek 518
 látási torzulások 553
 látáskiesés 335
 latenciadő 163
 laterális előagyi köteg 475
 laterális gátlás 160, 198, 200, 524, 535, 537, 539
 laterális lemez
 mezoderma 512
 laterális vagy két hang szuppresszió 545
 lateralizáció
 kognitív idegi funkcióké 552
 látóideg 458, 533
 látóideg (nervus opticus, II. agyideg) 331
 látóideghártya (retina) 84
 látóidegrost 197, 521, 532
 végződés 513
 látókéreg 334, 335
 látókérgi (VI) idegsejtek
 orientáció-szelektív vonaldetektor 541
 látókérgi neuron
 binokuláris 200
 látókérgi neuronok
 egyszerű és komplex receptív mezővel 536
 okuláris dominancia 536
 receptív mezők 200
 színekódolt, kettősen opponens 202, 539
 látópigmentum 197
 gének 198
 látópigmentum(ok) 533
 látórendszer 387, 532
 látótér 197, 532, 533
 látótérkiesés 197
 féloldali 157
 látótérkiesés (hemianopia) 459
 látótető (tectum opticum) 513
 láz 43, 368
 előidéző 266
 homennyiség-növekedés 450
 LDL
 receptor közvetítette endocitózis 441
 LDL-receptor
 működészavar 441
 LDL-receptorok 147, 441
 számának csökkenése 439
 L-DOPA 220
- átjutás a vér-agy gáton 517
 mint a Parkinson-betegség gyógyszerre 516
 nagyvérkőri adás 189
 lecitin
 koleszterin aciltranszferáz (LCAT) 441
 deficiencia 442
 lecitin (foszfátidil-kolin) 438
 lecitin/szfingomielin arány 353
 lecitin/szfingomielin arány (L/S) 353
 Lee-Boot-effektus 227
 Lee-Boot-effektus 594
 légső 49, 96
 alapi hártya 278
 gázelegy összetétele 358
 gázkeverék 99
 hám 49
 simaizmok 96
 légső (trachea) 96
 légúti betegségek 96, 352, 353
 hajszálerek 352
 hajszálerek belhártyája 95
 hám 352
 I. és II. típusú sejtek 95
 összeesés 359
 légúti betegségek (alveolus) 359
 hám 352
 szellőzés és várátáramoltatás 361
 légúti betegségek 95, 96
 felületaktív anyag 100
 gázelegy-nyomás 102
 hámja 95
 vérátáramlás (perfúzió) 102
 légúti betegségek (alveolusok) 95, 352
 szellőzés (ventiláció) 102
 légutak 95, 96, 351
 allergiás reakció 286
 alsó 365
 áramlási sebesség 356, 357
 áramlással szembeni ellenállás 98
 elágazódás és keresztmetszet 356
 falfeszülési receptorok 364
 feszülési receptorok 497
 gázáramlás 355
 gázáramlási sebesség 98
 hízósejtek 285
 nyálkahártya 352
 porc 352
 simaizmai 42
 simaizom-kontrakció 438
 légúti betegség 360
 légúti ellenállás 97, 98, 356
 csökkentés 356
 fokozódása 357
 meghatározó tényezők 98, 356
 mérés 357
 légúti simaizmok 355
 légvezetés 545
 légzés 95, 120, 351, 470, 503
 acrob 495
 CO₂-válaszgörbe 178, 497
 depressziója 120
 és vérplazma pH 497
 fokozódás teától 500
 hatás a vénás visszafolyásra 131, 411
 idegi szabályozás 177
 központi szabályozás 473

- külső és belső 351
 mintázat 496, 497
 periodikus 498
 ritmus 496, 497
 ritmus és mintázat (módosíthatóság) 178
 ritmusért felelős neuronok 496
 sebesség és mélység 430
 szabályozás 128, 177, 354, 495
 szabályozás (szintek értelmezése) 177
 szabályozása 104, 364
 szabályozó neuronok 354
 szabályozó tényezők 105
 széndioxid-eltávolítás (vagy -kiválasztás) 390
 széndioxid-kiválasztás 119
 vegetatív szabályozása 495
 vízvesztés 386
- légzés (légzőmozgások)
 ritmus és mintázat 178
 szabályozása 177
 légzés (respiráció) 95, 351
 légzés(mintázat)
 apneuziás 497
 légzésfrekvencia 96
 légzési (respirációs) disztressz tünetegyüttes 353
 légzési (respirációs) hányados (RQ) 141, 429
 légzési (respirációs) térfogat 355
 mérés 97
 légzési ciklus 99, 357
 légzési distressz tünetegyüttes 100
 légzési disztressz tünetegyüttes 100, 359
 légzési elégtelenség 389
 légzési elektrontranszport lánc 495
 légzési fiziológiai holttér 96, 353, 363
 légzési hajtóerő 363
 légzési hányados 99, 141
 meghatározó tényezők 430
 légzési holttér 96, 351, 352
 térfogat 364
 légzési mintázat 104
 légzési munka 97
 elasztikus 355
 légzési térfogat 96, 99, 357
 regionális 102
 légzési térfogat (V_T) 360
 légzésmintázat 364
 légzésrítmus
 automatikus 178
 légzésszabályozás
 érző bemenetek 365
 légzésszünet (apnoe) 178, 497
 légzőhörgőcske 352
 légzőhörgőcske (bronchiolus respiratorius) 352
 légzőizmok 98, 496
 légzőmembrán 95, 351, 353, 414
 elváltozás 363
 légzőmozgások 177, 351, 354, 495
 légzőneuronok
 depresszió 580
 légzőneuronok (nyúltvelői)
 dorzális csoport 496
 ventrális csoport 496
- légzőrendszer
 egyensúlyi helyzet 98, 355
 hám 279, 354
 kompliancia 355
 túgulékonyság 98
 leírás (deskripció) 233
 leképeződés 522
 lemez (lamina) 80
 lemniscus lateralis 205, 546
 lemniscus medialis 196, 529
 lemniszkális idegpályák 529, 591
 lencsék képkalkotási törvénye 536
 lengési fázis 515
 lép 56, 291
 vörös pulpa 129, 406
 lépésciklus 185, 502
 Lesch-Nyhan-tünetegyüttes 152, 448
 lesóványodás 149, 443
 tüneti 149
 leszálló (centrifugális, motoros) idegpályák és az érzékelési bemenetek befolyásolása 194
 leszálló idegi hatások
 afferens bemenetekre 526
 leszálló idegi pályák
 általános és specifikus mozgató (motoros) 505
 leszálló motoros idegpályák 509
 letargia 385
 leukémia
 akut 58
 akut emberi 296
 leukémiák 152, 448
 leukofukszin 241
 leukotómia 209
 frontális 553
 leukotrién 285
 leukotrién (SRS-A) 286
 leukotriének 42, 266, 411, 419
 hatás 266
 szerkezet és hatás 147
 leukotriének (LT) 438
 levegőáramlás
 légutakban 98, 356
 Leydig-féle intersticiális sejtek 586
 Leydig-sejtek 224, 586
 LH 225
 elválasztás 589
 LH löket 225
 LH-csúcs (LH-löket)
 ovariális ciklusban 588
 LHRH
 mint hormon és neurotranszmitter 460
 Lieberkühn-féle kripták 347
 lihegés 454
 limbikus kéreg 332
 limbikus lebeny 78, 324, 325
 limbikus rendszer 89, 170, 328, 332, 339, 340, 482, 502, 517, 553
 aktiváció 500
 aktivációja egyes stresszekben 179
 nyáleválasztás befolyásolása 339
 limbikus struktúrák 210, 458, 505, 513, 530, 549, 553, 555, 563, 569, 574, 592, 593, 595
 dopaminergias bemenetek 220
 könnyű izgathatóság 221
- limfoblaszt sejtek 58, 294
 limfociták 56
 limfocita-növekedési faktorok 259
 limfómák 243
 linolénsav 44, 268, 424, 439
 linolsav 424
 lipáz
 hormonérzékeny (intracelluláris) 412
 intracelluláris, hormonérzékeny 430
 lingvális 338
 lipoprotein- 147, 430, 436, 440
 lipoprotein- (LPL) 147
 lipáz (lipoprotein-)
 aktiválás 148
 lipáz (lipoprotein-, LPL) 147
 lipáz (triglicerid-)
 hormonérzékeny 147
 intracelluláris (hormonérzékeny) 472
 lipázok
 hasnyál- 347
 hasnyálmirigy- 344, 440
 lipid 138
 lipid vakuólák 53, 285, 286
 lipid vakuólum 244
 lipidek
 emésztés és felszívódás 93, 347
 felszívódás 345
 lipidek (zsrmemű anyagok)
 biológiai érték 424
 lipidoldékony részecskék
 transzmembrán mozgás 250
 transzmembrán szállítás 29
 lipidózis
 örökletes 438
 lipidózisok
 örökletes 147
 lipofuszcin granulum 51, 281
 lipogenezis (zsírképződés) 434
 lipolízis
 intracelluláris 142
 lipolízis (zsírmobilizáció) 432, 439
 lipomodulin 44, 268
 lipomodulin (makrokortin) 439
 lipoprotein 148, 347
 kilomikron 148
 kilomikronok 440
 kis sűrűségű 147
 kis sűrűségű (LDL) 147, 148, 440, 441
 nagy sűrűségű 148
 nagy sűrűségű (HDL) 148, 441
 nagyon kis sűrűségű (LDL) 148
 nagyon kis sűrűségű (VLDL) 148
 lipoproteinek 345, 440
 kis fajsúlyúak 344
 LDL 405
 nagyon kis sűrűségű (VLDL) 347, 440
 lipoproteinek (LP) 148
 lipoproteinek (vérben)
 rendellenességek 148, 441
 lipoprotein-lipáz (LPL) 439
 lipotrop hormon 472
 lipotropin
 béta- 274
 gamma- 269
 lipotropin (LPH) 269
 lipoxigenáz 44, 147, 266, 438
 Lissauer-köteg 526

- litokólsav 346
 lizil-hidroxiláz 426
 lizil-oxidáz 48, 276, 285
 lizil-oxidázok 27, 247
 lizofoszfolipid 268
 lizoszóma 26, 246
 lizoszómák 35, 245
 aktiváció 444
 módosult 291
 lobotómia
 frontális 526
 locus coeruleus 83, 210, 220, 332, 333,
 461, 505, 550, 556, 557, 574, 578
 CRH-elválasztás 574
 ébrenlét, figyelem, szorongás 556
 és az alvás 211
 és váratlan külső ingerlés 579
 lokomóció 503
 lokomóciós sejtservecskék 241
 lordózis 226, 591, 592, 596
 LPL-hiány
 familiáris (I típusú hiperlipidémia) 440
 luteinizáló hormon (LH) 44, 223, 280,
 585, 586, 587, 588, 589
 elválasztás 224, 283
 hatása a sárgatestre 585
 luteinizáló hormon releasing hormon
 (LHRH) 168, 268, 477, 580
 luteotrop hormon
 menstruációs ciklusok és a terhesség
 alatt 588
- M**
- macula adherens 279
 macula densa 52, 107, 111, 284, 368, 369,
 376
 mint kemo- vagy ozmoreceptor 372
 magas vérnyomás 113, 116, 136, 149,
 176, 218, 385, 415, 419, 480
 és mozgáshiány 500
 és mozgáshiány, elhízás 180
 essenciális 493
 kezelés 174
 tüdőben 393
 magas vérnyomás (hipertenzió) 285
 magas vérnyomás (hipertónia, hipertenzió)
 415
 magas vérnyomással
 és arterioloszklerózis 137
 magassághoz alkalmazkodás 102, 361
 magatartás 503
 célok általi irányítottság 554
 szociálisan elfogadható 209
 mágneses rezonancia leképezés 554
 mágneses rezonancia leképezés
 (MRI) 209, 554
 magnézium (Mg)
 felszívódás 427
 forgalom 140, 389, 426
 hiány 140, 427
 kiválasztás (vesében) 389
 szerkezeti forgalom 118
 magzat 273
 csontosodás 389
 szív 128
 vérképzés 291
 vérkeringés 130, 407
 magzati fejlődés 223
 magzati szív 404
 magyarázat 234
 tudományos 234
 magyarázat (explanáció) 233
 máj 46, 58, 87, 92, 108, 269, 270, 272,
 274, 284, 412, 434
 adrenalin hatása 275
 albumintermelés 118
 aminosavfelvétel 272
 angiotenzinogén termelés 370
 bélgázok átalakítása 349
 bilirubin-konjugáció 151, 446
 cukoranyagcsere 145
 divertikulum 337
 elégtelenség 344
 elzáródása alkoholizmusban 429
 energiaforgalom 451
 epecsatornácska 93
 epesavas sók elválasztása 346
 epesavas sók termelése 344
 epesav-elválasztás 92
 epesavképzés 439
 fehérjeszintézis 150, 274, 282, 444
 fibrinolitikus rendszer tagjainak terme-
 lése 295
 glikogén 46, 144, 433
 glikogénbontás 480
 glikogénolízis 282
 glikogénszintézis 282
 glükoneogenezis 142, 143, 282, 430,
 432, 433
 glükózfelvétel 272
 glükózképzés 271
 glükózkibocsátás 272
 glükózleadás 246, 282
 glükóztermelés 46, 275
 HDL-termelés 441
 hormonok 51
 hormontermelés 283
 húgsavtermelés 373
 kalciferol-hidroxiláció 280
 kapuvéna 348
 kapuvéna (vena portae hepatis) 93, 348
 karbamidszintézis 282, 444
 karbamidtermelés 444
 károsodás 344
 ketontestképzés 442, 449
 ketosav-termelés 271, 386
 ketosavtermelés fokozódása 396
 kolekalciferol-aktiváció 439
 koleszterinszintézis 439
 központi véna (vena centralis) 93
 Kupffer-sejtek 446
 lipidforgalom 347
 lipoprotein-forgalom 148, 440
 magzati 291, 586, 587
 megnagyobbodás 128, 134, 404
 mint fehérjeraktár 423
 mint glikogén raktár 144
 nyiroksejt-termelés 294
 ösztriol-termelés 587
 ösztrogén-inaktiválás 586
 porfirin-bioszintézis elégtelenség 446
 progeszteron-inaktiválás 586
 purinanyagcsere 152
 purinlebontás 447
 rézeltávoztás 140
 rézraktározás 427
 sejtek 26
 szénhidrát-anyagcsere 435
 szinuszoidok 93
 szinuszoidok 348, 406
 szteroid-átalakítás 268
 triacil-glicerinek szintézise 440
 vérárvadási faktorok szintézise 344
 vérárvadási faktorok termelése 295
 VLDL-képzés 148, 436, 440
 zsírsavszintézis 146, 273, 437
 máj (hepar)
 parenchimasejtek 87
 szerkezet és működés 93, 348
 májelégtelenség 91
 májkapuér (vena portae hepatis)
 magas vérnyomás 137
 májkárosodás 434
 galaktóz-1-foszfáttól 145
 májlebenyekék
 központi vénák 348
 májsejtek 283
 májzsugorodás 137, 435, 445
 makk (glans penis) 226
 makroelektród 524
 makrofág sejtek 42, 43, 265, 286
 az idegrendszerben 307
 makrokortin (lipomodulin) 439
 maltóz 338
 mandula (amigdaloid) idegmagvak 530
 mandula- (amigdaloid) idegmagvak 493
 mandula- (amigdaloid) magvak 169, 210,
 555, 569, 572
 mandulamag
 bazo-laterális 214, 565
 centrális 565
 kortiko-mediális 550
 központi 574
 központi (nucleus centralis amygdalae)
 217
 mediális 217, 597
 mandulamag (központi)
 CRH-elválasztás 574
 mandulamagvak 217, 220, 221, 228, 340,
 458, 551, 555, 563, 580, 592
 bazo-laterális magcsoport 572
 bazo-mediális magcsoport 572
 centrális mag 572
 és anyai viselkedés 229
 károsodás 555
 kortiko-mediális 573
 kortiko-mediális magcsoport 572
 központi (nucleus centralis amygdalae)
 572
 mandulamagvak (amigdaloid magok) 458
 mangán (Mn) 140
 felvétel 427
 mánia 220
 noradrenergias hipotézis 579
 manipuláció 514
 manipulációs mozgások 503
 mannit 111, 115, 380, 383
 hatása a vizelettermelésre 377
 kezelése a vesében 376
 MAO-gátlók 321
 marazmus (kwashiorkór) 424

- másodlagos hírvívő 40, 263
 másodlagos hírvívők 20, 262
 másodlagos nemi jellegek
   a csontvázban 289
 maszkulinizáció 590, 593
 maszkulinizáció (androgenizáció) 584
 maximális tetanusos tenzió 300
 mechanikai munka 61
 mechanoreceptor 326
 mechanoreceptorok 191
   magas küszöbű 527
 medence
   alsó részből eredő fájdalom 323
 medencefenék
   izmok 484
 medencei zsigeri (szplanchnikus) idegek 483
 medencelöketek 226, 228
 mediális előagyú köteg 84, 167, 218, 333, 475, 478, 482, 556
 mediális temporális (MT) area 541
 medulloblaszt sejt 66
 megakariociták 56, 291, 294
 megakolon
   veleszületett 337
 megbékítés 570
 megdermedés (immobilizáció) 502
 megerősítés 560, 568
 megerősítési hatások 220, 578
 megerősítő hatás 207
   pozitív és negatív 576
 megerősítő rendszerek 563
 megerősítők
   természetes és mesterséges 576
 megfigyelés 233
 meghágás 226
 megismerés 521
 megközelítés 568
 megkülönböztetés (diszkrimináció) 193, 524
 meglepetés 570
 megrenzenési reakció 573
 megrenzenési válasz 217
 megszokás (habituáció) 210, 213, 556, 561
 megterhelés 574
 megtermékenyítés 222, 583, 585, 590
   belső 590
 megtermékenyítés (petesejté) 223
 megvetés 570
 méh 268
   kürt (v.szarv) 585
   simaizom-kontrakciók (gátlás) 587
 méh (terhes)
   hormonjai 264
 méh (uterusz) 583
   test 223
 méh simaizmok
   ritmusos kontrakciók 591
 méhen belüli fejlődés
   normális időtartam 353
 méhizomzat
   összehúzódások 47, 224
 méhlepény 224, 407, 480, 584, 585, 586
   és az anyai ösztadiol magzatba jutása 594
   gonadotrop hormonok 589
   ösztrol-termelés 586, 587
   trofoblaszt 586, 587
 méhlepény (placenta) 224, 269
 méhnyak
   beidegzés 179, 499, 525
   nyákos váladék 590
 méhnyálkahártya (endometrium) 587
 méhtest
   beidegzés 499
 meiotikus osztódás 585
 meiózis 583
 Meissner-test 527
 melanin
   szintézis 447
 melanin granulum 279
 melanocita 279
 melanocita (festéksejt) 49
 melanociták 447
 melanocita-serkentő hormon 472
 melanocita-serkentő hormon (MSH) 269
 melatonin 52, 267, 283
   elválasztása 52
 melegérzet 523
 mellékhatások 578
 mellékhere 224, 278, 366
   hám 279
 mellékhere (epididymis) 586
 mellékpajzsmirigy 45
   fő sejtek 51
 mellékpajzsmirigy- (paratiroid) hormon 46, 273
   hatás 273
   hatások 273
 mellékpajzsmirigy- (paratiroid) hormon (PTH) 51, 281
   hatások 54, 287
 mellékpajzsmirigy-hormon 286
   elválasztás 287
 mellékvese 42, 264, 586
   magzati 586, 587, 588
 mellékvese-elégtelenség
   és sav-bázis állapot 120, 391
 mellékveseék
   magzati 224
   növekedés 273
 mellékvesekéreg 44, 225, 368, 434, 473, 481
   aktiváció 500
   androgénszerű hormonok 589
   beidegzés 166
   elégtelenség 381
   fokozott aktivitás 574
   hormonok 379
   kortikoszteroidok 280
   magzati 224
   születés utáni visszafejlődés 273
   túlzott androgénszerű hormontermelés 595
   túlzott működés 218
   túlzott működés (nőkben) 589
   zona fasciculata 51, 281
   zona glomerulosa 382, 481
   zona reticularis 281
 mellékvesekéreg (magzati)
   belső zóna 586
   kortizol-szintézis 587
 mellékvesevelő 79, 158, 270, 272, 326
 adrenalin termelő daganat 415
 aktiváció 499
 beidegzés 166, 473
 hormonszintézis 479
 katekolamin-szintézis enzimek 169
 kromaffin sejt 320
 kromaffin sejtek 36, 266, 267, 283, 479, 480, 481
 mellhártya (pleura) 49, 278
 mellkasfal 98
   kompliancia 355
 mellúri (intratorakális) nyomás 133, 362
   és mellkasi véráramlás 414
 mellúri nyomás
   és vénás visszaáramlás 417
 mellvezeték 345
 mellvezeték (ductus thoracicus) 345
 mély alvás (lassú hullámú alvás) 557
 mélységészlelés 197
 membrán
   hiperpolarizáció 315
   ionkonduktanciák 71
   konduktancia 159
   permeabilitása 250
   polaritásváltozások 312
   polarizációváltozások 313
   polarizáltsági állapot 70
   repolarizáció 313
 membrán potenciál
   nyugalmi (számítás) 67
 membrana basilaris 204, 544, 545, 546
   kimozdulás 204
   rezgés 544
 membrana tectoria 544
 membránok
   szerkezetvizsgálat 23
 membránpotenciál 65, 66, 302
   megváltozása 317, 521
   nyugalmi 66, 314
   nyugalmi (gliasejteké) 305
 membránpotenciál (vagy transzmembrán potenciálkülönbség)
   nyugalmi 308
 membránpotenciál, nyugalmi meghatározó tényezők 66
 membránpotenciál-hullám: 68
 membránpotenciálhullámok, 310
 membránpotenciál-hullámok, 68
 membránpotenciálhullámok: 309
 membránpotenciál-változás
   elektrotónusos 68, 310
 membránpotenciál-változások
   integráció 69, 311
 membránpotenciál-változások: 68, 309
 membrántranszportok 248
 membrán-triád 59, 297
 memória
   deklaratív (explicit) 567
 memória (enléczet)
   elsődleges 566
   típusok 567
 memóriazavarok 553
 menekülés 166, 472, 570, 574
 menopauza 227, 585, 593
 menstruáció 270, 427
   zavara (kóros tüneti lesoványodásban) 149

- menstruáció (havi vérzés) 585
menstruációs ciklus 223, 260, 481, 585, 588
  egyedfejlődés 593
  follikuláris és luteális fázis 587
  follikuláris fázis 223
  ovuláció ideje 587
menstruációs ciklusok 170
méregtelenítés 434
méret-elv 507, 508
merevedés (erekció)
  párhószerveké 406
merevség 183
merevség (rigiditás)
  izomé 503
mérgek 37, 428
mérgező anyagok
  táplálékban 141
Merkel-korong 527
Merkel-korongok 524
Merkel-sejt 49, 279
Merkel-testek 195
merülés
  búvárfelszereléssel 362
mesterséges lélegeztetés 100, 394
metabo(lo)tróp hatás 258
  transzmittereké 318
metabo(lo)tróp hatások
  transzmittereké 317
metabolikus acidózis 271
metabolikus ciklusok 41
metabolikus kooperáció 40, 261
metabolikus ritmusok 452
metabolizmus 235
metabolizmus (vagy anyagcsere) 18
metafizis 54, 288
metakromázia 24, 242
metakromázias festődés 285
metanefrikus blasztéma 106, 366, 367
metanefrin 47
metanefrosz 106, 366
metanefrosz (utó- vagy végleges vese) 367
metaraminol 496
metenkefalon 327
metil-hisztidin
  3- 149
metil-hisztidin (3-)
  kiválasztás 443
metionin
  mint metil-donor 445
metoxi-4-hidroxi-fenilglükol, 3- (MHPG) 220, 578
mevalonsav 439
  képződés 147
mezangiális sejt 107, 109, 368, 372
  kontrakció 372
mezenchima 303
mezenkefalon 79
mezoderma 407
mezonefrosz 106, 366
mezotélium 49, 89, 278, 338, 341, 398
mezópotenciál 524
Mg²⁺
  hatás a kémiai szinapszisok működésére 319
  hatás a motoros véglemezen 300
Mg-felvétel 119
Mg-kiválasztás
  vese által 119
M-hullám (EMG-ben) 464
micella 92, 345, 347, 439
micellák 147, 344
  képződés 440
micellák (kevert)
  képződés 440
micellaképződés 92, 346
midriázis 168
mielenkefalon 79
mielin 65, 305, 306
mielin burok vagy velőshüvely 65, 305, 306
mielin hüvely 82
mielinizáció 66
  membránfeltekeredési hipotézis 306
mioblaszt sejt 291
migráló motoros komplexum 92
migráló motoros komplexum (MMC) 92, 336, 343, 345
mikrobolyhok 49, 88, 246, 338
mikrobolyhok (microvilli) 49
mikrobolyhok (mikrovillusok) 279
mikrocirkulációs erek 95
  áteresztő képesség (permeabilitás) 132
  permeabilitás 136
  permeabilitás (növekedés) 419
mikrocirkulációs rendszer 131, 410, 411
  áteresztőképesség 411
mikrocirkulációs véredek
  áteresztőképesség 528
mikroelektród 40
mikrofilamentum 48, 245
mikrogliá 65, 306
mikrogliá-sejt 66, 306, 307
mikrogliá-sejtek 286
mikroheterogenitás
  gonadotrop hormonokban 590
mikroneuro(no)gráfia 527
mikroneuronográfia 195
mikroperfúziós eljárás 369
mikropunkció 369
mikroszkóp
  feloldóképesség 241
  mikroszkópiái festés 242
  mikroszkópos festés 23
  mikrotápanyag 425
  forgalom 140, 427
mikrotubulus 27, 245, 248
mimika 217
mimikai izmok 516
  kortiko-spinális beidegzés 510
mineralokortikoidok 391
  hatás a vesére 120
minimum-törvény
  Liebig-féle 425
minimum-törvény (Liebig-féle) 139
mintázat-agnózia 542
mioblaszt sejt 63, 303
mioblaszt sejtek 277
  fúzió 63, 297, 303
mioepitél sejtek 491
mioepiteliális (hámizom) sejt 368
mioepiteliális sejt 49
  összehúzódása 274
  összehúzódások 47
mioepitélsejt 279
miofibrillum 60, 297, 298
  szerkezet 60, 299
miofilamentum
  vastag 297
  vékony 59, 60, 297
miofilamentumok
  sűrűsége 63
  vastag és vékony átfedése 59
miogén kontrakció 345
miogén tónus 298
mioglobín 427
  mint oxigénraktár 450
mio-inozit 425
miopia 197, 532
miotom 289
miotóma 528
miozin 59, 60, 63
  ATPáz aktivitás 63, 299, 303, 304
  expresszió 303
  fej 297
  kereszthidak 60, 297, 299
  kereszthidak ciklizálása 63, 64, 304
  kereszthidak száma 400
  könnyű láncok 302
miozin ATPáz 63
miozin könnyűlánc-kináz 64, 304
miozin könnyűlánc-kináz (MLCK) 64, 302
miózis 475
mirigyek
  fehérjeszintézis 282
  kivezetőcsövek folyadéka 384
  külső elválasztású 326
mitochondrium 26, 95, 155, 245, 246, 298, 431, 495
  a preszinapszisban 73
  a preszinaptikus végződésben 315
  belső membrán 31
  Ca ion pufferelő működés 252
  és (extra)hőtermelés 454
  működése 245
  szerep a preszinapszisban 316
mitochondriumok 25
  légzésszabályozás 177
mitózis 222
  formái 243
mitrális sejt 550
mixotóniás kontrakció 502
mixodéma 113
modell 521
modulátor fehérjék 76, 320
moharost 156, 457
moharostok 184, 510, 511
molekuláris hibridizáció 24, 243
monoacil-glicerinek 92, 345
  hatás a CCK ürítésére 346
monoamin 320
monoamino-oxidáz (MAO) 47, 76, 168, 274, 257, 321, 475, 480
  gátlók 579
monociták 49, 286
  fúziója 287
monojód-tirozin 272
mononukleáris fagocita rendszer 53, 54, 279, 286, 287
monoszaharidok 424

- morfin 47, 269, 333
 morfogén 43, 266
 mosoly 570
 motilin 87, 90, 92, 264, 281
   hatás a bélmozgásokra 343, 345
   hatás a bélre 336
   hatás a gyomor mozgásaira 342
   termelés helye 342
 motiváció 215, 477, 505, 554, 556, 567
   appetitív és averzív 216, 568
   averzív 568
   elsődleges 568
   idegi szubsztátum 569
   leszámraztatott 568
   másodlagos 568
   típusok 216
 motivációhiány 553
   típusok 568
 motivációs konfliktus 506, 569
 motivációs mechanizmusok
   befolyásolása 169
 motivációs rendszerek 514
 motivált viselkedések 216
 motívum 215
 motoneuron 83
   EPSP 159
   IPSP 159
 motoneuron (alfa)
   rekurrens kollaterálisok 158
 motoneuron (gamma)
   aktivitás és izomorsó 194
 motoneuron-készlet 156, 457, 508
 motoneuron-készletek 183, 186
 motoneuronok
   alfa- 183
   fuzimotoros (gamma) 161
   gamma 515
 motoros (funkciójú) idegi struktúrák 182
 motoros (leszálló) idegpályák 184
 motoros aktivitás 80
 motoros aktivitás (spontán)
   csökkenés 581
 motoros asszociációs neuronkörök 517
 motoros axon 43
 motoros egység 60, 182, 183, 299, 507
   muszkuláris csoport 457
   működés 464
 motoros egységek
   extrafuzális 183
   kiválogatás (toborzás) 503
   S típus 507
   típusai 61, 300
   toborzás 182, 183, 507, 508
 motoros funkciójú idegi struktúrák 184
 motoros idegi struktúrák 510
 motoros idegpályák 510
 motoros idegsejt
   alfa 515
 motoros idegsejtek
   vegetatív 328
 motoros kéreg 184, 185
 motoros koordináció 157
 motoros magoszlop
   axiális 512, 513
   belső (szomatotópiás) szerveződés 513
   disztális 512, 513
   zsigeri (viszcerális) 513
 motoros magvak 186, 512
   alsó 78, 324
 motoros mintázatgeneráló neuronkörök 512
 motoros mintázatgenerátor 188
 motoros neuron 26
   A-gamma 301
   alsó 324
   EPSP 159
   felső 78, 324
 motoros neuron (mozgatóidegsejt) 306, 323
 motoros neuron vagy mozgatóidegsejt 65
 motoros neuronok 78
   alfa és gamma 183
   alfa- és gamma- együttes aktivációja 187
   alsó 326
   gamma 526
   kortiko-spinális beidegzés 510
 motoros oszlopok 186
 motoros program 339
 motoros rendellenességek (mozgászavarok) 515
 motoros rendszer
   alsó 185, 505, 511
   felső 185, 505
 motoros rendszerek
   alsó és felső 183, 509, 511
 motoros rendszerek (alsó)
   interneuronok 510
   reflexek integrációja 515
 motoros tanulás 515
 motoros tónus 516
 motoros ügyesség 509
 motoros véglemez 30, 60, 77, 300, 322
   ACh hatása 62
   ionsatornak 63, 302
 Mountcastle Vernon B. 529
 mozgás 288
   fiziológiai alapegység 299
   hozzáigazítás a körülményekhez 181
   látási észlelés 202, 541
   létrejötte 514
   pontosság (precizitás) 504
 mozgás (látóterem belül)
   látási detekció 536
 mozgásbefagyás (locked-in tünet) 335
 mozgásérzékelés 536, 539
 mozgáshiány
   és magas vérnyomás 180
   és magas vérnyomás, érelmeszesedés 500
 mozgáshiány (akinézia) 512
 mozgási rendellenességek 187, 221
 mozgási stratégiák 504
 mozgásirányítás 186
   résztevő idegi struktúrák 505
   visszacsatolások szerepe 181
 mozgáskoordináció 459
   zavarai (ataxiák) 334
 mozgáskoordináció zavarai 334
 mozgáslátási vakság 542
 mozgásmintázat-generáló neuronkörök
   központi 513
 mozgásmintázat-generátor
   központi 502
 mozgások 181, 326, 502
   gátló idegi struktúrák 516
   kezdemenyezés 220, 578
   megjelenése 181
   pontosság (precizitás) 506
   precizitás 182
   szabatoság 182
   szabatoság (akkurátusság) 506
 mozgásprogram
   központi 505
   megszervezés 506
 mozgástervezés 512
 mozgástípusok 188, 516
 mozgásvezérlés 505, 513
 mozgászavarok 187, 514
 mozgásszabályozás 181, 502, 503, 579
   idegi jelei 181
   idegi jelek integrációja 181
 mozgásszegénység (hipokinézia) 516
 mozgásszervi rendellenességek 149
 mozgató idegpályák 509
 mozgató kéreg
   elsődleges 510
 mozgatóideg 81
 mozgatóidegsejt 60, 156, 181, 299, 457
   A-gamma 62
   aktivitási mintázat 185
   EPSP 462
   gerincvelői 158
   intracelluláris regisztrálás 457
   IPSP 462
   legkisebb küszöbű régió 462
   preszinaptikus gátlás 159
   serkentő bemenetek 157, 458
   specifikus membránajátosságok 513
 mozgatóidegsejt (motoneuron)
   gerincvelői 457
 mozgatóidegsejt (motoros neuron) 60, 299, 306, 323
   alsó 78
 mozgatóidegsejt vagy motoros neuron 65
 mozgatóidegsejtek
   kiválogatás (toborzás) 503
   mint jelintegrátorok 504
   mint végső közös pálya 506
   működés befolyásolása 503
 mozgatóneuronok 504
 mucin 339
 multilamelláris test 96
 multimodális integráció
   látás és testérzékelés 210
 munka 212
 munka-hiperémia 414
 munkaidő 558
 munkamemória 215, 567
 munkavégzés 47, 102, 103, 272, 274
   belső 153
   energiaellátás 431
   és a vázizmok vérátáramlása 135
   és anyagforgalom 142
   és artériás oxigéntenzió 363
   és funkcionális hiperémia 419
   és jobb szívpitvari nyomás 136
   és vázizmok vérellátása 416
   és vénás oxigéntenzió 364
   és vénás visszaáramlás 417
   és vénás visszafolyás 135
   és véráramlás 133

- és verőeres széndioxid-tenzió 362
fizikai 153, 170, 432, 443, 450, 452, 498
külső 153
külső (számítás) 154
szellemi 153, 452
vérkeringés alkalmazkodása 133
vérkeringési alkalmazkodás 420
vérkeringési alkalmazkodások 414
- munkavégzés (fizikai)
csökkenése és magas vérnyomás, érelmeszesedés 500
és keringési alkalmazkodás 488
és magas vérnyomás 180
hatás a növekedési hormon ürülésére 481
vérkeringési alkalmazkodások 174
- musculus bulbo cavernosus motoros beidegzés
ivari kétalakúság 595
- musculus ciliaris 166, 179, 498
beidegzés és befolyásolás 498
kontrakció 471
- musculus cremaster 487
- musculus cricothyroideus 82, 330
- musculus detrusor 47
- musculus dilatator pupillae 471
- musculus gastrocnemius 160
- musculus genioglossus 330, 339
- musculus levator palpebrae 465
- musculus levator veli palatini 330, 339
- musculus obliquus inferior 162
- musculus obliquus superior 465
- musculus orbicularis oris 339
- musculus pterygoideus lateralis 330
- musculus quadriceps 162
- musculus rectus 183, 508
- musculus rectus (abdominis) 496
- musculus rectus lateralis 465
- musculus rectus medialis 465
- musculus sphincter vaginae 595
- musculus stapedius 203, 543
- musculus sternocleidomastoideus 465
- musculus styloglossus 339
- musculus tensor tympani 203, 543
- musculus transversus (abdominis) 496
- musculus trapezius 465
- musculus triceps surae 161
- muszkarin 175, 460, 491
és a szív működés 128
hatás a szívre 403
- muszkarinergiasz sinapszis
ACh hatás 316
- muszkarinikus receptor 486
- muszkarinikus receptorok 76, 473
- működés-összehangolás (integráció) 39
- Müller-cső 223, 584
származékok és sors 584
visszaféjlődés 588
- Müller-cső gátló faktor 588
- Müller-féle simaizmok 471
- Müller-féle vezetékrendszer 223
- Müller-gátló hormon 584
- Müller-vezeték 224
- M-vonal 59, 297
- myasthenia gravis 64, 158, 303, 460
- N**
- Na⁺
aktív transzmembrán szállítás energiaigénye 308
aktív transzmembrán transzport 66, 67
egyensúlyi membránpotenciál 67
és a testnedvek 116
felszívódás 91
forgalom (kicszerélődés) 388
kiválasztás (vesében) 385
szervezeti forgalom (kicszerélődés) 118
transzmembrán megoszlás 29, 66, 249
transzmembrán szállítás 252
transzmembrán transzport 72
vesebeli visszaszívódás 265
visszaszívódás (vesében és a vastagbélben) 383
visszaszívódás a vesében 110, 375
visszaszívódás a vesecatornácskákban 124, 391
visszatartás a vesecatornácskákban 368
- Na⁺- és folyadékforgalom 42, 265
- Na⁺, K⁺-ATPáz 26
- Na⁺, K⁺-pumpa 30
elektrogén 35
- Na⁺, K⁺-ATPáz 275
- Na⁺, K⁺-ATPáz 246, 250
- Na⁺, K⁺-pumpa 251
elektrogén 255
- Na⁺/H⁺ antiport 31
- Na⁺-Ca²⁺ kicszerélődés 29
- Na⁺-csatorna 207
feszültséggel kapuzott 533
inaktiváció 313
membránfeszültséggel vezérelt 305
membránpotenciál-érzékeny 31
- Na⁺-csatornák 28, 34, 249
feszültséggel kapuzott 329
inaktiváció 313
membránfeszültséggel vezérelt 71
membránpotenciál által vezérelt 311, 313
membránpotenciál-érzékeny 252
szinapszisban 319
- Na⁺-csatornák (membránfeszültséggel vezérelt)
inaktiváció 71
- Na⁺-K⁺ pumpa
elektrogén 72, 314
működés (számítás) 67
- Na⁺-K⁺ pumpa, elektrogén
működés hatása a membránpotenciálra (számítás) 67
- Na⁺-K⁺-ATPáz 380
- Na⁺-K⁺-pumpa
elektrogén 309
semleges 309
- Na⁺-koncentráció
hatás a szívre 403
- Na⁺-koncentráció (változás)
hatás a szív működésére 128
- Na⁺-konduktancia 35
- Na⁺-pumpa 249
- Na⁺-reabszorpció 27
- Na⁺-szállítás 114
- Na⁺-transzport 380
- NaCl vesztés
vizeletbe 284
- NADPH
fő forrása 434
- nagy magasság 362
- nagyagy 79, 324, 327
kéreg 156
lebenyek (lobusok) 324
nagyagy (cerebrum) 79, 327
nagygyógyi lebenyek
határok 78
- nagygyógykéreg 84, 181
és talamusz 459
kapcsolat a törzsdúcokkal 184
mozgató mezők 186
összeköttetések a törzsdúcokkal 509
szerepe a mozgások irányításában 186
- nagylábujj
plantáris hajlítás 161
- nagyvérkör
áramlással szembeni ellenállás 404
vérnyomásnövekedés 135
visszerek 133
- nagyvérkör (szisztémás vérkeringés) 129
- nagyvérköri vérnyomás 136
- napi (napszakos) ritmusok 154
- nappali (fotopiás) látás 201, 537
- nappali látás 198, 533
- narkózis 453
- nátha 178
és ízézés elromlása 550
- nátrium
mint extracelluláris fő ozmotikum 381
- nátriuretikus hormonok 116
- nátriuretikus peptid (szívpitvari, atrialis)
elválasztás 379
- nátriuretikus peptidek
szívpitvari (atriális) 115
- nefrogén köteg 367
- nefron 106, 367
aktívan működők száma 372
csatornafolyadék összetétele 368
emberi vesében 106
juxtamedulláris 366, 367
kérgi (kortikális) vagy felszíni 367
koncentráció 111
koncentráció szegmentum 376
részei és működésük 111
szakaszok és működéseik 111, 375, 376
- nefron (egyedi)
működés vizsgálata 369
működésvizsgálat 108
- nehézlégzés 122, 128, 501
- nehézlégzés (diszpnóe) 128, 404
- nehézlégzés (diszpnóe) 360
- nehézség érzése 507
- nehézségérzés 182
- nem
alap 583
fenotípusos meghatározódás 582
genotípusos meghatározódás 582
heterogamétás 583
homogamétás 583, 593
indukált 583
ivarszervi (gonadális és genitális) 582
kromoszomális 582, 583

- kromoszomális (genetikai) 222
 meghatározódás 222, 582, 583
 pszichoszexuális 582
- nem (ivar, szexus) 582
 kialakulás (egyedfejlődés során) 583
 meghatározódás 222
- nemhem-vas 427
- nemi (szexuális) differenciációs program
 váltás az alapnemről az indukált nemre
 223
- nemi (szexuális) érés 223, 584
- nemi (szexuális) jellegek
 elsődleges 582
- nemi aktus 222, 226
- nemi izgalom 227
- nemi jellegek
 elsődleges 222, 583
 másodlagos 222, 583
- nemi jellegek (másodlagos)
 bipotencialitás 225, 589
 kialakulás 225
- nemi szervek
 egyes reflexek 503
 erektilis szövetek véreiei 473
 fejlődés 588
 járulékos (hímben) 586
 külső (genitáliák) 583
 véreiek 470
- nemi szervek (ivarszervek) 222, 583
- nemi szervek (külső) kialakulása
 és az ivari hormonok 223
- nemi szervek (külső, nőstény)
 kifejlődés 584
- nemi vágy 210, 568, 591
 csökkenése klimaktérium után 593
- nemi vágy (libidó) 227, 592
- nem-illékony savak 123
- nemiség (szexualitás) 222, 583
- nem-karbonsav savak 395
- nem-szteroid gyulladásgátlók 439
- nem-társításos tanulások 559
- neocerebellum
 sérülés 515
- neo-endorfin
 béta- 269
- neokortex 156, 216, 555
- neoztgimn 488
- Nernst-egyenlet 249, 305
- nervi erigentes 173, 487
- nervi hypogastrici 487
- nervi intercostales 497
- nervus abducens 86, 162, 465
- nervus accessorius 162, 465
- nervus accessorius spinalis 330
- nervus aorticus 176
- nervus cochlearis 205, 544, 546
 frekvencia- és intenzitás-kódolás 545
- nervus cochlearis idegrostok
 hangfrekvencia- és -intenzitás-kódolás 204
- nervus erigens 179, 323, 499
- nervus facialis 162, 171, 330, 471, 483, 500
- nervus genito-femoralis 173, 487
- nervus glosso-pharyngeus 171, 382
- nervus glosso-pharyngeus 162, 207, 330, 465, 468, 471, 472, 483, 492
- nervus hypogastricus 171, 595
- nervus hypoglossus 162, 171, 330, 365, 465, 483
- nervus ischiadicus 32, 70, 82, 161
- nervus ischidicus 253
- nervus laryngealis inferior 82, 330
- nervus laryngealis recurrens 330
- nervus laryngealis superior 330
- nervus mandibularis 171
- nervus naso-palatinus 166
- nervus oculomotorius 465, 471
 sérülés 162
- nervus palatinus 166
- nervus petrosus 166, 471
- nervus petrosus maior 179, 500
- nervus phrenicus 365, 496, 497
 eredési hely 331
 gerincvelői eredés 82
- nervus pudendus 94, 172, 173, 179, 226, 228, 349, 484, 487, 591, 595
- nervus sinus 176, 177, 494
- nervus splanchnicus pelvinus 470
- nervus trigeminus 207, 330, 468, 483
 szubmandibuláris divízió 483
- nervus trochlearis 465
- nervus vagus 162, 171, 177, 207, 330, 465, 468, 472, 484, 492, 496
- neuraxis
 átmeteszések 183, 509
- neuroaktív anyagok 578
- neuroaktív peptidok (neuropeptidok) 159
- neuroblaszt sejtek
 proliferációs helyek 80, 328
- neuroektoderma 326
- neurofilamentum 26, 247
- neurofizin 280
- neurofizinek 269, 283
- neuroglia 323
- neurohemális szerv 283
- neurohipofízis 280
 peptidok 44, 268
- neurohormon 264
- neurohormonok 221
- neurokémiai állapot 219
 és a viselkedés 578
- neurokrin átvitel 237
- neuroleptikumok 220, 579
- neuroleptikumok 220, 579
- neuromodulátor 158, 317, 319, 333, 460, 461, 580
 hatás 320
- neuromodulátorok 158, 221
- neuro-muszkuláris ingerületátvitel 62, 182
- neuro-muszkuláris junkció 37, 158
 véglemmez-potenciálhullám 461
- neuro-muszkuláris junkció (vagy szinapszis) 322
- neuron 77, 78, 325
 kisülésgeneráló (trigger) zóna 318
 kisülésgeneráló zóna 306
 nyugalmi membránpotenciál 67
 posztzinaptikus célsejtekre gyakorolt hatások 74
- neuron vagy idegsejt 65, 305
- neuronális kis hálózat (neuronkór)
 integratív működés 160, 463
- neuron-liquor gát 307
- neuronok
 izodendritikus 458
 sejttest-mintázatok az idegrendszerben 80
- neuronok (központi idegrendszeri)
 szinaptikus serkentés 460
- neurontan 78
- neurontan (neuron-doktrína) 325
- neuropeptid hormonok 47, 274
- neuropeptidok 221, 333
 mint neuromodulátorok 195
- neuropórus 326
- neuropszichiátriai rendellenességek
 és neurotranszmitter rendszerek 579
 és neurotranszmitter rendszerei zavarok 220
- neuroszekréciós neuronok 46, 271
- neurotensin 221
 és NA kolokalizáció 580
- neurotranszmitter 460, 461
 receptorok 320
- neurotranszmitter rendszerek 219
 agyvelőben 83
 és agyi területek 332
 és viselkedés 578
 idegrendszeri 333
 központi idegrendszerben 84
 működészavarai 579
- neurotranszmitter rendszerek zavarai
 és neuropszichiátriai rendellenességek 220
- neurotranszmitterek 158, 221
 központi idegrendszeri 461
 szintézis 447
 ürítés 75
- neurotranszmitter-receptorok 76
- neuruláció 79, 326
- nevelés 596
- nexus 39
- niacin csoport 425
- Niemann-Pick-betegség 438
- Niemann-Pick-féle betegség 146
- nigro-striatális idegpálya
 működéshiány 516
- nigro-striatális neuronok 516
 degeneráció 188
- nigro-striatális pálya 578
 degenerációja (Parkinson-kórban) 579
- nigro-striatális pályák 556
- nikotin 60, 258, 329
 hatás a motoros véglemezre 299
- nikotinsav 143, 425
- nikotinsavamid 432
- Niss-féle testek 335
- nisztagnus 206, 514, 548
 forgatás utáni (posztrotációs) 548
- nitrogén (N)
 kiválasztás 142
- nitrogén- (N-)egyensúly 138, 423, 444
- nitrogén- (N-)kiválasztás (ember)
 vizeletben 447
- nitrogén- (N-)mérleg
 negatív 423, 444
 pozitív 149, 444
- nitrogén-egyensúly
 negatív 274

- nitrogénmérleg
negatív 47, 275
- nitrogén-monoxid 591
- nitrogén-monoxid (NO) 267, 565
- nitrogénoxid-szintetáz (NOS) 565
- N-metil-D-aszpartát (NMDA) 564
- nociceptív afferens idegsejtek 332
- nociceptív idegrostok 526, 581
- nociceptív idegvégződés 526
- nociceptor 322, 523, 525
- nociceptorok 195, 476, 527
érzékenység 266
polimodális 195, 527
szívben 491
szívüregekben 175
- nodális szövet 298, 301
- noradrenalin 76, 83, 158, 168, 169, 220, 257, 267, 274, 332, 442, 472, 473, 476, 479, 480, 514, 574, 578, 596
elválasztás (feokromocitómában) 480
hatás 40
hatás a barna zsírszövetre 149
hatás a bélmozgásokra 167
hatás a keringési perctérfogatra 167
hatás a koszorúserekre 402, 420
hatás a szívre 403
hatás a vérkeringésre 412
hatás az anyagcserére 452
hatás az inzulin-elválasztásra 167
hatások 474
szintézis 36
- noradrenalin (infúzió)
hatás a vérkeringésre 132
- noradrenalin-felzabadosulás (az ösztroosz nőstény hipotalamuszában)
szexuálisan aktív hím megjelenésére 228
- noradrenalin-raktárak
és deszinkronizált alvás 559
- noradrenergias idegpályák 220
viselkedési hatások 578
- noradrenergias idegsejtek 84, 210, 333
- noradrenergias neuronok 557
- noradrenergias rendszerek
csökkent aktivitás 579
- noradrenergias sejtek
jelzőanyag 480
- normoblaszt sejt 291
- normometria (eumetria) 506
- normoproteinémia 445
- novokain 183
- nőstény 222, 286, 582, 583
- nőstény nem
mint alpnem 583
- növekedés 140, 275, 423, 425, 426, 481
Ca-igény 389
csöves csontok hosszát 288
és az ivari hormonok 225
gátlása stresszben 575
pubertás előtt 589
pubertás idején 589
- növekedési (szomatotrop) hormon 264
hatás 283, 288
hatás a fehérjék szintézisére 444
- növekedési (szomatotrop) hormon (STH, GH) 280
- növekedési (trofikus) faktor 337
- növekedési faktor 42
receptor 247
- növekedési faktorok 262, 265, 438, 444
- növekedési faktorok receptorai 37
- növekedési hormon 269, 270, 275, 438, 472, 481
elválasztás 274, 275, 581
és tesztoszteron kölcsönhatása 587
hatás 274
- növekedési hormon (GH, STH)
elválasztás 481
- növekedési hormon (szomatotrop hormon, GH, STH) 44, 84
elválasztás 47, 170, 221
elválasztás depresszióban 170
és az IGF-termelés 51
hatás 54
receptora 37
- növekedési löket 587
serdüléskor 289
- növényevők 424, 425
- növényi (diétás) rostok 350
- növényi rostok 94
- NREM-fázisú alvás 212
- nucleus (idegmag) 80
- nucleus abducens 513
- nucleus accumbens 555, 578
CCK-tartalmú idegsejtek 581
- nucleus ambiguus 175, 334, 465, 475, 496, 517
kimenő (efferens) idegrostok 167
- nucleus anterior és lateralis dorsalis thalami 157
- nucleus anterior thalami 459
- nucleus arcuatus 333
- nucleus arcuatus (hypotalami) 578
- nucleus basalis 83, 332, 579
- nucleus basalis (Meynert) 332
- nucleus basalis (Meynert-féle ideg-mag) 83
- nucleus caudatus 80, 84, 328, 332, 333, 509
acetil-kolin (ACh) szintje 184
sérülés 516
- nucleus centralis amygdalae 214, 217, 572
- nucleus cochlearis 205, 546
- nucleus cuneatus 458, 526, 529, 552
- nucleus cuneatus externus 186
- nucleus cuneiformis 332
- nucleus dorsalis motorius vagi 490, 578
- nucleus dorsalis vagi 207, 551
- nucleus Edinger–Westphal 465, 513
- nucleus facialis 517
felsőbb motoros rendszere 577
- nucleus facialis 517
- nucleus geniculatus lateralis 157, 201, 459, 538
idegi kapcsolatok 538
- nucleus gracilis 458, 526, 529, 552, 591
- nucleus lateralis dorsalis thalami 459
- nucleus lentiformis 328
- nucleus locus coeruleus 220, 514
- nucleus medialis amygdalae 228
- nucleus medialis dorsalis 80
- nucleus medialis dorsalis thalami 157, 459
- nucleus mesencephalicus nervi trigemini 530
- nucleus oculomotorius 513
- nucleus olfactorius anterior 550
- nucleus olivarius inferior 186, 552
- nucleus olivarius superior 205, 544, 546, 547
- nucleus parabrachialis 207, 551
- nucleus paramedianus hypothalami 333
- nucleus paraventricularis 210
mint stresszválasz-integrátor 500
- nucleus periventricularis (hypotalami) 578
- nucleus preopticus medianus 575
- nucleus principalis nervi trigemini 530
- nucleus pulposus 55, 289
- nucleus pulvinaris 157, 202, 459, 541
- nucleus raphe dorsalis 332
- nucleus raphe medianus 332
- nucleus reticularis lateralis 186
- nucleus reticularis pontis caudalis 573
- nucleus reticularis thalami 201, 538
- nucleus retroambiguus 496
- nucleus ruber 186, 210, 504, 505, 509, 514, 556
- nucleus salivatorius 89, 339, 340
- nucleus salivatorius superior 498
- nucleus salivatoriusok 207, 551
- nucleus spinalis nervi trigemini 530
- nucleus supraclivatorius 201, 538
GnRH-neuronok 588
mint fő ritmus-szinkronizátor 558
- nucleus supraopticus 487
- nucleus tegmentalis paramedianus ventralis (VTA) 332
- nucleus tractus solitarii 89, 178, 477, 490, 492, 496, 497, 551, 558, 575, 578
opiatergiás neuronok 472
- nucleus tractus solitarii (NTS) 89, 340
- nucleus trochlearis 513
- nucleus ventralis
postero-lateralis (VPL) 529
postero-medialis (VPM) 529
- nucleus ventralis anterior (thalmi) 556
- nucleus ventralis lateralis (thalmi) 556
- nucleus ventralis lateralis thalami 157, 459
- nucleus ventralis postero-medialis 207, 551
- nucleus ventromedialis 479
- nucleus vestibularis 505
- nucleus vestibularisok 510, 517
- nukleáz 338
- numerikus apertúra 23, 241

Ny

- nyak
izom- és ízületi receptorok 185, 511
ízületi receptorok 514
- nyaki motoneuronok 510
- nyaki nyálkasejtek (gyomormirigyekben) 89
- nyaki reflexek 518
tónusos 514
- nyakizmok 188, 516
izomorsók 514
- nyakszirti (okcipitális) lebeny 78
károsodások 553
- nyakszirti (vagy tarkó-) lebeny 157

- nyakszirti lebeny 202, 324, 325, 459
 EEG-aktivitás 211
 EEG-hullámok 557
 elektromos ingerlés 208
- nyál 87, 207, 323, 550
 elválasztás 336
 védekező anyagok 338
- nyál (saliva) 87
 nyál (szaliva) 338
 nyáleválasztás 340
 idegi szabályozás 339
- nyálkamirigy 88
 nyálkatermelés 87
 nyálkatermelő sejtek
 működés-fokozódás 337
- nyálképzés
 sebesség 117
- nyálmirigy 265, 338
 nyálmirigyek
 beidegzés 207, 339, 475
 beidegzés és működésmódosítás 471
- nyálszétkenés 454
 nyáltermelés
 (feltétlen) reflex 551
 és szimpatikus idegi izgalom 89
 idegi szabályozás 89
 kefalikus fázis 89
- nyálzás 549
- nyelés 87, 88, 167, 177, 338, 465, 473, 483, 495, 543, 571
 elfogadás vagy elutasítás 340
 elutasítása 339
 és légzés 478
 fázisok 339
 izmok és idegek 339
 résztvevő izmok és idegek 89
- nyelés (deglutáció) 87, 339
 nyelési központ 483
 és a légzés megállítása 478
- nyeléső 87, 88, 337
 elsődleges perisztaltika 88, 338
 gyulladások 89
 másodlagos perisztaltika 338
- nyeléső (özofágusz) 87, 338
 nyelésőgyulladás
 típusok 340
- nyelésővi nyomás 355
- nyelésővi szfinkter
 alsó 336
 alsó és felső 87, 88
 felső 336
- nyelésővi záróizom
 alsó 340
- nyelésővi záróizomgyűrű (szfinkter)
 felső 339
- nyelv 207, 577
 beidegzés 465, 483
 érzékelés 171, 483
 érzékelő régiók 550
 érző régiók 207
 ízlelőszemölcsök 550
 mechanoreceptív beidegzés 171
 mozgás 88
 mozgások 338
 mozgások és idegek 339
 mozgató beidegzés 171
 saját izmok 339
- nyelv (glossza) 88
 nyelv (mint mozgás- és érzékszerv) 206
 nyelv (szerv) 82, 88, 207, 330
 kinyújtás 162
- nyelv (verbális kommunikáció) 219, 577
 nyelv alatti ideg 339
- nyelv alatti ideg (nervus hypoglossus, XII. agyideg) 339
- nyelv-garat ideg 339, 340, 418, 470, 492, 551
- nyelv-garat ideg (nervus glosso-pharyngeus) 418
- nyelv-garat ideg (nervus glosso-pharyngeus, IX. agyideg) 339
- nyelv-garat ideg (nervus glosso-pharyngeus, IX. agyideg) 470, 549
- nyelvi dominancia 547
- nyelvszemölcs 88
 nyelvszemölcs (papilla) 338
 nyelvszemölcsök 340
- nyílt láncú információs rendszer 505
- nyirok 131
 fehérjekoncentráció 131
 képződési sebesség 132
 kolloidmozgás nyomás 132
 összetétel 108
- nyirok (emberben)
 képződés 412
- nyirok (limfa) 131, 370, 411
 fehérjeszállítás 412
- nyirokáramlás 131
 sebesség 135
- nyirokármlás (ember)
 sebesség 417
- nyirokelfolyás
 szervei 132
- nyirokerek
 hiányuk a hámokban 278
- nyirok-hajszálerek 131, 278, 406, 411
- nyirokképződés 411
 sebesség 412
- nyirokkeringés 345, 405
 funkció 411
 funkciók 131
- nyirokrendszer 131
- nyirokrendszer (limfatikus rendszer) 131, 411
- nyiroksejt 58
 B és T 58
- nyiroksejt (limfocita) 58
- nyiroksejtek
 B és T típusú 294
- nyiroksejtek (limfociták) 43
- nyirokszervek 43
 visszafejlődés 294
- nyirokvezetékek 91, 344
- nyomás 195, 522, 529
- nyomáshullám
 érfalon 130
- nyugalmi transzmembrán potenciálkülönbség 32, 34, 35, 253, 255
- nyugalmi tremor 189
 megszüntetése 189
- nyugalom 22, 239, 451
- nyugalom (szervezet)
 fiziológiai 153
 nyugtalanság 573
- nyújtás (extenzió) 163
 nyújtás, feszítés 162
- nyúltagy
 ízérezkelő központ 207
- nyúltvelő 79, 104, 157, 166, 327, 339, 418, 421, 461, 495, 500
- adrenergias neuronok 472
- afferens (érző) bemenetek 458
- beléggzőneuronok 495
 formatio reticularis 492
- kardioinhibitor központ 175
- kardio-vaszkuláris neuronkörök 175, 487
- kardio-vaszkuláris szabályozás 488
- kaudális tegmentum 496
- kemoreceptor neuronok 177, 495
- kemoreceptor terület (area postrema) 365
- légzési neuronkörök 392
- légzőközpontok 124
- légzőneuronok 178, 394
- nucleus tractus solitarii (NTS) 382, 551, 558
- paraszimpatikus kimeneti neuronok 491
- peptidergias neuronok 333
- piramis 184, 458, 510, 516
- raphe régió 84
- rosztrális és kaudális rész 488
- szimpatikus kimeneti neuronok 491
- tegmentum 475
- vazomotoros neuronhálózat 409
- nyúltvelő (medulla oblongata) 79
- nyúltvelő (ventro-laterális)
 kemoreceptor idegsejtek 496
- nyúltvelő vagy nyúltagy (medulla oblongata) 327
- nyúltvelői szinkronizációs v. hipnogén zóna 558
- nyúlványelrendeződés 264
- nyúlványnövekedés 265
- nyúlványvarsarjadzás 79, 327

O

- O₂
 diffúzió (tüdőben) 101
- O₂ parciális nyomása
 légútyagocskákban és az artériás vérben 102
- O₂-hemoglobin disszociációs görbe 96
- O₂-felhasználás 359
- O₂-fogyasztás 47, 275
- O₂-hemoglobin disszociációs görbe 354
- O₂-hemoglobin disszociációs görbe 57
- O₂-hemoglobin disszociációs görbe 292
- odatekintés 505
- odontoblaszt sejt 88
- odontoblaszt sejtek 337
- okklúzió 156, 160, 457, 463, 566
- oktáv 204
- oktáv ugrás 545
- okuláris dominancia 536
- okuláris dominancia oszlopok 536
- okulomotoros magvak 189
- oldalnyomás 132
- oldalvonal szerv 543
- oligocitémia 130, 408
- oligodendrocita 66, 305, 307

- oligodendrogliá 65
oligodendrogliá-sejt 65, 324
oligodendroglióma 307
oliguria 140, 426
oliva inferior 510
oliva superior 184
olivo–kochleáris idegrostok 526
ondó 486
ondó (sperma)
folyadék 224
ondófoladék
fruktóz 144, 434
prostaglandinok 586
ondóhólyag 224, 266
eredet 366
fruktózsintézis 434
ondóhólyag (vesicula seminalis) 228, 586
ondókilövellés (ejakuláció) 173, 228, 487, 591, 595
ondósejt (spermium, spermocita, spermatozoon) 222
ondóvezeték (vas deferens) 228
onkogén 38, 247
celluláris (v. protoonkogén) 247
virális 247
onkogének 27
onkotikus (kolloidozmotikus) nyomás 30
oocita (ovocita)
másodlagos 585
oociták (ovociták)
elsődleges 585
oogóniumok 593
operkuláris kérgi terület 551
opiátok
hatás a bélcatornára 484
hatás a tápcsatorna mozgásaira 171
opiátreceptorok 573, 580
opiát-receptorok 84
opioid peptidek 45, 195, 218, 269, 333, 472, 526
elválasztás 217, 573
elválasztás (fokozódás) 179
endogén 221
és a fájdalom 194
és a természetes ölk (NK) sejtek 575
ópium 45, 269
opszin 259
opszinkináz 534
optokinetikus nisztagmus 548
optokinetikus reakciók 518
optokinetikus reflex 201
optokinetikus reflexek 538
oralitás 555
orbító–frontális agykéreg
és társas szituációk elemzése 573
orbító–frontális kéreg 553, 554, 555
organizációs hatás 584
organogenezis 327
organum vasculosum laminae terminalis (OVL) 478
ozmoreceptorok 575
orgazmus 226, 227, 228, 592, 595
és az ejakuláció 227
és ejakuláció 592
és oxitocin 596
nőstényekben 228
orgazmus (női) 593
óriásnövény (gigantizmus) 288
orientációs oszlopok 536
orientációs reakció 220, 562, 579
ornitin 445
orr 206
orcsepp 178, 496
ornnyálhártya
gyulladásos duzzanat 496
ornnyálkahártya
beidegzés 500
duzzadás 178
ornnyílások
belső 338
orrüreg
nyálkahártya beidegzés 476
orrváladékozás 549
oszcilláció 238
oszcilláló (ritmusos) rendszerek 22
oszcilláló rendszerek 239
osztályozás (kategóriába sorolás) 520
oszteoblaszt sejtek 54, 276, 283, 287, 288, 289
differenciáció 288
foszfát 289
oszteocita
nyúlványok 286
oszteociták 54, 273, 286, 287, 288
differenciáció 289
és kalcitonin 287
és PTH 287
nyúlványok 53
oszteolízis 287
oszteoid 55, 287
kalcifikáció 290
lebontás 287
termelés 290
oszteoidoldó (oszteolitikus) hatás 288
oszteoklaszt sejt
kollagenáz aktivitás 54
oszteoklaszt sejtek 51, 54, 281, 286, 287
aktiváció 273
és kalcitonin 287
és PTH 287
oszteolízis 273
oszteon (Havers–féle alapegység) 288
oszteoprogenitor sejtek 55, 287
otolit szervek 206, 518, 548
otolit-sejtek 187
ototoxikus (amino–glükózid) antibiotikumok 548
ouabain 28, 30, 111, 249, 251
ouabain (sztrofantin) 377
ovális ablak 203, 543
ovariális ciklus 225, 588
ovuláció 50, 224, 225, 280, 585
gátlás 590
ideje a menstruációs ciklusban 587
időpontja 588
meggátlása 226
ovuláció (petekilökődés, tüszőrepedés) 223, 585
oxidációs vagy metabolikus víz 386, 426
oxidációs víz 426
oxidatív anyagcsere 389
oxidatív dezaminálás 444
oxidatív foszforiláció 142, 316, 495
oxigén (O₂) energiaegyenértéke 453
oxigénadósság 143, 431, 495
oxigénfogyasztás 100
oxigénhiány (hipoxia) 77, 322, 363
oxigénraktárak (emberben) 450
oxigénraktározás 153
oxitocin 44, 84, 169, 218, 264, 280, 283, 479, 556, 592
és a párzás 596
és orgazmus 593, 596
hatás 268
hatások 47
oxitocin (OXT)
hatások 274
ozmo- és kemoreceptorok
vesében 284
ozmoláris clearance 107
ozmoláris clearance (C_{ozm}) 369
ozmoláris clearance (Cozm) 107
ozmolaritás 28
ozmoreceptor 326
ozmoreceptorok 191, 379, 575
III. agykamra körül 387
köztiagi 380
ozmoreguláció 116
ozmotikus diurézis 124, 271, 376, 377, 379, 450
ozmotikus munka 28, 249
ozmózis 292

Ö

- öklendezés 473
öklendezési reflex 162, 167
önazonosság (identitás)
megorzés 469
önfelismerés 208, 553
önfenntartás 469
önfenntartó (vegetatív) funkciók 469
önégtlés 463
önmegtermékenyítés 582
öregedés 98
és légúti ellenállás 357
öreglyuk 324
öreglyuk (foramen magnum) 324
öröklött mozgásmintázat 502, 567
előidéző tényező 215
öröklött mozgásmintázatok
parancskiadó neuronkörök 556
öröklött reakciómintázatok 479
öröm 570
összehúzódság 59
összselvény 54, 83
beidegzés 328
összselvény (szomita) 54, 80, 83, 331
összselvények 79, 290, 326
összselvények (szomiták) 289
viszony az idegyökerekhez 79, 326
öszton 567
hajtóró 215
ösztonzó (külső) 571
ösztradiol 217, 223, 225, 227, 574, 586, 589
és a progeszteronreceptorok 592
és az ösztrusz 592
keletkezés tesztoszteronból 227
ösztriol 223, 224, 586, 587
szintézis terhesség alatt 587
ösztrogén 223

- ösztrogén hormonok 582
 ösztrogének 223, 224, 264, 590
 androgénfüggő daganat kezelésében 225
 anya érzékenyítése akólykokra 597
 és a csontnövekedés 289
 hatás 260
 emlőmirigyre 587
 szintcsökkenés a klimaktérium alatt 593
 termelődés az ivarszerveken kívül 588
 végtermék a vizeletben 587
 ösztrom 223, 224, 586
 ösztrom 227, 228, 592, 596
 övsömör (herpes zoster) 194
- P**
- P300 hullám 524
 pacemaker potenciálettolódás 127
 Pacini-test 523, 525
 PAH 107, 368
 kezelése a vesében 110, 375, 376
 szekréció (vesében) 111
 pajzsmirigy 50, 54, 268, 280, 428, 481
 C-sejtek 45
 clógtelenség 380
 parafollikuláris sejtek 51, 281, 482
 tüsző (follikulusz) 50, 278
 tüszőhormonok 46
 tüszősejtek 427
 pajzsmirigy- (tiroid) hormonok (TSH) 44, 150, 169, 267, 268, 272, 275, 280, 479
 elválasztás 479, 486, 581
 és energiaforgalom 154
 hatás 47, 54, 275, 289
 fehérjékicszerelődésre 444
 energiaforgalomra 452
 tartós ~ 480
 szintézis 47, 274
 termelése 265
 üritést befolyásoló tényezők 169
 vérszint 42
 pálcikasejt 40, 198, 259, 533
 fénydetekció 536
 fényérzékelési küszöb 533
 fényérzékenység 200
 kültág 533
 látópigmentum 198
 pallidum 184, 510
 palmitinsav 437
 pamacsos sejt 550
 pán-hipopituitarizmus 45
 pánik 396, 569
 pankreasz (hasnyálmirigy) 90
 pankreozimin 89
 panorámalátás 197, 532
 pantoténsav 425
 P-anyag 45, 76, 84, 221, 281, 321, 526, 528
 hatás a mikrocirkulációs vérerekre 528
 ürítés 332
 P-anyag (substance P, SP) 84, 158, 333
 Papez, James W. 571
 Papez-féle idegyűrű 216, 571
 para-amino-hippurát (PAH) 109, 373
 kiválasztás 109, 372
 szekréció a vesecsatárnácskában 110
 para-amino-hippursav (PAH)
 kezelése a vesében 374
 paracelluláris szállítási út 279
 paradox (REM) alvás 558
 paradox alvás 557, 558
 hímvessző-merevedések 558
 paradox alvás (PA) 557
 parafollikuláris (C-) sejtek 281
 paraganglionok 265
 parakrin transzmitterek 237
 parakrin transzmitterek (szöveti hormo-
 nok) 41
 paralel rost 156
 paralel rostok 184, 457, 510, 511
 paralízis (petyhüdt) 188
 parancsneuronok 186
 paraplégia 464
 paraszimpatikus idegdúc 165
 paraszimpatikus idegdüccok 79, 473
 paraszimpatikus idegrendszer 165, 167,
 473
 paraszimpatikus idegrendszeri kimenet 470
 paraszimpatikus idegrostok izgalma
 és a légúti ellenállás 357
 paraszimpatikus kimenet 165
 paraszimpatikus posztganglionáris idegsej-
 tek 37
 parat(iroid) hormon (paratirin, PTH) 109,
 115, 481
 hatás 46, 372, 383
 vesében 109
 paravertebrális idegdúc 471
 paresztézia 331
 parietális tekintési mező 519
 párkeresés 582
 Parkinson-betegség 188, 332, 515, 516,
 517
 gyógykezelési kísérletek 189, 517
 Parkinson-kór 220, 332, 579
 Parkinson-tünetek
 kezelés 188
 párolgatás 386
 párosodás 227, 570, 582, 596
 párosodás (közösülés) 222
 párosodási faktorok 37, 261
 párosodási rendszerek 582
 pars distalis 280
 pars intermedia 280
 pars nervosa 280
 pars tuberalis 280
 partnerválasztás 226, 591
 párválasztás 582
 párzás 226, 590, 596
 ejakulációs fázis 226
 és agyi dopamin 596
 és agyi szerotonin 596
 refrakter periódus 226
 párzás (közösülés) 222
 párzás, párosodás (kopuláció) 591
 párzószervek 222, 583
 patch clamping technika 24, 244
 patkó- (vagy nyom-)bél 92
 patkóbél 87, 93, 148, 282, 337, 343, 345,
 346, 347, 427, 440, 481
 D-sejt 348
 endokrin sejtek 345
 fehérjeemésztés 443
 fekély 93
 funkció 93
 kevert micellák képződése 440
 savérzékelés 90
 vasfelszívódás 336
 patkóbél- (duodenális) hormonok
 elválasztás 341
 patkóbél (duodenum) 87
 funkció 346
 Pavlov 89
 pentózfoszfát út 146, 434, 437
 funkciók 145, 434
 pentóz-foszfát út 433
 pepszin 87
 pepszinogén 443
 aktiváció 149
 elválasztás 89, 92, 341, 346
 peptid családok 268
 peptid hírvivők 35, 44, 256, 268
 peptidázok
 hasnyálmirigy- 344
 peptidek
 mint neuromodulátorok 473
 peptidergias idegsejtek
 funkciók 221, 580
 peptidtartalmú idegsejtek 84, 333
 peptikus fekély 282
 perceptuális tanulás 560, 564
 perctérfogat
 keringési 364
 perfúziós nyomás 130, 408, 413
 és véráramlás összefüggése 134
 és vértáramlás 415
 periaqueductális szürkeállomány 84,
 217, 333, 556
 CRH-elválasztás 574
 és fájdalomcsillapítás 210
 támadás (zsákmányejtő) 573
 pericita 107, 406, 411, 419
 periciták 131
 perifériás érellenállás
 teljes 132
 perifériás idegrendszer 65
 periglomeruláris sejt 550
 periglomeruláris sejtek 578
 perikardium 398
 perikondrium 287
 perilimfa 204, 544
 perineurium 83
 periodikus viselkedés 239
 perioszteum 287
 perisztaltika 47, 166
 elernyedési fázis 171
 gátlódása 499
 nyelőcsővi (elsődleges) 87
 szabályozás 347
 perisztaltikus hullám 92, 345
 perisztaltikus hullámok 342
 perisztaltikus mozgás 298
 peritubuláris hajsálerek 369, 377
 peritubuláris kapillárisok 111
 periventrikuláris régió 475
 periventrikuláris zóna 328
 perjódsv-Schiff-reakció 23
 perjódsv-Schiff-reakció (PAS) 241
 permeabilitás 29, 250
 perspiratio insensibilis 426
 perszeveráció 209, 553, 554

- petecérés
 elmaradása (beteges soványságban) 149
 petefészek 44
 érzéketlenné válás a gonadotrop hormo-
 nokra 586
 kifejlődés 584
 sárgatest 44
 theca interna 224
 petefészek (ovárium) 222, 583
 petefészek-tüsző 223, 225, 585
 atrézia 593
 granulóza-sejtek 40, 263
 ösztrogén-termelés 586
 petefészek-tüsző granulóza-sejtek
 tesztoszteron-aromatizáció ösztradiollá
 587
 petefészektüsző-serkentő hormon (FSH)
 223
 petefészek-tüszőt serkentő hormon (FSH)
 223
 petekilöködés (ovuláció) 223
 petesejt 222, 227, 582
 második meiózis 223
 termékenyíthetőség 588
 petesejt (oocita, ovocita)
 második meiotikus (érés) osztódás 585
 petesejt kemotaktikus peptid (resact) 259
 petevezeték (oviductus, tuba uterina) 585
 Peyer-féle plakkok 93, 347
 pH-[HCO₃⁻] diagram 124
 P-hullám 125, 126, 399, 400
 pia mater 80, 328
 pigmentált epitélium sejt(ek) 534
 pilorikus záróizomgyűrű 336
 pinealociták 52, 283
 pinocitózis 93, 246
 piramidális neuron 156, 324, 458
 piramispálya 80, 156, 157, 184, 335, 458
 idegrostok eredése 458
 károsodás 464
 kiindulási idegsejtek 511
 sérülések 516
 kiindulási neuronok 185
 piridoxál-foszfat 150, 426, 444
 mint kofaktor 140
 piridoxin 425, 426, 432, 445
 piroszólósav 303
 piruvát-dehidrogenáz komplexum 143,
 432
 piruvát-karboxiláz 432
 pislogás 179, 330, 498
 pislogási reflex 82, 164, 468
 feltételes 215
 pitvar-kamrai disszociáció 402
 placenta 225
 placentalis laktogén 44, 269
 plazmamembrán 26
 belső oldala és az excitózis 257
 Ca-csatornák 36
 elektromos ellenállás 67
 elektromos kapacitása 34
 folyékony mozaik modell 25
 folyékony mozaik modellje 245
 funkciói 245
 ioncsatornák és transzportrendszerek 250
 receptor molekulák 36
 plazmasejt 58, 348
 plazmasejtek 294
 plazmembrán
 elektromos ellenállás 309
 plazmin 58, 295
 plazminogén-aktivátor fehérje 40
 pletizmográfia
 vénás 413
 pletizmográfia (vénás) 133
 plexiformis réteg
 belső 537
 külső 198
 külső és belső 200
 plexus choroideus 85, 307
 plexus hypogastricus 173, 179, 228, 499,
 595
 plexus myentericus 337, 342, 469, 482
 plexus pelvicus 228, 499, 595
 plexus submucosus 337, 469, 482
 pneumokoniózis 96, 354
 pneumotaxiás központ 364
 poikiloterm állatok 155, 454
 poikiloterm élőlények 155, 453
 pókhálókórhártya 328
 pókhálókórhártya (arachnoidea) 80
 poláris test 585
 polaritás
 apikális–bazális 49
 polarizációs zóna 43
 policitémia 133
 polienergidas egység 298
 poliuria 382
 ponto–genikulo–okcipitális (PGO) hullá-
 mok 557
 porc 48, 276
 növekedés 54
 proteoglikánok 48, 276
 proteoglikán-szulfatáció 283
 sejtek 54
 üveg- (vagy hialin) 288
 porc proteoglikán aggregátum 277
 porckorong
 csigolyák közötti 55, 289
 porckorongsérv 289, 329, 330, 528
 és dermatómák 195
 porcok 54, 289
 porcsejt (kondrocita) 276, 242, 283
 osztódás 274
 porcsejtek (kondrociták) 283
 porcszövet 288
 porfíria
 akut intermittáló 446
 eritropoietikus 446
 porfirinek
 bioszintézis 151, 446
 lebomlás 151
 lebontás 446
 portális erek 169
 posztabszorptív metabolikus állapot 145
 posztganglionáris efferens idegrostok 323
 posztganglionáris idegrost 165, 267, 470,
 474, 480
 szimpatikus 158
 posztganglionáris szinapszis
 paraszimpatikus 158
 posztkapilláris venula
 folyadékviszszívódás 370
 posztkapilláris venulák
 áteresztő képesség 265
 permeabilitás-fokozódás 285
 posztprandialis állapot 141
 posztrotációs nisztagnus 206, 548
 posztzinapszis 73, 325
 posztzinaptikus gátlás 156, 158, 320,
 457, 461
 posztzinaptikus membrán 73, 309
 ioncsatornák 315
 ionpermeabilitások 73
 megvastagodás 318
 Na-ion csatornák 74, 318
 receptorok 74, 315
 posztzinaptikus potenciálhullám 68
 gátló (IPSP) 74, 158, 159, 318
 serkentő (EPSP) 73, 315
 posztzinaptikus potenciálhullám (PSP)
 68, 310, 315
 gátló (IPSP) 462
 serkentő (EPSP) 156, 457
 serkentő és gátló 309
 posztzinaptikus potenciálhullám (serkentő)
 egyensúlyi potenciál 461
 posztzinaptikus potenciálhullám, gátló 74,
 158
 posztzinaptikus sejt 315
 differenciáció 318
 receptorok 73
 válasz 73, 315
 posztzetániás potenciáció (PTP) 160, 463,
 566
 poszturális (testtartási) reflexek 474
 pótcselekvés 506
 pozitronemissziós tomográfia (PET) 209,
 553
 precerebelláris idegmagvak 514
 preentin 337
 preferencia (kedvelés) 428
 prefrontális agykéreg 458, 554, 578, 595
 sérülések 208
 talamikus bemenet 459
 prefrontális kéreg 555
 dorzo-laterális 554
 preganglionáris idegrostok 470, 474
 pregnándiol 224, 586
 pregnenolon 44, 224, 586
 prekapilláris szfinkter 411
 prekapilláris szfinkterek 412
 összehúzódás 285
 prekapilláris záróizomgyűrű (sfinkter)
 409
 premotoros area (PMA) 554
 preokcipitális bemetszések 324, 325
 preoptikus area 332
 mediális (MPOA) 225, 228
 preoptikus area (POA) 594
 mediális (MPOA) 596, 597
 preszinapszis 73, 325
 mitokondriumok szerepe 73, 316
 preszinaptikus (auto)receptorok 320
 preszinaptikus gátlás 156, 160, 457, 462,
 523
 preszinaptikus membrán
 aktív zónák 316
 Ca-ion csatornák 74
 Na-ion permeabilitás 75

- preszinaptikus sejt 73
preszinaptikus végződés
akciós potenciálhulláma 315
preszinaptikus vezikula 63, 302
proszofizin 270
pretektális idegmagvak 513
pretektális magvak 201, 465, 538
prevertebrális (kollaterális) idegdúc 471
primaquin 434
és hemolízis 144
prioritási hierarchiák
hajtóerőké 569
proaktív gátlás 566
problémamegoldás 554
proceptivitás 227, 592, 596
pro-dinorfin 45, 269
pro-enkefalin 45, 269
progeszteron 223, 225, 227, 229
anya érzékenyítése a kölykökre 597
elválasztás 586
elválasztás a terhesség 2. és 3. harmadában 586
elválasztása a terhesség 2. és 3. harmadában 223
és az ösztadiolreceptorok 592
és az ösztroz 592
és fészek- (alom-) építés 597
és terhesség 224
hatás 260
hatások a terhességben 587
termelődés 223
progeszteron (sárgatesthormon) 585
prokin 81, 183, 491
prokollagén 140, 247, 426
prolaktin (PRL) 44, 50, 226, 229, 269, 274, 588
elválasztás 220, 225, 482, 578, 579, 589
elválasztás szkizofréniában 170
és a hímek refrakter periódusa 592
és anyai viselkedés 229, 597
és fészek- (alom-) építés 597
hatás a laktóz szintézisére 145
hatás a laktózsztintézatra 435
hatás az emlőmirigyre (és/vagy a sárgatestre) 589
receptora 37
prolaktin-gátló faktor 479
prolil-hidroxiláz 426
promiocyta 291
pronefrosz 366
pronefrosz (vagy fejvese) 366
pro-opio-melano-kortin (POMC) 269, 580
propranolol 128, 174, 258, 403
hatás a szívre és a vérkeringésre 174
hatás a szívritmusra 488
hatások 489
propriocepció 195
proprioceptív érzékelés 527
propriocepció 187, 458, 505
proprioceptív afferenciáció 514
proprioceptor 193
proprioceptorok 188, 191, 195, 525
kísülések 193
propriospinális idegpályák 164, 467
prorenin 368
elválasztás 369
prosztacliklin 147, 266
hatás 295
képződés 295
prosztacliklin (PGI₂) 438
hatások 147
prosztacliklin (prosztaglandin I, PGI) 42
prosztaglandin-endoperoxidok 411
prosztaglandinok 42, 224, 266, 269, 411, 416, 527
prosztaglandinok (ondóban)
termelődés 586
prosztata 224
beidegzés 525
prosztata (dűlmirigy) 586
proteázok (proteinázok) 443
hasnyálmirigy- 344
proteoglikán
porcra jellemző 287
proteoglikánok 24, 53, 145, 435
proteolízis 46, 274
protofilamentum 247, 248
protohemín IX 446
protonpompák 252
protrombin 58
átalakulás trombinná 295
provitamin 424
prozódia 570
pszichiátriai zavarok
endokrin rendellenességek 482
és endokrin rendellenességek 170
pszichikai (vagy pszichés) működések 261
pszichikai instabilitás 209
pszichikai kötődés (ivari partnerhez)
és orgazmus 228
pszichikus nyálzás 89
pszichoaktív anyagok 578
pszichofizika 523
pszichológia 235
pszichomotoros epilepszia 553, 555, 580
pszichózisok 219
pteroil-glutaminsav (fólsav) 425
pubertás 223, 225
növekedés 589
pubertás (nemi érés) 223
pubertas precox 167
pufferek
intracelluláris 119
pulmonális billentyű
zárlás 400
pulmonális-billentyű 399
pulse-chase kísérletek 241
pulzus (pulse) kísérletek 241
pulzushullám 135, 409, 418
pulzushullám (artériás)
amplitúdó 418
pulzushullám (nyomáshullám)
terjedés 130
pulzusmunka 125
pulzusnyomás
aortabeli 418
pulzustérfogat 125, 132, 400
változása a szívritmussal 402
pulzustérfogat (verőtérfogat) 398
punctum maximum 524
pupilla
átmérő 47, 275
fényreflex 538
kitágulás 198, 499, 534
összehúzóds 471, 580
pupillaszűkítő izom 465, 475
pupillaszűkítő izom (musculus sphincter pupillae)
paraszimpatikus beidegzés 475
pupillatágítás 471
pupillatágulás 166, 471
pupillatágulat 465
purin-lebontás 373
purinok
bioszintézis (gátlás) 152
kiválasztás 152, 448
lebomlás 152, 447
lebontás 152, 448
Purkinje-eltolódás 540
Purkinje-neuron 84, 156, 159, 184, 457, 461
egyszerű kisülés 457
és küszörost viszonya 457
komplex kisülés 156, 457
receptív mező 457
Purkinje-neuronok 184, 333, 510, 517
axonvégződés 509
bemenetek 184
dendritikus szinaptikus bemenetek 510
gátló szinaptikus bemenetek 185, 511
Purkinje-rost 126, 398
putamen 509
- Q**
- QRS komplexum 125, 399, 403
Q-T intervallum 125, 399
quadrigeminális lemez 328
- R**
- ragadozók (húsevők) 429
rágás 87, 483, 518
rágás (masztikáció) 87, 88, 338
rágóizmok 87, 518
beidegzés 336
bénulás 330
feszítési receptorok 88, 338
idegi ellátás 458
motoros beidegzés 472
működésszabályozás 483
Ramón y Cajal, Santiago 325
ramus commicans
albus 471
ramus communicans 179
albus 165, 471
griseus 165, 166, 470, 471
ramus communicans albus 78, 83, 323, 331
ramus communicans griseus 323
rágás 61, 299
hipokalcémiában 389
kifejtett erő 63
tenzió 61
rágás (klónusz) 515
rágási idő 61
rágások
szuperpozíciója 61
rágás-tetanusz arány 63, 302
ranitidin 258, 343
Ranvier-beűződés 306
Ranvier-féle beűződés 65, 82, 83, 330, 331

- Ranvier-féle befűződés 312
sűrűsége az idegroston 70
- raphe idegmagvak 210, 217, 461, 472, 556, 573
és a hímek szexuális aktivitása 228
és alvás 211
- raphe magvak 83, 332, 505, 514
nyúltagyi 333
szakkádgenerátor neuronkör 519
- raphe régió 83
- rászkás 429
- reaktív gliaprodukció 323
- recehártya 532, 580
csapsejt 521
dopaminergias sejtek 220
fényfelfogó sejtek 198
horizontális sejtek 198
idegi szerveződés 198
pálcikasejt 521
- recehártya, látóideghártya 84
- receptív állapot 592
- receptív mező 193, 198, 200, 524
központ-környék antagonisztikus szerveződés 535
- receptív relaxáció 90, 170, 301, 338, 342, 483
- receptivitás 592
- receptor 77, 264, 520
internalizáció 246
kommunikációs fogalom 257
membránbeli eloszlás 260
- receptor (molekuláris) 36
- receptor-agonisták 258
- receptor-antagonisták 258
- receptor-deszenzitizáció 260
- receptorfehérjék 25
azonosítás és jellemzés 244
- receptor-hiperszenzitizáció 260
- receptorhoz kötődés 24, 36, 244, 257
és biológiai hatás 258
- receptorkötési vizsgálat 37, 258
- receptor-moduláció 38, 260
heterológ 38
negatív 460
- receptorok
1 transzmembrán doménnel 37
7 transzmembrán hélixszel 37, 259
transzmitterekéi 37
- receptor-potenciálhullám 68, 191, 310, 522
- receptor-szupercsaládok 37
- reciprok beidegzés 162, 183, 458, 466
- reciprok gátlás 160, 466
- reduktáz, 5-alfa- 587
- referenciamemória 567
- reflex 181
fáradás 507
feltétlen 213
szummáció 466
- reflexek 182
agyidegi 465
gerincvelői 160, 464
- reflexidő 162
- reflexiós együttható 30, 115, 381
- reflexív 160, 502
- reflexsajátosságok 162
- reflux betegség 89, 340
- refrakter fázis (vagy stádium) 34, 68, 298, 305, 309
- abszolút 32, 72, 253, 312, 313, 314
motivált viselkedés 569
párzásban 227
relatív 71, 72, 313
szexuális tevékenységben 591
- rekedtség 330
- rekeszizom 97, 177, 485, 496
beidegzés 496, 497
- rekeszizom (musculus phrenicus, diafragma) 97, 496
- rekto-szfinkterikus reflex 94, 349
- reláció 522
- relaxáció
idő 300
- relaxációs idő 61
- relaxin 44, 264, 269
- releasing hormonok (liberinek) 50, 264
szállítás 280
- REM-alvás 209, 332, 554, 557, 581
belépési latencia 554
és álmódás 211
és leszálló gátlás 211
izomtónus-gátlás 556
- remegés 517
- REM-fázis 211
- REM-fázisú alvás 212, 451
- renális clearance 107, 110, 367, 374
egyes anyagoké 110
- renális clearance (C_{cr}) 368
- renális küszöb 110, 111, 368, 374
- renális oszlop 106, 366
- renális transzportmaximum (T_m) 373
- renin 107, 108, 284, 368, 370, 415
elválasztás 52, 108, 114, 166, 284, 370, 385, 489, 490, 492, 575
elválasztás fokozódása szívélgtelenségben 400
hatás 382
- renin-angiotenzin rendszer 416
- Renshaw-féle gátlás 160, 463
- Renshaw-féle interneuron 463
- Renshaw-sejt
funkció 185, 512
- reprodukción 481
ivaros 222
tényleges v. szellemi-szimbolikus 570
- reprodukción (szaporodás) 222
fiziológiája 222, 582
- reproduktív agresszió 582
tesztoszteron hatása 574
- reproduktív életkor 582
- reproduktív életszakasz 227, 593
- reproduktív folyamatok 580
- reproduktív funkciók 469
- reproduktív működések
emlős nőstényeké 549
- reproduktív rendszer
csatornák 298
nőstény (női) 223, 585
- reproduktív vezeték (hím)
hám 279
- reproduktív viselkedés 222, 582
- RES 348
- résilleszkedés (gap junction) 406
- résilleszkedés(ek) 534
- réskapcsolat 41, 59, 125, 129, 261, 262, 298, 300, 325
alegységei 40
működés 262
- réskapcsolat (gap junction) 39, 262
elektronmikroszkópos szerkezet 262
kémiai jelleg 262
- réskapcsolat (gap junction), 237
- réskapcsolat vagy résilleszkedés 40
- réskapcsolatok 287, 297
- respirációs divertikulum 96, 354
származékok 353
- reszerpin 36, 212, 257, 579
- reszketés 517
- retikulocita 292
- retikulocitaszám
változás 134
- retikulo-endoteliális rendszer (RES) 446
bilirubin-termelés 344
- retikulo-spinális idegpályák 518
- retikulo-spinális idegrostok 178
- retina 40, 162, 266, 277, 458
amakrin sejtek 200
érzéksejtek 533
fotoreceptor sejtek 198
fovea és periféria 535
ganglionsejtek 333
horizontális sejtek 263
idegi szerveződés 534
nazális fél 197
- retina (recehártya)
periféria 533
receptor sejtek 197, 534
- retinál 259, 266, 533, 534, 548
fotoizomerizáció 198
izomerizáció 534
- retinális dúcsejtek
kontrasztérzékenyek 541
mozgásérzékeny és irány szelektív 541
- retinális ganglionsejt 40, 198, 201, 331
egyszerű színopponens 539
fotopiás alkalmazkodás 537
optimális inger 201
receptív mező 40
- retinális ganglionsejt(ek)
fiziológiai sajátosságainak meghatározása 537
receptív mező 534, 535, 537
tranzienst működésű 536
X és Y típus 535
- retinális ganglionsejtek 199
célterületek 201, 538
fiziológiai válaszok kis fényfoltra 199
működés 199
sárga/kék és kék/sárga receptív mezővel 540
vörös/zöld és zöld/vörös receptív mezővel 540
- retino-genikulo-striális látórendszer 542
- retinol (A-vitamin) 266, 425
- retinotópia 202, 536, 539
- retinsav 43, 258, 266
- retroaktív gátlás 566
- reumás láz 64, 303
- reverberáció 566
- reverberációs kör 566
- reverz transzkriptáz 247

- Rexed-lamina 528
 réz 427
 réz (Cu)
   hiány 140
 reziduális tüdőterefogat 97, 98, 355, 358
 reziduális tüdőterefogat (RV) 99
 rezisztenciaerek 130, 292, 409
 réz mérgezés 427
 rhinenkefalon 157
 rianodin-receptor 299
 riboflavin 425
 riboflavin (B₂-vitamin) 140
 riboszómák 35, 245, 256, 305
   és inzulin 444
 ribóz
   képződése 434
 rigiditás 509
 Ringer-oldat 113
 ritmus
   megzavarás, kiesés 218
 ritmuskeltő (pacemaker) sejtek 60, 298
   szívben 62
 ritmusok 211, 557
 ritualizáció 570
 rodopszin 37, 200, 259, 533, 548
   fényelnyelési görbéje 540
   fényelnyelés-reakciók 537
   regeneráció 198
 rombenkefalon 79
 rostacsont 331, 352, 550
 rostacsont (os ethmoidale) 331
 rosszullet 426
   alkoholos 429
   bélgázoktól 349
 rosszulapláltság 428
 rosszulapláltság (malnutrició) 428
 rotáció 508
 rovarirtó szerek
   szerves foszfát származékok 43
 rovarirtó szerek (szerves foszfort tartalma-
 zók)
   ellenméreg 475
 RPF 107
 Ruffini-test 528
 Ruffini-teszt 195, 527
 rugalmas (elasztikus) rost 277, 409
 rugalmas kötőszöveti (elasztin) rostok 420
 sajátreflexek 525
- S**
- Salmonella enteritidis 348
 Salmonella typhi 348
 sápadtság 137
 sárgaság 91, 151, 446
   elzáródásos 91
   hemolitikus 91
   hepatocelluláris 91
 sárgaság (ikterusz) 91, 151, 344
 sárgatest 225, 586
   fenntartás 225, 588
   granulóza-sejtek 586
   kialakulás 588
   menstruációs és terhességi 588
   mint ösztadiol- és progesteron-for-
   rás 588
   progesteron-elválasztás 585
 sárgatest (corpus luteum) 223, 585
- sav (H⁺) termelés
   sebesség 124
 sav (proton)
   kiválasztás a vesében 120
 savak
   fixált 395
   illékony és nem-illékony 395
   nem-karbonsav jellegű 395
 savanyú íz
   detektálás 207
   érzékelés 551
 sav-bázis állapot 122, 396, 495
   és mellékvese-elégtelesség 120, 391
 sav-bázis rendellenesség 120, 123, 392,
 395
   légzési (respirációs) 394
   metabolikus és légzési 393
 sav-bázis zavarok 123, 395, 396
   barbiturátoktól 397
   érzéstelenítő szerek hatására 124
   légzési (respirációs) 394
   metabolikus 394
 saveltávolítás
   fő mechanizmus 390
 savkiválasztás
   vesében (metabolikus acidózis kompen-
   zálásakor) 121
   vizeletbe 374
 savós (szerózus) üregek 278
 savós kenőfolyadék 278
 savtermelés
   sebesség (számítás) 397
   szervezetben, napi 389
   teljes szervezeti 119
 scala media 204, 544
 scala tympani 544
 scala vestibuli 544
 Schiff-Sherrington-reakció 509
 Schwann-sejt 65, 66, 82, 305, 306, 323,
 330, 331
   eredet 327
   és az axonok kapcsolata 306
 Schwann-sejtek 79
 sebességi kódolás
   hangfrekvenciáé 547
 sebgyógyulás 54, 285, 288, 426
   lassulás 140
   lelassult 296
 sejt
   plazma pH 390
   terefogat és ozmotikus eltolódás (számí-
   tás) 384
   terefogat- és ozmotikus eltolódás (számí-
   tás) 384
 sejtadhézió 26, 48, 49, 278
 sejt differenciáció 247
 sejtek
   glükózellátás 146, 436
   károsodás 527
   koleszterin-felvétel 441
   sejtek érintkezése (kontaktusa) 39
   sejtek közötti alapanyag 289
   kalcifikálódott 53, 54, 285
   sejtek közötti kommunikáció 39, 261,
   548
   energiaigény 451
   mechanizmusok 39, 262
   sejtélettan 23, 241
   sejtérintkezés 262
   sejtérintkezés (sejtkontaktus) útján történő
   kommunikáció 237
   sejtfelszín 277
   sejtfúzió 263
   sejtkárosodás 450
   sejtközpont (centriólum) 27
   sejtlégzés 124, 495
   sejtmag 258
   sejtmembrán
     elektromos kapacitás 72
     funkciók 307
     ionkonduktanciák 72
     Na- és K-ion konduktancia 67
   sejtmembrán nyugalmi transzmembrán
   potenciálkülönbség 33
   sejtmembránok
     ionpermeabilitás 274
     víz- és Na-ion permeabilitás 386
   sejtosztódás 247
   serkentés 265
   sejtosztódás-gátlás 447
   sejtpolaritás
     apikális-bazális 278
   sejtstruktúrák
     festődés 244
   sejtszervecskék 26, 246
   sejttérfogat 116
     és ozmolaritás-változások 385
     ozmotikus eltolódás 115
     szabályozás 30
   sejttest 65, 305
   sejttest (perikarion, szóma) 325
   sejttest (szóma vagy perikarion) 65, 305
   sejttestek (perikarionok)
     eloszlási mintázatok 328
   sejt típusok 26, 247
     és citoskeletális filamentumok 26
     megkülönböztetés 247
   sejtvándorlás 79
   sejtváz 25, 245
   sejtváz-filamentumok 247
   septum 486
   septum pellucidum 228
   septum uro-rectale 366
   serdülés 289
     megindítás 52
   serdülés (pubertás)
     megindítás 283
   serkentés
     elektrofiziológiai értelemben 310
   serkentés (excitáció) 64 316
   serkentő szinapszis
     központi idegrendszerben 158
 Sertoli-féle sejtek 586
 Sertoli-sejtek 224, 586
 sérülés 42
 sétálás 131, 188
   és lábvétnak vérnyomása 133
   és vénás visszaáramlás 411
   és véráramlás a lábban 413
 sétáló mozgások 515
 Sheehan-tünet (hipofízis-infarktus) 281
 Sherrington, Charles Scott 457
 siketség
   vezetési 203, 543

- simaizom 59, 64, 297
 aktív erő kifejtés 62
 aktiváció 302
 beidegzés 474
 bélfali 62
 erő kifejtés 301
 fokozatos aktív erő kifejtés 301
 kontrakció 63, 301, 302
 megnyújtás hatása 301
 oxitocin és vazopresszin hatása 268
 összehúzó hatás angiotenzinre 368
 zsigeri 62
- simaizomsejt (vaszkuláris) 26, 48, 276, 298
 stressz-relaxáció 409
- simaizomsejtek (artériás)
 proliferáció 295
- simaizomsejtek (tápcsatornában)
 ingerületvezető 342
 ritmuskeltő 342
- sinus caroticus 114, 132, 135, 173, 417, 491
 feszítési receptorok 382
- sinus sagittalis superior 79, 326
- sinus urogenitalis 366
- sírás 569
- skorbut 140, 285, 426
- slow reacting substance of anaphylaxis (SRS-A) 286
- sótvágy 385
- sóhajtás 102
- sokféleség
 kémiai, fiziológiai 263
- soksejtű szervezet 422
- soros elasztikus elemek
 izomban 63
- sós íz
 detektálás 207
 érzékelés 551
- sósav
 elválasztás 89, 341
 hatás a CCK ürítésére 346
- sósavválasztás 281
- sósavtermelés 51
- sóterhelés 383
- soványság 149, 443
 alkati 149, 443
 tüneti 443
- sóvesztés 113, 379
- só-víz egyensúly
 szabályozás 173
- sör 429
- sötétadaptáció 198, 534
 emberi szemé 198
- sötétállapot fotoreceptor sejtekben 534
- spaszticitás 187, 509, 512, 516
- speciális mozgások 187, 514
- specifikus dinamikus hatás 217, 572
- spektrin 26, 58, 245, 246, 295
- spermatoцитák 224, 586
- spermatogenezis 50, 280
- spermatogóniumok 586
- spermium (ondósejt, spermatoцитa) 222
- spermiumok
 érés 586
 fő energiaforrás 144
 fruktózhasznosítás 434
- spermiumtermelés
 és tesztoszteron 595
- spinális állapot 509
- spinális idegdúcok 78
- spino-talamikus idegrostok 526
- spino-talamikus pályarendszer 196, 529
- spirogram 154
- spirométer 97, 355, 358
 Krogh-féle 154, 453
- spironolaktin 110, 124, 375
- spontán aktivitás (ideg- és izomszövetekben)
 hipokalcémiában 389
- spontán mozgások 502
 fokozódása az arousal emelkedésével 568
- spontán ritmikus viselkedés 512
- spontán ritmikus viselkedések
 idegi jeleinek létrehozása 185
- SRP-receptor 256
- SRY gén 583, 584
- S-sejt 51
- S-sejtek 281
- stacionárius áramlás 407, 413
- Starling-erők 371
- Starling-féle erők 371
- Starling-mechanizmus (hajszáleres folyadékdinamika) 413
- Starling-törvény 132
- statisztikai elemzés 17, 233
- Stevens-féle hatványtörvény 523
- Stevens-törvény 543
- Stewart-törvény 420
- stratégia váltás képessége 554
- stratum basale 279
- Streptococcus, A-típusú
 M-féhejtje 303
- stressz 42, 47, 274, 275, 415, 485, 500, 558, 574
 adaptáció 481
 és betegségek iránti fogékonyság 218
 hatás a növekedési hormon elválasztására 481
 jelenségek 178
 születés előtti 228, 575
 tünetek 498
- stressz (stresszreakció, stresszállapot) 499
- stressz (stresszválasz) 179
- stressz (születés előtti)
 és szexuális fejlődés 596
- stressz (válasz)
 és fiziológiai reakciók 217
 káros hatások az egészségre 218
- stresszsek
 és betegségek iránti fogékonyság 575
- stresszhormonok 218, 574
 elválasztás 572
- stresszor 499, 500, 574
- stresszorok 218
- stressz-relaxáció (késleltetett engedékenység), 301, 409, 484
- stresszválasz 270, 572, 573
 megszervezése 217
- stria medullaris 459
- stria terminalis 479, 572, 597
- stria vascularis 544
- striális artériák
 oldalsó 334
- striális kéreg 200, 536
- striális kéreg (V1) 203, 542
- striato-nigrális idegpálya 580
- striato-pallidális idegpályák 580
- striatum 188, 220, 221, 458, 516, 578
 monoaminszint 509
- striatum (csikolt test) 332
- substantia gelatinosa 84, 195, 332, 333, 526, 528, 581
- substantia nigra 83, 188, 189, 220, 221, 332, 516, 578
 dopaminergias sejtek degenerációja 517
- substantia nigra (SN) 332
- substantia perforata 84, 458
- sulcus calcarinus 78, 324, 325
- sulcus centralis 184, 196, 324, 510, 552
- sulcus centralis (Rolando) 324
- sulcus centralis Rolandi 78
- sulcus cinguli 78, 324, 325
- sulcus parieto-occipitalis 325
- sulcus temporalis superior (STS) 202, 536, 541
- Sylvius-árok
 bal oldali 157

Sz

- szabad (nem-észterezett) zsírsavak
 koncentrációja a vérben 148
- szabad zsírsavak
 felszívódás 93
 mint izom-üzemanyagok 431
- szabadvíz-clearance 107, 108, 114
- szabadvíz-clearance ($C_{\text{szabadvíz}}$) 369
- szabadvíz-clearance ($C_{\text{szabadvíz}}$) 107
- szabályozás 238
 erősítése 238
 hatékonysága 21, 238
- szabályozás (reguláció) 236
- szabályozás (vagy reguláció) 21
- szabályozási hurok 237
- szabályozási kör 238
 dinamikus viselkedése 238
- szabályozó kör 20, 237
 dinamikus viselkedése 21
- szabályozó rendszerek
 mesterséges 238
- szaganyagok 206
- szaglás 88, 206, 513, 529, 549, 597
 és ízlelés 550
 és rágás kapcsolata 338
- szagló receptor molekulák 206
- szaglóhagyma 352, 458, 549
 dopamintartalmú idegsejtek 220
 járulékos 227, 594
- szaglóhagyma (bulbus olfactorius) 207, 352, 458, 550
- szaglóhagyma (járulékos) 550
- szaglóhám 95, 206, 352, 549
- szaglóideg 207, 352, 458, 513
- szaglóideg (nervus olfactorius) 206
- szaglóideg (nervus olfactorius, I. agyideg) 331, 352, 549
- szaglókéreg 513, 529, 550, 571, 572
- szaglólébeley 325
- szaglólébeley (lobus olfactorius) 325
- szaglóneurion 331, 521, 549
- szaglópályák (fő) (tractus olfactoriusok) 550

- szaglópályák (járulékos) 550
szaglőreceptor sejt 322
szaglőrendszer
járulékos 572
szaglősejt 95, 352
szaglőstruktúrák 458
szaglőszerv
járulékos 549
szaglőszervek 206
szaharóz 111, 380
hatás a vizeletermelésre 377
száj
záróizom 339
szájnyálkahártya
beidegzés 500
szájnyálkahártya szárazsága
és a szomjúság 575
szájpad 167, 207, 340
felemelkedés 339
kemény 278
vegetatív beidegzés 166, 471
szájpadizomok
beidegzés 475
szájszárazság
és szomjúság 387
szájüreg 206, 218
nyálkahártya-száradás 387
szájüregbeli receptorok
és az ivás időleges megállítása 576
szakkád
parancsgenerátor neuronköre 519
szakkadikus szemmozgás 505
szakkadikus szemmozgások 189
szakkadikus ugrás 189
szalicilát
hatás a húgysav vesebeli kezelésére 377
hatás a vesebeli húgysav-transzportra 112
számítógép
és az élőlények 570
számítógépes EEG térképezés 554
számítógépes EEG-térképezés 209
számítógépes rétegfelvételezés (CT) 209, 554
számítógépes rétegfelvételezés (tomográfia) 554
szándék 470, 503
szaporító szervek 222
szaporító szervek (hím)
DHT-képzés tesztoszteronból 587
szaporodás
ivartalan 582
szaporodás (reprodukción) 222, 469
szárazföldi állatok
légzésszabályozás 497
szarkolemma 60, 298
Ca-ion csatornák 304
stabilitás 303
törékenységi 63
szarkomer 59, 60, 63, 297
megjelenés 303
szarkoplazma 61
szarkoplazmatikus membrán 60
szarkoplazmatikus retikulum 27, 29, 59, 297, 298, 299
Ca-ion csatornák 302, 303
Ca-ion felszabadulás 63, 302
Ca-ion pumpák 264, 302
megjelenés 303
terminális ciszternák 303
szárnylemez 80, 328
szaruhártya 197, 323
elülső felszín törőképesége 200, 537
hátsó felszín mezotéliuma 278
szaruhártya- (cornea) reflex 334
szatellita sejtek 59, 298
szaxitoxin 252
szedericsíra (morula) 588
szegmentáció 92
szegmentáció (szegmentáló mozgás) 345
szegmentáló mozgás 483
szégyen 570
székelés (székletürítés) 193, 349, 336, 478, 503
akaratlagos 172
szabályozás 193, 525
széklet 346
anyaga 94
benntartás és ürítés 484
Ca-kiválasztás 118
Ca-vesztés 389
képződés 424
K-vesztés 388
színe 91, 344
visszatartás és ürítés 171
víztartalom 386
zsíros (szteatorrea) 92
székletürítési reflex 477
szekoszteroid 280
szekréciós granulom 35, 257
szekréciós granulomok 36
szekréciós pálya
konstitutív 257
szabályozott 257
szekréciós út 26
székrekedés 484
szekretagóg anyagok 282
szekretin 87, 90, 92, 264, 282, 336, 343, 347, 482
elválasztás 92, 343, 345
hatás 92
hatás a bélmozgásokra 345
hatás a gyomor simaizmaira 342
hatás a gyomorra 341
hatások 346
termelés helye 342, 348
szélkazán funkció 131, 410
szellemi fogyatékoság (mentális retardáció) 435
szellőzés 100, 351, 353
szellőzés (ventiláció) 351
szem 197, 532
akkomodáció 162
akkomodációs reflexek 201, 538
elhelyezkedés a fejen 197, 532
felbontóképeség 213
optikai rendszer 197
sötétadaptáció 534
törőképeség 536
törőképeség 197, 200
szem kötőhártya
érzékenység 82
szembénulás 335
szemcsarnokok
folyadék (csarnokvíz) 380
szemcsesejt
kisagyi 457
szemcsesejt (szaglőhagymában) 550
szemcsesejtek
kisagyi 333
szemek
konjugált mozgás 162
személyes érzelmek 573
személyiségváltozás 553
személyiség-változás 526
szeméremszövet 583, 589
kifejlődés 225
szemgolyó 198, 532
parányi rezgő mozgások 533
vérellátás 86
szemgolyók 508
helyzet- és mozgásérzékelés 194
szemgolyók mikrorezgősei 503
szemhéj 166
beidegzés 471
szemhéj (felső)
bénulás 162
szemilunáris (félhold alakú) billentyűk záródása 400
szemilunáris billentyűk záródása 400
szemlencse
akkomodáció 200, 499, 532, 537
akkomodáció (a tárgy távolsághoz) 538
görbületi sugár és törésmutató 200
törőképeség 532
szemmozgások 206, 503, 548
szakkadikus 519
szemmozgató ideg (nervus oculomotorius, III. agyideg) 470
szemmozgató idegmagok 186
szemmozgató izmok 183, 328, 508
szemmozgató rendszer 162, 465
szemölcsvezeték 106, 366
eredet 366
szemölcsvezeték (ductus papillaris) 106, 366
szemüveg 197
széndioxid (CO₂) szállítás 292
szénhidrát
és koleszterinszintézis 439
szénhidrátbevitel
túlzott 430
szénhidrátszükséglet 424
szénhidrátszükséglet (emberi) 139
szén-monoxid (CO) 360
hatás 432
mitokondriumok elektrontranszportjára 143
szénsavanhidrátáz 45, 56, 90
gyomormirigyekben 343
vesetubulusokban 378
szénsav-készlet 392
szervenedés
fájdalomtól 553
szentizáció 524
szentizáció (érzékenyítés) 213, 561
szenzomotoros kéreg 194
szenzoros diszkrimináció 553
szenzoros információ
kellemes/kellemetlen jellege 530
szenzoros neuron (érzőidegsejt) 323
szenzoros transzdukció 190, 548

- szenzoroson folyamatosan ellenőrzött mozgások 502
- szenzoros-motoros integráció 181, 502
- szennyezett városi levegő
hatás a tüdőre 354
- szeptális terület 577
- szeptum 220, 225, 332, 555, 572, 578
- szerin
mint neurotranszmitter 580
- serotonin 51, 58, 76, 83, 84, 158, 267, 281, 282, 285, 295, 320, 332, 347, 446, 472, 473, 514, 581
- bélben 93
- és a mikrocirkulációs rendszer 411
- hatás 285
- hatás a bélfali simaizmokra 484
- serotonin (5-hidroxi-triptamin, 5-HT) 158, 579
- serotoninergiás idegsejtek 556
- serotoninergiás ingerületátvitel 220
és fiziológiai reakciók 579
- serotoninergiás neuronok 83, 332
- serotonin-N-acetiltransferáz (NAT) 283
- serotonin-raktárak
és szinkronizált alvás 559
- serotoninreceptorok
aktiváció 579
- szérumalbumin 439
- szerv
vérátáramlás 420
- szervátültetés 58
- szervek hidraulikus mozgása 406
- szervek vérátáramlása
helyi metabolikus szabályozás 490
szabályozás 489
- szerves ionok
kiválasztás a nefronban 373
- kiválasztás a nefronokban 109
- szervezet (emberi)
hőtermelése és entrópiaforgalma 450
- szervezet víztartalma 115
- szabályozó hormonok 383
- szervomechanizmus 20, 164, 237, 467
- szexuális csalogatóanyagok (ivari feromonok) 594
- szexuális dimorfikus idegmag 228
- szexuális dimorfizmus (ivari kétalakúság) 222
- szexuális késztetés 568
- szexuális kötődés 592
- és oxitocin 593
- szexuális magatartás (nőstényeké)
irányító agyi neuronkörök 596
- szexuális orientáció 594
- szexuális reakciók 228, 595
- emlős nőstényeké 227
- hímeké 227, 592
- nőstényeké (emlős) 593
- szexuális tevékenység
emlős hímeké 226
- szexuális tevékenység (hím) 591
- szexuális tevékenység (hímeké)
és vazopresszin 228
- szexuális viselkedés 226, 568, 580, 582, 590, 591
- egyedfejlődés 591
- emberé 228, 594
- emlős nőstényeké 227
- és ivari hormonok 228
- hímeké 228
- idegi irányító rendszer 574
- integráció 229, 597
- irányítása 169
- irányító idegi struktúrák 589
- kifejlődés 226
- megjelenés 223, 584
- nőstényeké 228, 592
- szexuális viselkedés (felnőttkori) 585
- és társas kontaktusok (gyermekkori) 229
- szexuális viselkedés (hímeké)
és a raphe idegmagvak 228
- irányító agyi struktúrák 596
- szexuális viselkedés (nőstényeké)
irányító agyi neuronkörök 228
- szexuális vonzóképeség 227
- szexuális zavarok 210
- szexuálisan dimorfikus idegmag 596
- szexualitás (nemiség) 222
- szexus (nem, ivar) 222
- szferocitózis 58, 295
- szfingolipid-anyagszerezzavarok 438
- örökletes 146
- szfingomielin 146, 438
- szfingomielináz 438
- hiány 146
- szialiltransferáz 26, 246
- szíami ikrek
alvás 557
- szifilisz
és hátioszlop-károsodás 187
- szigetszerv 93
- B-sejtek 93, 348
- D-sejtek 348
- endokrin sejtek kialakulása 337
- szigetszerv (Langerhans-féle insula)
B-sejtek 320
- A- és B-sejtek 87
- szigetszervek
APUD sejtek 283
- B-sejtek 75, 499
- szigetszervek (Langerhans-féle)
C-, D- és EC-sejtek 282
- szigmabél 172, 349
- beidegzés 525
- szigmabél (szigmoideum) 349
- szignál peptid 246, 256
- szignálfelismerő részecske (SRP) 35, 256
- szignálfelismerő részecskék 26
- szignál-peptidáz 256
- szignifikancia 233, 234
- szikzacskó
limfoid sejtek termelése 294
- vérképzés 56, 291
- vérsejtek 407
- szikzacskó (saccus vitellinus) 289
- szimbiozis 425
- szimpatektómia 499
- immunológiai 265
- kétoldali lumbális 171
- lumbális (kétoldali) 483
- szimpatikolitikum 176
- szimpatikus aktiváció 265
- hatások 473
- szimpatikus határlánc 165, 166, 323, 470, 471
- szimpatikus idegdúc 470
- ganglionsejtek 165
- ingerületátvitel 491
- szimpatikus idegdúcok 473, 477
- (poszt)szinaptikus neuronok 283
- paravertebrális 78
- szimpatikus idegek 525
- kolinergias 460
- nociceptív idegrostok 499
- szimpatikus idegi izgalom 154, 436, 452
- szimpatikus idegi kimenet 165, 470
- szimpatikus idegi tónus
felálláskor 399
- szimpatikus idegrendszer 59, 165, 179, 485
- aktiváció 166
- fő hipotalamikus integrátor 210
- szimpatikus idegrendszeri aktiváció
szívre gyakorolt hatás 414
- szimpatikus idegrostok
izgalom 304
- szimpatikus idegsejtek 43
- szimpatikus izgalom 494
- jelei 166, 472
- keringési sokkban 421
- szimpatikus neuronok 265
- szimpatikus posztganglionáris idegrostok 267, 471
- szimpatikus posztganglionáris neuron 165
- anatómiai hely 167, 473
- szimpatikus vazodilatátor idegrostok 134, 493
- szimport rendszer 272
- szimultán színkontraszt 539
- szín-agnózia 542
- szín-agnózia (akromatopszia) 541
- színállandóság 541
- színanyagok 428
- szinapszin 257
- szinapszis 73, 79, 325
- kémiai 41
- kialakulás 318
- működés 315
- működésváltozás 319
- serkentő/gátló jelleg 73
- szinaptikus (neurokrin) transzmitter 325
- szinaptikus hólyagocskák 325
- szinaptikus ingerületátvitel 39
- gátlása 319
- megváltozás 562
- tartós módosulás 317
- szinaptikus ingerületátvitel
megváltozása 213
- szinaptikus késés 74, 317
- szinaptikus plaszticitás 214, 562
- szinaptikus potenciáció 163
- szinaptikus potenciálhullámok 68, 310
- szinaptikus rés 29, 41, 62, 65, 73, 74, 305, 316, 318, 325
- szinaptikus transzmitter 73, 158, 315
- hatás a (poszt)szinaptikus célsejtre 318
- hatás a célsejtre 74
- hatás a poszt)szinaptikus célsejtekre 316
- hatás a poszt)szinaptikus sejtben 73
- inaktiváció 75, 319

- kritériumok 316
 ürülés 73, 76, 316, 321
 ürülés (vagy felszabadulás) 320
- szinaptikus transzmitter (neurokrin transzmitter) 41
- szinaptikus transzmitterek
 központi idegrendszeri 460
- szinaptikus vezikulák 73, 74, 315, 318
 reciklizáció 36, 257
- színárnyalat
 észlelés 202, 541
- színérzékelés 540
- színlátás 197, 198, 202, 534, 539
 dikromatikus 202
- magasabb szintű feldolgozás 541
- tri- és tetrakromatikus 540
- szino-atriális (SA) csomó 399
 endogén ritmuskeltés 127
- ritmus 401
 sejtek alapritmusa 402
- szino-atriális csomó 126
 alapritmus 128
 paraszimpatikus beidegzés 491
- szinoviális folyadék 380
- színtévesztés 198
- színavakság 542
- színavakság (akromatopszia) 202
- szisztole 125, 400
- szisztole (szívkamra-összehúzódás és elernyedés) 399
- szisztolés ejekció
 sebesség 130
- szisztolés nyomás 136
- szív 125, 258, 405
 afferens idegi hatások 175
 afferens idegrostok 491
 beidegzés 470
 bolygóideg-beidegzés 136
 elő- és utóterhelés 127
 endokrin működés 284
 energiaforgalom 451
 feszítési receptorok 128
 hormonális működés 52
 ingerületvezetés 388
 ingerületvezető rendszer 125, 398, 402
- inotróp állapot 131
- iszkémiás fájdalom 499
- kamrafunkciós görbék 127
- kamrafunkciós görbék és a vegetatív izgalom 128
- kemoreceptorok 128
- kontrakciós erő (inotróp állapot) 403
- kontraktilitás 136
- kronotróp állapot 131
- lassulás 389
- munka 401
- munkaizomzat 398
- munkavégzés és anyagcsere 142
- munkavégzés és tápanyag-oxidáció 431
- nodális izomsejtek 398
- nyomási és térfogati terhelése 401
- nyomás-térfogat diagram 127
- oxigénkonvenció a vérből 418
- paraszimpatikus idegrostok 127
- pumpálási teljesítmény 128
- pumpáló erő 392
- ritmuskeltő (pacemaker) sejtek 127, 301, 402
- szimpatikus afferenciáció 128
- szimpatikus beidegzés 126, 127
- szimpatikus idegrostok 127
- teljesítmény 488
- végdiasztolés térfogat 132
- vegetatív beidegzés 127, 174, 402
- vegetatív izgalom hatásai 128
- véréllátás 500
- verő- (pulzus-) térfogat 130
- zsigeri afferens (érző) hatások 128
- zsigeri afferens hatások 403
- szív (cor) 125, 398
- szív és a vérrendszer
 egyedfejlődés 130
- szív- és érrendszeri hibák
 veleszületettek 404
- szív és keringési (kardio-vaszkuláris) rendszer
 szabályozás 487
- szív- és keringési rendellenességek
 veleszületettek 128
- szív és keringési rendszer
 szabályozás 488
- szív és vérér (kardio-vaszkuláris) rendszer
 szabályozás 173
- szív és vérrendszer 407
- szív és vérrendszer (kardio-vaszkuláris rendszer)
 egyedfejlődés 407
- szív és vérkeringés
 központi szabályozás 473
- szívarritmia 120, 137, 174, 392
- szívárványhártya
 rézlerakódás 427
- szívárványhártya szfincter izma
 beidegzés 162
- szívbelhártya 128, 405
 gyulladás 405
 gyulladás (endokarditisz) 405
- szívbelhártya (endokardium) 128, 398, 405
- szívbelhártya-gyulladás 129
- szívbelhártya-gyulladás 129
 (endokarditisz) 129
- szívbetegség
 iszkémiás 129, 405
- szívbillentyű
 aortikus 126
 elváltozások 405
 pulmonális 126
- szívbillentyűk
 bakteriális fertőzés 405
 károsodás (endokarditiszben) 129
- szívburok 125
- szívburok (perikardium) 278
- szív ciklus 125, 399, 400
 időtartam 407
 szakaszok és történések 127
- szívdobogás 137, 169
- szívdobogás (palpitáció) 169
- szívelégtelenség 113, 128, 149, 404, 405, 412
 és testtömeg-növekedés 501
 krónikus, pangásos 127
- pangásos 56
- pangásos, krónikus 400
- szívfrekvencia 46, 132, 133, 134, 407
- szívglükózidok 31, 251, 252
- szívgyorsulás 135, 401, 410, 417, 419
- szívgyorsulás (tachikardia) 135
 kamrai eredetű (ventrikuláris) 417
- szívhang
 első 125, 126, 399
 első és második 400
 harmadik 126, 400
 második 125, 126, 127, 399, 400
- szívizom 46, 59, 61, 64, 274, 297, 298, 300, 303, 398, 460
 adrenergias receptor 499
 akciós potenciálhullám 59, 398
 akciós potenciálhullám terjedés 398
 előterhelés 126, 399, 418
 hipertrófia 501
 infarktus 298
 kontraktilitás 400, 499
 kontraktilitás (növekedés) 179
 munkavégzés-fokozódás 401
 nyomás-térfogat diagram 402
 oxidatív energiatermelés 401
 oxigénfogyasztás 401
 ritmuskeltés 403
 ritmuskeltő sejtek 62
 rostok hossza 400
 rövidülése sebesség 127
 sérülés 418
 szarkomerek hossza 399
 szarkoplazmatikus retikulum 125, 398
 szövetcsérülés 136
 utóterhelés 417
- szívizom (miokardium) 61
- szívizominfarktus 129, 404, 405, 424, 501
 és koleszterin 139
- szívizomrost 40, 263
 akciós potenciálhullám 61
 intracelluláris Ca-ion szint 400
- szívizomrostok 30
- szívizomsejt 125
- szívizomsejt (kardiomiocita) 125, 398
- szívizomsejt-membrán
 Ca-ion beáramlás 402
 szívizomszövet 298, 398
- szívizomzat 303
- szívizomzat (miokardium) 398
- szívkamra 125, 398
 depolarizáció 125
 falvastagság 125
 izomrostok 40, 262
 kinetikai (gyorsítási) munka 399
 kiürítés 127
 kiürítés (ejekció) 127
 kiürülés (gyors) 401
 kiürülés (lassult) 402
 kontraktilis állapot 126
 kontraktilitás 136, 419
 munkavégzés 125
 nyomási (térfogati) munka 399
 nyomási teljesítmény 399
 nyomás-térfogat görbe 125, 399
 passzív telődés 125
 pulzusmunka 134, 415

- pulzusmunka és nyomás 399
 ritmuszavarok 388
 térfogat 127
 utóterhelés 418
 végdiasztolés nyomás 136
 végdiasztolés nyomás–pulzusmunka összefüggés 126
 vérkilökés 125
 szívkamra (bal oldali)
 feszítési receptorok 403
 hipertrofizáció 404
 kemoreceptorok 404
 szívkamra (jobb oldali)
 vérkilökés 400
 szívkamra (ventrikulusz) 125
 falvastagság 398
 szívkamrai elégtelenség
 bal oldali 134
 jobb oldali 134
 szívkamrai elégtelenség (bal oldali)
 akut 414
 szívkamrai elégtelenség (jobb oldali) 415
 időült 414
 szívkamrák
 remegés és fibrilláció 421
 telődés 400
 térfogatváltozás 400
 vérbeáramlás 126, 400
 szívkamrák (emberi)
 átlagos kiürülési (ejekciós) sebesség 407
 szívkamrák közötti sövény 404
 szívkamrák közti sövény
 kialakulás 128
 szívkamrák közti sövény (septum inter-ventriculare) kialakulás 404
 szívkoszorútér-elmészesedés
 és vér koleszterinszint 18
 szívlassulás 132, 136, 417, 491
 szívlassulás (bradikardia) 132, 417
 szív megállás 389, 417, 421
 szív működés 125, 398
 alkalmazkodás a változó terheléshez 127
 energiaigény és munka 127
 és ionok hatásai 128
 függés a fürdető oldat ionkoncentrációjától 402
 mechanikai határfok 127, 401
 paraszimpatikus befolyásolás 175, 490
 szabályozás 128, 173, 487
 szimpatikus befolyásolás 175, 491
 szimpatikus serkentés 127, 401
 vegetatív befolyásolás 401, 402, 403
 szívpitvar 42, 125, 398
 baroreceptorok 175, 490
 depolarizáció 125, 399, 400
 feszítési (volumen) receptorok 127
 feszítési és nociceptorok 175
 feszítési receptorok 382, 403
 térfogati (volumen) receptorok 400
 volumenreceptorok 575
 szívpitvar (atrium) 125
 szívpitvar (bal oldali) 135
 szívpitvar (jobb oldali) 135
 szívpitvari (atriális) nátriuretikus peptid elválasztás 383
 hatás 383
 szívpitvari (atriális) nátriuretikus peptid (ANP) 284
 szívpitvari (atriális) peptidek 265
 szívpitvari nátriuretikus peptidek elválasztás 284
 szívpitvari nyomás (jobb oldali) 136
 szívpitvarok 284
 szívpitvarok közötti sövény 404
 szívpitvarok közti sövény
 defektus 404
 szívpitvarok közti sövény (septum interatriale) 404
 szívre ható glikozid 111
 szívre ható glikozidok
 hatás a vesében 377
 szívritmus 127, 136, 271, 402, 403, 476
 és kávé 500
 gyógyszeres befolyásolás 174
 gyors 488
 gyorsulás 499
 szabályozás 128, 173, 403
 szabálytalan (alvás alatt) 211
 szívroham (angina pectoris) 501
 szívteljesítmény
 csökkent 103
 idegi befolyásolás 174
 szívüregek
 keletkezés 128
 kialakulás 404
 szív–vérrendszer 129
 szív–vérrendszer (kardio–vaszkuláris rendszer) 129
 szkiztoszomiázis 56, 291
 szkizofrénia 209, 220, 482, 553, 554, 579, 581
 dopaminergias hipotézis 220, 578
 és a dopaminergias átvitel túlsúlya 579
 és a dopaminergias ingerületátvitel 220
 és prolaktin-elválasztás 170
 szklerotom 55, 289, 290
 származékok 289
 szkopolamin
 hatás a tápcsatorna mozgásaira 171
 hatás a tápcsatornára 484
 szkotofobin 215, 566
 szkvalén 147
 szociális dominancia 571
 szokás 563
 szokások 505
 szomatikus 469
 szomatikus (viselkedési) működések 469
 szomatikus érzékszervek
 nemi szervekben 591
 szomatikus idegek 81
 szomatikus idegrendszer 165, 324, 470
 szomatikus működések 165
 szomatomedin 275
 szomatomedinek 274
 hatás 288
 szomatomotoros axonok 188, 516
 szomatomotoros integráció 478
 szomatosenzoros idegrostok 80
 elsődleges 195, 528
 szomatostatatin 45, 47, 51, 90, 93, 159, 170, 221, 282, 345, 479
 előfordulás 581
 elválasztás 342
 és NA kolokalizáció 580
 hatás 481
 hatás a gyomor savtermelésére 342
 hatás a gyomorra 336
 termelési hely és hatásai 348
 termelőhelyek 275
 ürülés 282
 szomatostatatin (SOM) 271, 282, 528
 hatások 275
 szomatostatatin (SOM, SS) 461
 szomatotópia 157, 458
 kisagyi 515
 szomatotrop sejtek 280
 szomatotropin/prolaktin/placentális laktogén család 269
 szomatotropin/prolaktin/placentális laktogén hormoncsalád 44
 szomato–viszcerális reflex 482
 szomita mezoderma 512
 szomjúság 113, 117, 173, 218, 379, 385, 387, 426, 490, 568, 575
 celluláris dehidrációs = hiperozmotikus 387
 cukorbetegségben 152
 elsődleges 575
 elsődleges (típusok) 575
 elsődleges és másodlagos 218
 hiperozmotikus 387
 hipovolémiás 387
 kiváltó tényezők 387
 kiváltó tényezők vizsgálata 388
 másodlagos 575
 ozmotikus (sejtes dehidrációs) 575
 ozmotikus eredetű 449
 volumetriás (hipovolémiás, extracelluláris) 575
 szomjúságérzés 117, 387
 megszűnése 387
 szomorúság 570
 szon 543
 szopás 169, 323, 473
 szoptatás 140
 Ca-igény 389
 szorongás 210, 217, 320, 332, 396, 500, 573
 csökkentés (anxiolízis) 573
 és ADH-elválasztás 380
 és stressz 179
 jelenségek 178
 tünetek 498
 szorongás (anxiétás) 569
 szorongásoldó hatás 320
 szoros illeszkedés 129
 szoros illeszkedés (tight junction) 39, 262, 406
 szoros illeszkedések 550
 szóvakság 219
 szőrfeállító izmocskák 471
 szőrfeállító izmok 165
 szőrsejt 322
 adekvát inger és válasz 204
 membránpotenciál-oscilláció 544
 serkentés és gátlás 205
 szőrsejtek
 belső 544
 ciliumok 544

- elektromos és mechanikai rezgéshangolás 544
hosszanti mozgás 545
külső 544, 545, 546
külső és belső 204
receptor-potenciálhullám 544
szenzoros transzdukció 204
szőrsejtek (belső fül Corti-szervében) 544
szenzoros transzdukció 544
szőrtüszők
beidegzés 471
szőrzet
szeméremtáji 222
szövetek
oxigénellátás 130
szövetek O₂-ellátása és véráramlás 408
szövetek O₂-hez jutása 292
szövetelhalás (infarktus) 334
szöveti hormonok 237
szöveti mintázat
egyedfejlődés 43
szöveti vérátáramlás 495
szövetnedv (intersticiális folyadék) 405
szplanchnikus idegek 42, 171, 264, 470, 484
szplanchnikus mezoderma 96, 106, 353, 354, 366
származékok 353
sztanozolol 268
szteránvázis vegyületek szintézis 246
sztereo-agnózia (aszterecgnózia) 552
sztereocilium 279
sztereognózis 195, 527
szterkobilin 344
szterkobilinogén 91, 344, 446
szteroid hormonok 44, 258, 266, 268
szteroid-bioszintézis 246
szteroidok
bioszintézis 281
ürülés 35
sztochasztikus viselkedés 239
sztomodeum 337
sztreptomycin 548
sztrichnin
hatás 75, 320
sztrofantin 31, 251
sztrofantin (ouabain) 28
hatás a vesében 377
szubarachnoidális tér 322
szubarachnoideális tér 85, 328
szubdurális tér 86, 335
szubfornikális szerv
angiotenzinreceptorok 575
szubfornikális szerv (SFO) 478
szubkommisszurális szerv (SCO) 478
szubpiális zóna 328
szubtalamusz 556
károsodás 184
szudomotoros aktivitás 487
szulfát
visszaszívódás (vesében) 385
vizeletben 374
szummáció 160, 163, 466
időbeli (homoszínaptikus) 463
térbeli 460
szummációs oszlopok (agykérgi hallómezőben) 546
szupplementer motoros area 511
szupplementer motoros area (SMA) 554
szupplementer motoros terület 512
szuppressziós oszlopok (agykérgi hallómezőben) 547
szükségletek
biológiai 568
szülés 45
születés 46, 128, 223, 273, 404
szülői befektetések (az utódokba) 582
szülői gondoskodás 229
szülői viselkedés 582
szüncium 63
szürkeállomány 324
tegmentális 472
szürkeállomány (substantia grisea) 80, 324
szürkehályog 145, 435
szürkehályog (katarakta) kialakulása 145
szürkületi látás 533
- T**
- T₃
elválasztás 47
tabesz dorzális 515
tachikardia (rendellenes) kezelés 488
taenia coli 94, 349
tágulékonyág 115, 384, 409, 418
tágulékonyág (D) 410
tájékozódási (orientációs) reakció 166, 472
talamikus ízérző area 551
talamikus tünetegyüttes 526
talamo-kortikális idegi modulok 558
talamusz 79, 89, 184, 205, 210, 216, 327, 331, 332, 340, 458, 510, 552, 572, 591
agykérgi érző bemenet 196
idegmagok 157
idegmagok és azok kapcsolatai 459
intralamináris és retikuláris magvak 556
intralamináris idegmagvak 529
intralamináris magvak 472
középső rész 214
limbikus magvak 556
limbikus magvak sérülései 556
mediális régió 563
mint érzékelési átkapcsoló hely 195
motoros részek 505
mozgató magvak 556
nucleus ventralis postero-medialis 551
sérülése és a fájdalom 194
speciális érzőmagvak 556
speciális és általános magcsoportok 556
specifikus idegmagvak 328
specifikus testérzékelő idegmagvak 196
testérzékelő idegpályák átkapcsolása az agykéreg felé 529
ventrális rész 509
vérrellátás 86
talamuszmagvak (limbikus)
elülső és medio-dorzális 555
talasszémia 58
alfa- 296
talin 26, 246
támadás 217, 569, 570
agresszív emocionális 217
agresszív, emocionális 573
csendes, zsákmányejtő 217, 573
típusok 573
támadások 505
támasztó fázis 515
támasztósejt 549
támasztószövetek 53, 285
tangenciális falfeszülés 132
tanulás 212, 340, 428, 478, 479, 559, 569
asszociatív, egypróbas 550
elsődleges megerősítők 216
epizodikus 563
inger-válasz 213
inger-válasz típusú 561
jellemzők 559
kommunikatív aspektusok 559
látens 213, 561, 563
megfigyelés (utánzás) 563
motoros 214, 562
perceptuális 213
perceptuális (észlelési) 561
relációs (kontextuális) 214, 561, 563
társításos (asszociatív) 213
térbeli 563
típusok 213, 560, 561
típusok összeszövődése 564
végső (evolúciós, ökológiai) funkció 559
tanulási görbe 213, 561
tápanyag 138
tápanyagforgalom
irányítás 169
tápanyagok 422
energiatartalom 153, 450
felszívódás 282, 348, 429
raktározott (endogén) 450
sejtekbe lépés és raktározás 282
sorsa a felszívódási (posztprandiális, abszorptív) fázisban 145
sorsa az abszorptív fázisban 436
tápanyagraktárak
mobilizáció 452
vérátáramlás 488
tápanyag-raktárak 422
tapasztalat 520
tapasztalatok 212
tápcsatorna 412
A-sejtek 93, 348
D-sejtek 93
EC-sejtek 347
endokrin sejtek 93, 581
fala 298
felső szakasz 88
folyadék 380
folyadékka 384
folyadékfelszívódás 490
G-sejtek 347
központi idegi szabályozás 473
mirigyek nedvelválasztása 428
mozgások 87, 283
mozgások módosítása vago-vagális reflexszel 170
működés 51
működései 283

- működéseinek vegetatív befolyásolása 170
- működések 87, 336
- nedvelválasztás 549
- nyálkahártya-sérülés 87
- ozmoreceptorok 218
- peptidek 348
- véráramlás 283
- vérerek 493
- tápcsatorna-motilitás
- csökkentés 580
- tápcsatorna-működések
- vegetatív befolyásolása 482
- tapintás 503, 522, 529, 530
- tapintási (haptikus vagy taktilis) érzet-modalitás 527
- táplálék 138, 422
- biológiai érték 138, 422
- egyéb anyagok 428
- élvezeti érték 428
- emészthetőség 423
- felszívódási arány 423
- kiegénstúlyozatlan tápanyagprofilú 428
- kiegénstúlyozott 141, 428
- K-tartalom 388
- megfelelő összetétel 141
- mikroelemek 140, 427
- összetétel 423
- összetétel (az iparilag fejlett országokban) 141
- zsiradék (lipidek) 139, 424
- táplálék (emberi)
- összetétel 138
- táplálékaverzió 560
- táplálékaverziós tanulás 560
- táplálékfeldolgozás 422
- enterális (intesztinális) fázis 482
- gasztrikus fázis 282, 342
- intesztinális (enterális) fázis 51, 282, 342, 343
- intesztinális fázis 346
- kefalikus fázis 51, 90, 282, 339, 342, 549
- táplálékfelvétel 155, 422, 479
- befolyásolás 486
- csökkenés 475
- és szimpatikus izgalom 442
- fokozása mint hőtermelő 454
- motivációja 210
- szabályozás 169, 217, 485, 572
- táplálék-hozzáférhetőség 454
- táplálékundor 443
- táplálékundor (-averzió) 149
- táplálékválogatás 339, 340, 428
- táplálkozás 78, 116, 138, 236, 323, 422, 498, 568
- egyoldalú 141, 428
- fehérjehiányos 138, 423
- kefalikus fázis 428
- szabályozás 179
- szénhidrátdús 449
- táplálkozás indukálta hőtermelés-fokozódás 451, 454
- táplálkozás indukálta hőtermelés-fokozódás (DIT) 452
- táplálkozás indukálta hőtermelés-fokozódás (specifikus dinamikus hatás) 451
- táplálkozás specifikus dinamikus hatása (SDH) 452
- tárgyak, látási felismerés 202
- tárgyak alakja, látási elemzés 202
- tárgyfelismerés, látási 541
- tárgytávolság becslés 536
- társadalmi (szociális) élet 212
- társadalmi élet ritmusai 558
- társas (szociális) jelzések
- felismerés 542
- társas hatások
- és szexuális viselkedés 598
- társas konfliktusok 218, 574
- társas kontaktusok (gyermekkori) és szexuális viselkedés (felnőttkori) 229
- társas szerveződés 530
- társas szituációk
- előidézett emóciók 217
- kiváltotta emóciók 573
- társítás 212
- társításos (asszociatív) tanulás 213
- társításos (asszociatív) tanulások 559
- tartós (szinaptikus) potenciáció (LTP) 214, 215, 564, 566
- indukció 214
- tartós izomösszehúzódás 182
- tartós potenciáció 580
- taurin 92, 439
- taurokólsav 346
- távra látás 499
- távolságészlelés 197, 532
- taxis 502
- Tay-Sachs-Schaffer-kór 146, 147, 438
- tea
- hatás a szervezetre 180
- hatások 500
- tectum 166, 472, 509
- tectum opticum 201, 532, 538
- tegmentum 84, 166, 472, 514
- tej 274
- tej (anyatej) 425
- tej (tehéné) 139
- tejcukor (laktóz)
- szintézis 435
- tejelválasztás 425, 426, 571, 583, 597
- tejelválasztás (laktáció) 228, 280, 596
- tejsav 303
- felszaporodása a vérben 104
- felszaporodása a vérben (laktacidémia) 104
- tejsav (laktát) 272
- kezelés a vesében 110
- kezelése a vesében 374
- tejsavas erjedés 431
- tejűrtés 47, 593
- tejvezetékek
- differenciáció 224
- tekintés 189, 201, 503, 519, 553
- akaratlagos 554
- tekintetfixálás
- akaratlagos 198
- tekto-okulomotoros idegpálya 538
- telenkefalon 79
- telereceptorok 191, 522
- telített zsírsav
- és koleszterinszintézis 439
- telítettség érzése 525
- telítődés 576
- teljesítőképeség 140
- csökkenés dehidrációban 426
- temporális (TE) area 541, 555
- temporális (TE) látómező 541
- temporo-okcipitális (TEO) area 541, 555
- teofillin 180
- hatások 180, 500
- teofillin (1,3-dimetil-xantin) 500
- térállandó 309, 310, 312
- térbeli helyzet
- befolyásolása 503
- változtatása 503
- térbeli orientáció 459
- térbeli szummáció 156
- térbeli szummáció (v. heteroszinaptikus szummáció) 460
- térben való orientáció 514
- szükséges afferens információk 187
- térfogat- (volumen-)receptorok 486
- térfogati (volumen) receptorok 130
- térfogati (volumen-) receptorok 403
- térfogati elaszticitási modulusz (κ) 409
- térfogati rugalmassági modulusz 418
- térfogati rugalmassági modulusz (elasztikus modulusz) 418
- terhelés (izomé) 61
- terhesség 140, 269, 291, 423, 425, 426, 584, 585, 587, 589
- Ca-igény 389
- és progeszteron 224
- ösztriol-szintézis 224
- progeszteron hatásai 587
- terhesség (2. és 3. harmad)
- progeszteron-elválasztás 586
- terhesség (gesztáció) 223
- termális averzió 455
- termális preferencia 455
- termékenység 224
- terméketlenség
- stresszben 575
- természetes gyógyszerek 258
- természetes ölü (NK) sejtek 218
- terminális ciszternák 251
- terminális hörgőcske 352
- terminális hörgőcske (bronchiolus terminális) 352
- terminális oxidáció 245, 316
- termoeffektorok 155
- termokomfort zóna 451
- termokonformer élőlények 453
- termoreceptor 326
- termoreceptor sejtek 572
- termoreceptorok 155, 191
- termoregulációs idegrendszeri modulok 455
- termoregulációs tartomány 454
- territóriumvédelem
- agressziója 569
- territórium-védelem 217
- tervek 208, 553
- tervezés 554
- test
- felemelés 188
- testalak 455
- testérzékelés 505

- testérzékelő (szomatoszenzoros) rendszer 474
- testfelületek
hőcserében effektív 454
- testfolyadék-keringés 263, 405
- testfolyadékok
áramlása 129
keringés 405
oldott nitrogén 102, 362
ozmolaritás 116, 385
összetétel szabályozása 406
térfogat és ozmotikus viszonyok 113
- testfolyadékok összetétele
szabályozás 173
- testfolyadékok, testnedvek
fiziológiai állapot 379
- testfolyadék-összetétel
szabályozás 486
- testhelyzet
és vénás visszaáramlás 135
felegyenesedett 452
vérkeringési alkalmazkodás 176
- testhelyzetváltozás
és a szív munkája 126
- testhőmérséklet 113, 153, 155, 212, 414, 450, 453, 454, 498
closzálás 454
fenntartás 179
optimális 155
ritmusos ingadozás 558
szabályozás 155, 172, 455, 486
szabályozása 558
virtuálisan optimális 455
- testhőmérséklet (emberi) 153
- testhőmérséklet (reggel mért)
növekedés 223
- testhőmérséklet-szabályozás 172, 458, 485, 579, 581
effektor rendszerek 455
vegetatív 155
vegetatív (zsigeri) 454, 455
viselkedéses 155, 454, 486, 571
- testi (szomatikus) érzékelés 190, 193, 520, 524
modalitások 191, 522
modalitások és minőségek 195, 527
- testkép v. -szkéma 527
- testkép vagy -szkéma 554
- testköpeny 155, 454
- testmag 155, 172, 454, 485
homrséklet-emelkedés 493
hőmérséklet 172
- testmag hőmérséklete
és az izommunka 485
- testnedvek
anyagforgalmak 118, 388
Ca-ion koncentráció 319
fehérjekoncentráció 114
H-ion koncentráció 121
Na-ion koncentráció 113, 368
ozmolaritás 368
ozmolaritás- és térfogateltolódások (számitás) 383
ozmolaritás- és térfogatváltozások (számitás) 382
ozmotikus koncentráció 114, 381
ozmotikus koncentráció és nyomás 115
- pH 119, 389
- térfogat- és ozmolaritás-eltolódások 114
- térfogat és ozmotikus viszonyok 379
- testnedvek pH-eltolódása
légzési és vese általi kompenzálás 120
- testrepresentáció
agykérgen 552
- testrepresentáció (agykérgen)
többszörös 530
- teststílus 46
csökkenés 90
- teststíluscsökkenés 271
- testszövet 45
- testtartás 60, 181, 188, 299, 502, 503, 510, 513, 517
mint hőcseré-befolyásoló tényező 455
páráshoz szükséges 227
párási 592
szabályozás 485
szexuális 228
- testtartási (poszturális) reflexek 189, 518
- testtartási reflexek 185, 188, 511
labirintus v. nyakizom eredetű beme-
nettel 516
- testtömeg
szabályozás 172, 217, 485, 572
- testtömeg-növekedés
és szívélgtelenség 501
- testszír
mennyiség detektálása 217
- testszír mennyisége
detektálás 572
- tesztikuláris feminizáció 587, 595
- tesztikuláris feminizációs tünetegyüttes 224
- tesztoszteron 147, 223, 224, 225, 584, 586, 587, 589, 595
aromatizáció ösztradiollá 587
defeminizáció és androgenizáció 228
defeminizáló hatás 227
elválasztás 170, 586
elválasztás (magzatban) 587
és a csontnövekedés 289
és a vazopresszinergiás idegsejtek 596
és az agresszió 217
és az agyvelő szerveződése 593
és erekciós küszöb 591
és spermiumképződés 585
hatás a hím reprodukció agresszióra 573
hatások az ivari feromonokra 227
képződés 439
maszkulinizáló hatás 227
mint apoptózisgátló 595
organizációs hatás (agyvelőben) 227
termelődés 585
- tesztoszteron-termelés 481
- tetánia 298, 354, 389, 392, 403
- tetánia, látens
kimutatása 298
- tetánias görcs 319
- tetanusz 43, 60, 61, 267, 300, 507
kiváltó ok 61
- tetanuszos kontrakció 183
- tetőlemez 80, 328
- tetrahydro-biopterin 151, 446
- tetrahydro-fólsav 445
- tetrodotoxin 28, 31, 249, 313
- tetrodotoxin (TTX) 252
- textúraérezékelés 195
- theca interna 225, 586
- théta hullámok 557
- théta-hullám 211
- T-hullám 399, 403
- tiamin 445
hiány 140, 425
- tiamin (B₁ vitamin) 432
- tiamin (B₁-vitamin) 140
- tiamin-pirofoszfát 432
- tiazidok 124
- timidin
bioszintézis (gátlás) 447
- timidinkináz-deficiens sejtek 263
- tiokarbamid vegyületek 428
- tioláz 437
- tioeredoxin 447
- tiroglobulin 44, 50, 268, 272, 274, 280, 427
- tiroid hormonok 258
- tiroid peroxidáz 47, 268, 274
- tiroid peroxidáz (jodináz) 268
- tiroliberin 169, 281, 482
- tiroliberin (TRH) 169, 479
elválasztás 486
- tirotokszikózis 46, 271
- tiotrop sejtek 280
- tiotropin releasing hormon 45
- tiotropin releasing hormon (TRH) 275
- tiroxin (T₄) 44
- tiroxin (T₄) 268, 272, 281
- tiroxinkötő globulin (TBG) 268
- tirozin 263
- tirozinhidroxiláz (TH) 169, 446, 480
- tirozinkináz család 37
- tisztálkodás 571
- titrálható aciditás 374
- T-limfociták 243
- T-nyiroksejt
klón 243
- T-nyiroksejt klón 24
- T-nyiroksejtek
működésromlás 448
- tobozmirigy
- tobozmirigy (corpus pineale, epiphysis
cerebri) 52, 267, 283, 478, 556
hormonja 270
- tojásfehérje 428
- tokoferol (E-vitamin) 425
- tolerancia (tűrőképesség) 500
- tombolás 570
- tonofilamentum 26, 50, 247, 279, 287
- tonotópia 546
- tonotópiás elrendeződés (tonotópia) 545
- tónus, miogén 59
- topográfiai szerveződés 328
- torma-peroxidáz felhasználás idegi pályák
azonosítására 79
idegpálya-azonosításra használata 327
- torokgarat
elzáródás 105
- torok-garat tájék
beidegzés 483
- többszörösen telítetlen zsírsavak 236
- tömegperisztaltika 94
- tömlőcske 518
- tömlőcske (utrlikulusz) 187, 548

- törpeség 481
 akondropláziás 290
 arányos 289
 aránytalan (kreténizmus) 289
 hipofizer 50, 280
- törzsdúcok 78, 182, 184, 221, 324, 504, 505, 509, 558, 563, 580
 afferentáció 185, 511
 idegsejt-károsodás 448
 károsodás 516, 517
 károsodások 188
 megbetegedések 515
 működészavarok 184
 neuronköreinek funkciója 506
 összeköttetések 184
 rézlerakódás 427
 sérülés 516
 vérellátás 86
- törzsdúcok (bazális ganglionok) 78
 törzsiszomok 510, 517
 trachearendszer 351
 tractus cortico-bulbaris 517
 tractus cortico-spinalis 62
 tractus cortico-spinalis 184, 458, 509, 510
 kiindulási neuronok 185
 tractus hypothalamo-hypophyseos 270
 tractus opticus 197, 533
 tractus perforans 564
 tractus reticulo-spinalis 496, 510
 tractus reticulo-spinalisok 478
 tractus reticulo-spinalisok 491
 tractus rubro-spinalis 184, 186, 509, 510, 556
 tractus spino-cerebellaris 529
 dorsalis és ventralis 458
 ventralis 512
 tractus spino-cerebellaris ventralis
 ritmusos aktivitás 186
 tractus spino-cerebellarisok 184, 510
 tractus spino-thalamicus 529
 tractus spino-thalamicus lateralis 526
 tractus tecto-spinalis 184, 510, 516, 538
 tractus tegmentalis centralis 472
 tractus tegmentalis lateralis 578
 tractus tubero-infundibularis 578
 tractus vestibulo-spinalis 184, 510
 transzaminálás 425, 444
 transzamináz 426
 transzaminázok (aminotranszferázok) 150, 444
 transzcelluláris folyadék 113, 115, 380
 transzcelluláris folyadékok 384, 395, 405
 transzcelluláris szállítási út 279
 transzcelluláris transzport 381
 transzducin 198, 534
 transzmiterális potenciálkülönbség 112, 115, 377, 384
 transzferrin 344, 427, 446
 transzformáló növekedési faktor (TGF)
 alfa 259
 transzmanganin 427
 transzmembrán ellenállás 460
 transzmembrán ionáram 69, 311
 transzmembrán ionáramok 309
 számítás 67
 transzmembrán potenciál, egyensúlyi 317
- transzmembrán potenciálkülönbség 28, 115
 egyensúlyi 254
 nyugalmi 310
 nyugalmi (számítás) 72, 308
- transzmembrán potenciálkülönbség (membránpotenciál) 384
 nyugalmi 379
- transzmembrán potenciálkülönbség vagy membránpotenciál
 nyugalmi 305, 307, 308
- transzmembrán protonszállítás 31
 transzmembrán transzportok 27, 30
 ld még membrántranszportokat is 251
- transzmembrán transzportrendszerek 29
 transzmitter
 (újra)félvétel 319
 bejutása a vezikulába 316
 ionotróp hatás 315, 316
 metabo(lo)tróp hatás 316
 ürülés és az e.c. Ca-ion szintje 59
- transzmitter-quantum 63, 302
 transzmitter-ürítés 30
 transzmurális nyomás 132, 359, 402, 408, 413, 493
 transzport-epitélium 369, 381, 384
 transzporter 30
 transzportfolyamat 18, 29, 235
 transzportfolyamatok
 leírás 20
 leírása 237
 transzporthám 279
 transzpulmonális nyomás 357
 transzrespirációs nyomás 98, 358
 transzverzális (T) tubulus 297
 traszmurális nyomás 28
 Traube-Hering-féle hullámok 478
 tremor 188, 517
 fiziológiai 515
 intenciós (akciós) 515, 516
 nyugalmi 516, 517
- triacil-glicerid (triglicerid) 424
 triacil-glicerinek 92, 345
 emésztés 93, 347
 reszintézis a bélhámsejtekben 347
 szintézis 435
- triacil-glicerinek (trigliceridek)
 anyagcsere 147, 439
 triacil-glicerid-lipáz
 intracelluláris (hormonérzékeny) 439
 triacil-glicerid-lipázok (hasnyálmirigy) 439
 trigeminális érzékelő rendszer 196, 530
 trigeminus-neuralgia 194
 triglicerid-lipáz
 hormonérzékeny 53, 286
 triglicerid-lipázok
 hasnyálmirigybeli 148
 trijód-tironin 281
 trijód-tironin (T₄) 44
 trijód-tironin (T₃) 268, 272
 trikotmatikus látás 534
 tripszin 90, 149, 443
 tripszin-inhibitor 348
 tripszinogén 93, 343, 348, 443
 aktiválás 93
 triptofánhidroxiláz 83, 332, 446
- trizómia (aneuploidias kromoszóma-rendellenesség) 404
 trofikus anyagok 318
 trofikus hatás 207
 trofikus tényezők 318
 trofoblaszt 224
 trombin 58, 266, 295
 hatás 296
 trombolízis 295
 trombolasztin 295
 trombolasztin (vagy trombokináz) 295
 trombosztenin 58, 294
 tromboxán 266
 A₂ 42
 tromboxán A₂
 hatások 147
 tromboxán A₂ (TXA₂) 438
 tromboxánok 411
 képződés 295
 trombozisz 58, 137
 tropokollagén 140, 247
 tropomiozin 59, 60, 297, 299
 troponin 59, 63, 297, 299, 300, 302, 303
 I alegység 297
- T-sejt
 receptor gének 243
 TSH 479
 elválasztás 47
 T-tubulusok 59
 tuberculum olfactorium 550
 tubokurarin
 D- 299, 301
 tubuláris sejtek (herében) 224
 tubuláris szekréció 375
 tubulin 248
 tubulo-glomeruláris visszacsatolás 368
 tudat 165, 214, 469, 470, 476, 503
 emberi jellegzetesség 553
 rövid kihagyás 555
 viselkedési jellegzetességek 208
 tudatos észrevétel 520, 524
 tudatoság 520, 521
 tudatosulás 196, 529
 tudatvesztés 120, 392, 451
 agyi véráramlás megszakadásakor 137
 tudományos célok 17, 233
 tudományos kutatás 571
 lépések 18, 234
 szintek 234
- túlérzékenységi (allergiás) reakció
 anafilaxia 286
 túlérzékenységi (allergiás) reakciók 348
 elnyomása 294
 túllövés 34, 311
 túllövés (a kisüléskor) 69
 túlsúly (az 149
- tumorsejt
 rosszindulatú 243
 tunica adventitia 129, 406
 tunica albuginea 226
 tunica media 129, 406
 Turner-tünetegyüttes 584
 tüdő 95, 96
 alap 360
 alap és csúcs 363
 alkotók 353
 angiotenzin-átalakítás 284

- csúcs 360
 csúcs és alap 101
 diffúziós kapacitás 360
 érelenállás 133
 éretlenség 353
 fejlődés 96
 felületaktív anyag 95, 352
 felületaktív anyag (pulmonális surfactant) 352
 feszítési receptorok 495
 gázcserre (mérték) 363
 gázcserre mértéke 103
 gázkicserélő képesség 359
 kompliancia 97
 kompliancia (tágulékonyság) 355
 légútyagocskák 27
 nyomás-térfoogat görbe 97, 355
 oxigéndiffúziós kapacitás 102, 133
 parenchima 96
 szellőzés 95, 96, 104, 354, 360, 364
 szellőzés és vérátáramlás 101
 szöveti differenciáció 353
 tágulékonyság 98, 100, 355
 térfogat-nyomás görbék 97, 355
 transzmurális nyomás 97, 355
 vazokonstriktió 362
 véráramlás 352, 362
 véráramlás megoszlás 102
 véráramlás-megoszlás 362
 vérátáramlás 102, 360
- tüdő (pulmo)
 szellőzés 351
 szöveti differenciáció 96
- tüdő felületaktív anyag 100, 120, 353, 359, 391
- tüdő felületaktív anyag (pulmonális surfactant) 100, 359
- tüdőalap
 véráramlás 362
- tüdőartéria 101
- tüdőartéria (arteria pulmonalis) 407
- tüdőbetegség 360
 restriktív 98, 357
- tüdőcsúcs
 véráramlás 362
- tüdőerek
 baroreceptorok 492
 összehúzódás 360
- tüdőfejlődés
 fázisai 353
 fázisok 96
- tüdőgyulladás 96, 354
- tüdőgyulladás (pneumónia) 354
 bakteriális 96
- tüdőkapacitás
 teljes 99, 358
- tüdőkapillárisok 102
- tüdőkeringés (kisvérkör) 404, 415
 kialakulás 130
- tüdőösszecsés 359
- tüdőösszecsés (atelektázis) 359
- tüdőszellőzés
 és (metabolikus) alkalózis 393
- tüdőszövet
 feszülése 105
- tüdőtágulás 56, 96, 354
- tüdőtágulás (emfizéma) 96, 354
- tüdővénák 114
- tüdőverőér 419
- tüdőverőér (arteria pulmonalis) 404
- tüdővizonyó 359, 363, 404, 414, 501
- tünet
 hiány- és izgalmi 459
 hiány-és izgalmi 331
- tünet (v. jel) 570
- tünet(ek)
 hiány- és izgalmi 83
- tüszőerést serkentő (follikulusz-stimuláló) hormon (FSH) 280
- tüszőerést serkentő hormon (FSH) 40, 44, 223
- tüszőserkentő hormon 586
- tüszőserkentő hormon (FSH) 585, 589
- tüsszentés 323, 330, 468
 idegi irányítás 473
- U**
- udvarlás 226, 571, 582, 590
- újszülött 142, 149, 391, 515, 560, 582
 emocionális kifejezések 570
 energiaforgalom-fokozódás 452
- újszülöttkor 443
- ultrafiltráció 27, 248, 370, 371
- ultraibolya sugarak
 és kolekalciferol-szintézis 439
 hatás a bőrre 279
- uncus 550
- undor 216, 570
- undor (averzió) 571
- uralkodás (hatalomgyakorlás) 571
- urát
 renális clearance 373
- urát (húgysav) 447
- uréter-bimbó 106, 366, 367
 származékok 366
- uridin-difoszfát-glükóz (UDP-glükóz) 434
- urobilinogén 446
- uronsav pálya 434
- uroporfirinogén-III kosztintáz
 elégtelenség 446
- uroporfirinogén-I-szintetáz
 elégtelenség 446
- urotélium 106, 367
- úszás
 mozgásmintázat-generálás 513
 ritmusos mozgás létrehozása 186
- utóagy (rombenkefalón) 327
- utóagy (hólyag) 327
- utóbél 366
- utód 582
- utód(ok) táplálása
 anyatejjel 228
- utód(ok) védelme 596
- utódgondozás 229, 583
- utódvédelem 573
- utó-hiperpolarizáció 71, 312, 313, 513
- utókisülés 162
- utó-potenciálhullám 70, 312
- utóterhelés 63
- uvula 330
- Ü**
- ügyesség 562
- ütés 570
- üveg- (vagy hialin-) porc 54
- üvegporc 276
- üvegtest 48, 198, 277
- V**
- V3 area 541
- V4 area 539, 541
 színreaktív neuronok 200
- V5 541
- V5 area 541
- vago-vagális reflex 342
- vakarózás 160, 185, 504
- vakbél 94, 425
- vakbél (cécum) 94
- vakbélgyulladás 168
- vaklátás 203, 542
- vakság 197, 542, 553
- valinomicin 249
- valószínűség 236
- Valsalva-kísérlet 133
- Valsalva-manőver 135, 485
 és a keringési perctérfoogat 417
 következmények 414
- változatosság 233
- vanadát 249
- vanadát ion 28
- Vandenberg-effektus 227, 594
- vanillil-mandulasav 274
- vanillil-mandulasav (VMA) 47
- varikózus vénák 421
 és társult betegségek 137
- vas 344
 felszívódás 87, 336, 346, 427
 kiválasztás 91
- vas (Fe)
 felszívódás 341
 felszívódási zavar 140
 forgalma a szervezetben 91
 forgalom 141, 344, 427
- vas deferens
 eredet 366
- vastagbél 58, 87, 92, 94, 172, 337, 348
 alsó szakasz 337
 baktériumok K-vitamin-termése 295
 bilirubin-átalakulás 446
 felszálló és leszálló 88
 felszívó hám 278
 folyamatai 94, 349
 K-ion kiválasztás 336
 lassú perisztaltika 349
 léphajlat 166, 472
 mozgások 94, 349
 Na-ion visszaszívódás 383
 nedve 394
 perisztaltika 94, 483
 rohamperisztaltika 349
 tömegperisztaltika 349
- vastagbél (colon) 87, 94, 348
- vastagbél (leszálló)
 beidegzés 483
 perisztaltika 484
- vastagbél (leszálló) (colon descendens)
 vegetatív beidegzés 171
- vastagbélflóra 425

- vázizmok 64, 303
alaninképzés 444
glikogén 433
vérátáramlás 488
vérátáramlás munkavégzéskor 135
vérellátás 498
vérrendszer 488
- vázizom 88, 267, 272, 274, 299, 300
fehérjeszintézis 269
hajszálerek 129, 406
kontrakció 63, 302
mint glikogén raktár 144
vérátáramlás 166, 451
véretek 173, 471, 480, 487
vérértágulat 499
- vázizom szarkolemma
akciós potenciálhullám terjedés 398
- vázizomrost 59, 245, 257, 297
alaphártya 298
kontrakcióerősség 59
regeneráció 298
- vázizomsejt 26
- vázizomzat
energiaforgalom 451
tónus 451, 452
vérátáramlás 452
véretek 493
- vazoaktív (érfaltónusra ható) anyag 134
vazoaktív intesztinális polipeptid 45, 94, 159, 591
és ACh kolokalizáció 580
hatás a vastagbélre 349
- vazoaktív intesztinális polipeptid (VIP) 267, 269, 282, 461, 528
hatás a vastagbélben 94
termelődési hely és hatások 348
- vazodilatátor idegrostok
szimpatikus 415
- vazokonstriktor idegrostok
szimpatikus 415
- vazokonstriktor tónus 134
vazomóció 409, 412
- vazomotoros (érmozgató) idegrostok 409
vazomotoros aktivitás 487
vazomotoros idegi tónus 298
vazomotoros idegrostok 134
vazomotoros idegsejtek
aktivitás 478
- vazomotoros idegsejthálózat
agytörzsben 402
- vazomotoros központ 174, 488
- vazomotoros neuronhálózat
aktiváció agyi hipoxiától 421
- vazomotoros tónus 174
- vazopresszin 264, 280, 487, 490, 556
elválasztás 270, 380, 492, 493
hatás 268
- vazopresszin (ADH)
hatás 383
- vazopresszin (agyban)
és párzás 596
- vazopresszin (antidiuretikus hormon)
hatás a vesecsatornácsákra 377
- vazopresszin (antidiuretikus hormon, ADH) 42, 45, 115, 173, 367, 379
és a hímek szexuális tevékenysége 228
mint stresszhormon 218
- vazopresszor idegközpont 136
- vazotocin 283
- védekezés 78, 323, 498, 502, 570
antigének ellen 131
viselkedéses 498
- védekezés (idegen anyagok ellen)
molekuláris és sejtes 406
- védekezési reakció (viselkedési)
vegetatív jelenségek 178
- védekezési reakciók
fokozódás 498
- végagy 157, 327, 458
- végagy (telenkefalon) 327
- végbél 94, 349
beidegzés 525
tágítás 525
- végbél (rectum) 171
- végbél (rektum) 94, 349, 366
- végbélnyílás
belső szfinkter (musculus sphincter ani internus) 171
belső záróizomgyűrű 484
hámja 278
külső szfinkter 193
külső szfinkter (musculus sphincter ani externus) 171
külső záróizomgyűrű 484
- végbélnyílás (anus) 171
- végbélnyílás (anusz) 348
- végdiasztolés nyomás 126, 399
- végdiasztolés térfogat 399
- vegetatív 469
vegetatív gerincvelői reflexív 165
vegetatív idegdúc 158, 470
vegetatív idegdúcok 476
ingerületátvitel 168, 477
- vegetatív idegrendszer 165, 470
környéki idegdúcok sejtjei 326
motoros idegsejtek 326
szimpatikus és paraszimpatikus rész 473
- vegetatív működések 165, 469
hipotalamikus integráció 479
hormonális irányítás 169, 479
irányítás 469
irányítás (szabályozás) 165
- vegetatív reflexek 474
gerincvelői 168, 476
- véglemez-membrán 299
- véglemez-potenciálhullám 60, 62, 68, 300, 310
miniatűr 62, 63, 302
- végző közös pálya 506
- végző közös pályák 569
- végző oxidációl 386
- véttagbénulás 85
- véttagfájdalom 194
- véttagizmok 510, 517
- véttagok
egymástól független mozgások 514
vérátáramlása stresszben 498
- véttagok véráramlása
és stressz 178
- véttagöv-izomzat 184
- véttagvízenyő
kétoldali 122
- vékonybél 91, 341, 347
bilirubin szabadbá válna 446
- Cl-ion pumpa 345
- cukrok felszívódási kinetikája 344
- EC-sejtek 283
- elektrolit-felszívódás 349
- endokrin sejtek 51, 281, 341
- fehérjeemésztés 443
- felszívó hám 278
- glükoneogenetikum működés 433
- I- és S-sejtek 347
- kimusz továbbítása 92
- K-sejtek 348
- lipoprotein-szintézis 439
- motilitás 93
- összehúzóadások 483
- VLDL-termelés 440
- vékonybél (intestinum tenue) 93, 347
- veleszületett viselkedési mintázatok
tanult szabályozása 209
- velőbarázda 326
- velőcső
haránt szelvényeződés 327
morfológiai változásai 79
morfológiai változások 327
periventrikuláris zóna 328
záródás 79, 326
záródásának hiánya 327
- velőcső (tubulus neuralis) 326
- velőléc 287
származékai 80
származékok 327
- velőléc (vagy dúcléc) 50, 267, 282, 283
- velőlemez 79
indukció 290
- velős- vagy mielin hüvely 65, 306, 312
funkció 71
- velőszáncok 326
- velőshüvely (mielin burok) 324
- velőshüvely vagy mielin burok 65, 305
- veghesség 229, 589
- vena cava 298, 406
- vena cava inferior 129, 132, 407
- vena femoralis 135
- vena hepatica 93, 348
- vena jugularis 134
- vena saphena 129, 135
- vena umbilicalis (köldökvéna) 407
- vénaillentyű 406
- vénaillentyűk 129
deformitások 137, 421
- véna (gyűjtőerek, visszerek) 406
- véna billentyűk 417
- véna funkciós görbék 136, 420
- véna P_{vO_2} 363
- véna PO_2 103, 363
- véna vér
oxigéntartalom 103, 364
- véna vér visszafolyás 410
- véna visszaáramlás 399, 410
és munkavégzés 417
munkavégzéskor 135
- véna visszafolyás 102, 131
- ventiláció/perfúzió (V_A/Q) arány 363
- ventiláció/perfúzió arány 56, 96, 101, 102, 354, 359, 360, 363
meghatározó tényezők 102
- tüdőbéli eloszlás 102
- variációk a tüdőben 362

- ventiláció/perfúzió arány (V_A/Q) 360, 361
ventiláció/perfúzió arány (V_A/Q) 102, 354
ventrális striatum 220, 555, 572, 578
ventrális talamusz 332
ventrális tegmentális area 555, 578
és anyai viselkedés 597
idegsejtek CCK-tartalma 581
támadás (agresszív, emocionális) 573
ventrális tegmentális area (VTA) 217, 332
venula 129
venulák 129, 406
anyagkicserélődés a vér és a szövetnedv között 132
hisztamin-receptorok 129
muszkuláris 406
posztkapilláris 406, 410, 411, 412, 413
vér 53, 56, 291
aminosav- és fehérjeforgalom 150
áramlással szembeni ellenállás 408
Ca-ion koncentráció 281
elosztódás 495
folyási homeosztázis 58, 295, 406
gáznyomások 495
glükózkoncentráció 146, 436
glükózsint 46, 51, 146, 217, 271, 436
hemoglobin-tartalom 364
hisztaminszint 58, 294
kilépő sejtek 285
koleszterinszint 139, 424, 498
kortizolszint 498
maximális oxigénkötő képesség 364
mint speciális kötőszövet 285
oxigénleadás a szöveteknek 103
oxigénleadó képesség 364
oxigéntartalom 103, 293
oxigéntenzió 365
ozmolaritás 45, 270
parciális oxigénnyomás 293
pH 354, 359
puffergörbék 391
pufferkapacitás 56
pufferrendszerek hatékonysága 119, 390
puffervonal (széndioxid-titrálási) 392
relatív viszkozitás 408
széndioxid-nyomás 354
teljes széndioxid-tartalom 394
térfogat 270
térfogat- és ozmolaritás-szabályozása 380
térfogata 45
viszkózitás 57, 293
vér (artériás és vénás)
pH 362
vér (sanguis) 405
vér (vénás)
pH 102
vér (veröres)
pH 102, 105
vér glükózsint
detektálás (glükoreceptorokkal) 572
vér koleszterinszint
és szívkoszorúér-elmeszesedés 18
vér sönt 102
vér-agy gát 158, 334, 461, 478
alkotók 335
bázistranszport 393
dopamin-impermeabilitás 516, 517
funkció 335
hidrogénkarbonát-transzport 394
proton-áteresztés 365
savtranszport 393
vér-agy gát 307
funkció 86
vér-agy gát (hemato-enkefalikus barrier) 334, 406
vér-agy gát (hemato-enkefalikus barrier) 86
vérárvadás 57, 58, 265, 285
fळेkezése 293
gátlás 285
vérárvadási faktor
fibrinstabilizáló 58, 296
II. 295
XII. 293
XIII. 296
vérárvadási faktorok
szintézis 293, 344
VIII., illetve IX. 296
vérárvadás-szabályozás
helyi 42
vérárvadék 291
vérárvadás
agyai 85
autoreguláció 130, 409, 415
elosztás 409
elosztódás 416
és a hematokrit 408
és érkeresztmetszet 126
és hematokrit összefüggése 130
és perfúziós nyomás 415
és perfúziós nyomás összefüggése 134
hajtóerő 130
helyi változások 477
lineáris sebesség 130
metabolikus (szöveti) szabályozása 419
vele szembeni ellenállás 130
vérárvadás (érben)
alaptörvény 407
vérárvadás (lineáris)
sebességek 407
vérárvadás (Q vagy I) 130
vérárvadás (szervi)
szabályozás metabolitokkal 136
vérárvadás (térfogati)
sebességek 407
vérárvadás (térfogati) (Q) 408
vérárvadás-eloszlás
fळे meghatározók 135
vérárvadás-fokozódás
szöveti 43
vérárvadás-szabályozás
szervekben (helyileg) 135
vérárvadás-szabályozás (helyi szintű)
fळे tényezők 416
vérátárvadás
szervi 132
vérátárvadás (szervi) 137
vérátömlesztés 57
vérátömlesztés 293
vércsoport
AB⁰ 57
AB0 294
Rh 293
véredény
falvastagság 406
verejték 426
NaCl-tartalom 379
verejtékezés 155, 169, 172, 426, 452, 455, 477, 485, 486
vegetatív szabályozás 172
verejtékmirigy 279
Na-ion visszaszívódás 383
véggkamra 50
verejtékmirigyek 165, 248, 472, 487
aktiváció 485
beidegzés 172, 471, 486
beidegzés és szimpatikus aktiváció 472
vérellátási zavar 405
vérellátási zavar (iszkémia) 405
vérelosztódás
módosítása 176
vérér
belhártya 289
érfali (vaszkuláris) simaizom 406
fal 129
véreerek 49, 54, 276, 289, 405
agyai 85, 306, 307, 334
áramlás-nyomás görbék 130
áramlással szembeni ellenállás 408, 492
bazális (miogén) tónus 130
beidegzés 470, 473
belhártya (endotélium) 295
belhártya-sejtek 147
embriónális képződés 407
endotélium 278
érbelhártya-károsodás 441
eredet 327
fali simaizomsejtek 490
hiányuk a háموokban 278
hisztamin hatása 42
keresztmetszet 130
kialakulás 289
paraszimpatikus beidegzés 130
peptidek hatásai 528
simaizmok 267, 470, 499
simaizom 165, 268
szimpatikus beidegzés 130, 409, 475
szűkület 148
teljes (együttes) keresztmetszet 407
véreerek (kicsiny)
áteresztőképesség 438
vérérfal
belhártya 295
összehúzódás 295
prosztaciklin-termelés 295
sérülés 295
sérülés helyreállítása 265
simaizmai 295
simaizom 43
vérérrendszer
párhuzamos kapcsolású részek 406
soros kapcsolású szakaszok 406
vérérrendszer (vaszkulátúra) 129
vérértágulat 179
vérfehérjék
mint pufferek 391
pufferhatás 391
vérhas
amőbás 348

- vérkép 56, 292
 vérképzés 56, 291
 vérképző őssejt (hemocitoblaszt sejt) 407
 vérkeringés 129, 130, 264, 405, 489, 498
   alapvető (intrinsic) szabályozás 489
   alapvető összefüggések 413
   érszakaszok 130
   fenntartás 179
   funkció 129
   funkciók 405
   idegi szabályozás 174
   központi szabályozás 488
   magasabb szintű (hormonális és idegi) szabályozás 490
   mint hőelosztó 455
   mint hőelosztó a szervezetben 155
   szabályozás 128, 173, 174, 487, 489
   szabályozási szintek 175, 489
 vérkeringés (cirkuláció) 407
 vérkilökés (ejekció) 400
 vérkoleszterinszint és stressz 178
 vérlemezke eredetű növekedési faktor 58
   receptora 38
 vérlemezke eredetű növekedési faktor (PDGF) 42, 58, 259, 265, 295
 vérlemezke-adhézió 291
 vérlemezke-aggregáció 266, 291, 438
   gátlás 147
   serkentés 147
 vérlemezke-faktor 4, 58, 295
 vérlemezkék 131, 269, 285, 438
   aggregáció 42, 295
   alfa-szemcsék 295
   keletkezés 295
   kitapadás (alaphártyára vagy kollagénná) 295
   tömött szemcsék 295
   tromboxán-termelés 295
 vérlemezkék (trombociták) 42, 56, 58, 291, 294, 411
   aggregáció 265
 Verney-kísérlet 116, 386
 vérnyomás 47, 132, 176, 415, 488
   alacsony 270
   artériás 173, 363, 382
   átlagos verőeres 132
   csökkenés 490
   diasztolés 412
   egyes érszakaszokban 136
   egyes vérerekben 419
   emelkedés 575
   érszakaszokban 406
   érzékelés 52
   hajszálerekben 393
   hajszálerek 419
   hatás a légzésre 497
   jobb szívpitvari 393
   nagyvérköri 45
   nagyvérköri (szisztémás) 52
   nagyvérköri artériás 284
   nagyvérköri verőeres 133, 284
   regisztrátum 174
   stabilizálás 493
   szabályozás 128, 173, 221, 379, 489
   szabályozó afferens hatások 403
   verőeres 107, 120, 134, 368, 370
 vérnyomás (artériás)
   átlagos 416
   esése kiváltotta reakciók 174
   hatás a légzésre 497
   szabályozás 175, 492
   szabályozó neuronkörök 418
 vérnyomás (nagyvérköri)
   emelkedés 417
   növekedés CSF nyomásnövekedés-től 421
 vérnyomás (vérérben) és érfalfeszülés összefüggése 130
 vérnyomás (verőeres)
   növekedés 108
   süllyedés 392
 vérnyomásszabályozás
   kemoreceptor reflexek 363
 verőerek 129
   agy 334
   diasztolés nyomás 136
   elmeszesedés (arterioszklerózis) 410
   fali simaizomsejtek proliferációja 295
 verőerek (artériák)
   agy 85
   elasztikus 406
   izmos falúak (muszkulárisak) 129
   muszkuláris 406
 verőerek (nagyvérköri)
   fali simaizmok 284
 verőeres (artériás) rendszer 130
 verőeres pulzus
   nyomásgörbe 131, 410
   nyomáshullám 131, 410
 verőeres rendszer
   tágulékonyág 131
 verőeres rendszer (emberi)
   tágulékonyág 410
 vérpangás
   nagyvérköri visszeres 404
   tüdőbeli 404
 vérplazma 113, 353
   ADH-szint 113
   albuminkoncentráció 118
   aldoszteron-koncentráció 134, 415
   alvadás 285, 291
   amino-N és aminosav-koncentráció 445
   amino-sav- és fehérjeforgalom 445
   artériás pH 119
   artériás széndioxid-tenzió 119
   bradikinin-szint 108
   Ca-ion koncentráció 96
   Ca-ion szint 354
   Ca-szint 46, 273
   fehérjekoncentráció 380, 382
   fehérjetartalom 445
   foszfátszint 46, 273
   glükózsztint 45, 46, 373, 375, 376
   hidrogénkarbonát-koncentráció 120
   hidrogénkarbonát-szint 96, 354
   hidrogénkarbonát-szint és pH 392
   hidrogénkarbonát-szint, pH és PCO₂ közti összefüggések 120
   hiperozmolaritás 450
   húgsav-koncentráció 109
   húgsavsztint 152, 448
   ionkoncentrációk és szabályozó hormonok 170
   ivarihormon-szintek (nőben) 225
   ketontestsztint 271, 442
   K-ion szint emelkedés 370
   kolloidozmotikus nyomás 56, 115, 292, 362, 369, 379, 383, 385
   kolloidozmotikus nyomás (veseglomerulusokban) 371
   kreatinin-koncentráció 382
   kreatininsztint 151
   K-szint 45, 270
   lipidek 441
   lipidek (éhezéskor) 148
   mangán-koncentráció 427
   Mg-ion koncentráció 118, 389
   mint fehérjertár 423
   mint intravaszkuláris folyadék 382
   Na- és K-ion koncentrációk 381
   Na- és K-szint 45
   Na-szint 270
   ozmolaritás 115, 117, 218, 380
   ozmotikus koncentráció 116
   ozmotikus nyomás 56, 291, 367, 385
   összes koleszterin szintje 441
   ösztadiol-, FSH- és LH-szintek 588
   pH függése a légzéstől 390
   pH, széndioxid- és hidrogénkarbonát-szint eltolódás ketoacidózisban 397
   szabad koleszterin szintje 148
   szabadzsírsav-koncentráció 132
   szabadzsírsav-szint 412, 441
   szabadzsírsav-szint (növekedés) 166
   szállított vas formája 91
   szervetlenfoszfát-koncentráció 109
   vasszállítás 344
   vazopresszin-koncentráció 380
 vérplazma (artériás)
   pH 119
 vérplazma ozmolaritásnövekedése és a szomjúság (elsődleges) 575
 vérplazmafehérjék
   szintézis 379
 vérplazma-fehérjék 292
   elektromos töltés 354
   elektromos töltése 96
   koncentráció 30
   szintézis 246
 vérraktár 413
 vérrög 58, 421
   feloldódás 295
 vérrög (trombus) 58
   feloldódás (trombolízis) 295
 vérsavó (vérszérum) 285
 vérsejtek 285
   anyagcsere 139, 432
   glükózfogyasztás 145, 435
   növekedés és osztódás 42
   térfogat 379
   transzketoláz aktivitás 425
 versengés (nőstényeké)
   fészkelő- v. alomhelyekért 573
 vérsónt 414
 vérszegénység 56, 57, 103, 295, 363
   hemolitikus 295, 448
   megaloblasztos 292
   sarlósejtes 296

- vashiányos 292, 293
vashiányos (hipokrómiás) 427
vésszes 58, 427
vérszegénység (anémia) 57, 103, 292, 293, 363
hemolitikus 58, 152
megaloblasztos 92
sarlósejtes 56
vashiányos 56, 141
vésszes 58
vésszes (anemia perniciosa) 140
vérszérum
Ca-ion szint 54, 287
vérszigetek 130
vérszigetek (érképző sejtsoportok) 407
vértérfogat 410
csökkenés 117, 380
csökkenés (hipovolémia) 387
érzékenyítő (403
szabályozás 490
vértérfogat (keringésben levő)
szabályozása 492
vérvessztés 427
vérvessztés 173
vérzékenység 58, 91
vérzékenység (hemofília) 58
vérzés 45, 113, 134, 295, 380, 415, 421, 426
vérzés (hemorrágia) 113, 134, 380, 415
vérzescsillapodás 291
vese 106, 116, 272
1-alfa-hidroxiáz 273
ammóniatermelés 120, 393
ammóniumsó-kiválasztás 119
anyagok szállítása 110
artériás baroreceptorok 368
arteriolák autoregulációja 409
béta-adrenergias receptor 370
bilirubin-kiválasztás 344
Ca-kiválasztás 481
csatornák 27
endokrin működés 284
energiaforgalom 451
epiteliális sejtek 46
eritropoietin-termelés 292
extracelluláris folyadék összetételének szabályozása 107
folyadék-kiválasztás 490
funkció 385
funkció a testmedvek összetételének szabályozásában 116
glomerulusok 278
glükoneogenezis 432
gyűjtőcsatornák 45, 268
hidrogénion- (sav-)kiválasztás 110
hidrogénkarbonát-kiválasztás 119
hormonális működés 52
hormonja 56
idegek 108
IGF-termelés 51
inzulinszerű növekedési faktora 283
juxtaglomeruláris készülék (JGA) 284, 291
kalciferol-hidroxiáz 280
kalcitriol-termelés 271
károsodás 368
kemo- és ozmoreceptorok 368
kéreg 367
K-ion kiválasztás 336
kolekalciferol-aktiváció 439
kreatinin-kiválasztás 446
működészavarok (húgyavtól) 448
Na-ion kiválasztás 224
nefronok 46
perfúziós nyomás 370
savkiválasztás 119, 390
só-kiválasztás 180
szimpatikus (vazomotoros) idegek 370
szimpatikus beidegzés 52, 127, 265, 385, 490
testnedv-összetételt változtató képesség 368
testnedvösszetétel-változások kompenzálása 384
tubuláris transzportok 111
velő 106, 366, 367, 376
véráramlás 385
véráramlás (autoreguláció) 415
véráramlás csökkenése szívelégtelenségben 400
vérátáramlás 127, 135
vérátáramlás (RBF) autoregulációja 372
vérátáramlás autoregulációja 370
vérátáramlás-szabályozás 416
vérerek 491
vese (emberi)
hígító és koncentrálo képesség 367
hígító és koncentrálo működés 369
maximális sókiválasztás 386
vese (kéreg)
glükoneogenezis 433
vese (ren) 106
vese (ren, nefrosz) 366
vese epiteliális sejtek
tenyésztet 369
vese velősejtek
glükózforrás 142
veseartéria 108
összehúzódás vagy szűkület 370
veseartéria (arteria renalis) 108, 369
veseartériák
beszűkülése 180
vesebetegség 388
általános 271
vesecsatorna
disztális 111
proximális 111
vesecsatornák 45, 114
aminosavtranszport 447
aminosav-transzportok 447
Ca- és foszfát-visszaszívódás 481
Ca-ion visszatartás 54
Ca-sók visszaszívódása 287
Ca-visszaszívódás 46, 273
disztális 106, 107, 109, 367, 368, 372
epiteliális sejtek 272
folyadék 384
folyadékösszetétel érzékelése 52
foszfát-kiválasztás 273
HCO₃-újrafelvétel 270
hidrogénkarbonát-visszaszívódás 120, 391
H-ion kiválasztás 112, 378
Na-visszaszívódás 270
progeszteron hatása 587
proximális 106, 112, 367, 373, 377, 380
proximális (eredet) 366
savkiválasztás 391
szerves ionok kiválasztásának helye 109
transzportfolyamatok 109, 372
vesecsatornák (disztális)
Na- és K-ion kezelés 381
vesecsatornák (nefron tubulusok) 106
vesecsatornák (proximális)
kalcitriol-képzés 272, 273
vesecsatornák (renális tubulusok) 367
transzportfolyamatok 370
vesecsatornák folyadék
összetétel 111
vesecsatornák
glükózvisszaszívási maximum 271
veseégtelenség 109, 113, 116, 385, 396
idült (krónikus) 372
veseerek
tágulás kávé hatására 500
vesefunkciós adatok 107
vesefunkciós vizsgálat
adatok 109
vesekárosodás 434
vesekelyhek 49, 106, 366
eredet 366
vesekéreg 106, 430
ketontestképzés 442
vesekő (nefrolit, urolit) 112, 377
veseműködés 175
befolyásoló hormonok 385
indikátor 151
zavarok 152
vesepiramis 106, 366
veseszemölcs (renális papilla) 376
vesetubuláris transzportfolyamatok
sebesség 368
vesetubuláris transzportmaximum 372
vesevelő
glikolízis 430
vesevéna (vena renalis) 374
vészreakció 218, 472, 499, 500, 574
vészreakció (alarm reakció) 179
vesztibuláris idegmagok 504
vesztibuláris idegmagvak 513
vesztibuláris magok 513
vesztibuláris magvak 538
vesztibuláris nisztagma 548
vesztibuláris szervek 156
vesztibulo-okuláris reflex 189, 206, 518, 548
vesztibulo-spinális idegpályák 518
vesztibulum 185, 511
vetélkedés (hímeké)
nőstényekért 217
vetületi (projekciós) idegrostok 208
vezérlés 20, 237
vezikula-membrán 316
vibráció 525
vibrációérzékelés 195
világosság 192
világosság-sötétség ciklusok 212
vimentin 247
vimentin filamentum 26, 247
vinkulin 26, 246

- VIP hatás a vérerekre 528
 virilizmus 589
 vírusok
 és akut emberi leukémia 296
 viselkedés 22, 181, 188, 235, 261, 326, 469, 503
 appetitív motivációjú 568
 befolyásolás műtéti agyvelő-roncsolással 209
 befolyásolása zsigeri reflexekkel 476
 defeminizáció 227, 593
 energiaigény 450
 funkció 182
 neurokémia 219, 578
 tanulmányozása 235
 viselkedés (motivált)
 appetitív fázis 598
 konzummatív fázis 598
 viselkedés- és idegtudomány 235
 viselkedések
 sztereotip 505
 viselkedési aktiváció (arousal) 472, 478
 viselkedési plaszticitás 559
 viselkedési stratégiák
 kialakítás 553
 kialakítása 209
 viselkedési szabályok
 társas 554
 viselkedési zavarok 219
 viselkedésirányítás
 központi integráció 208, 552
 viselkedést irányító (szomatikus) idegi rendszerek 328
 viszceroceptorok 476
 viszketés 196, 530
 visszacsatolás
 negatív 237
 pozitív 160
 visszacsatolós szabályozás 20, 237
 visszafutó (rekurrens) gátlás 464, 508, 512
 visszahúzódsági (flexor) reflex 505
 visszaidézés 213
 visszaszívódás 111, 381
 visszaszívódás (reabszorpció) 381
 vesében 111
 visszerek 132
 kompliancia (engedékenység) 130
 tágulékonyág 409
 véráramlási dinamika 408
 visszerek (gyűjtőerek, vénák) 129, 132, 406
 visszerek (vénák)
 agyi 85
 vér-visszáramlás (a szívbe) 131
 visszeres vérpangás
 szívelégtelenségben 404
 vitálkapacitás 97, 99, 357, 358
 csökkentő tényezők 355
 mérés 97
 vitálkapacitás (VC) 99
 vitamin 138, 425
 vitaminoidek 425
 vitaminok 139, 424, 425
 vízben oldódó 425
 zsírban oldódó 424, 425
- víz
 felszívódás 92, 345
 megoszlás a szervezetben 381
 ozmotikus áramlása 30
 ozmotikus transzmembrán áramlása 251
 transzmembrán áramlás 384
 transzmembrán mozgás 115
 visszaszívódás (vesében) 111
 visszaszívódás a nefronokban 371
 visszaszívódás a proximális vesecsatárnácskákban 377
 víz- és elektrolitforgalom
 központi idegi szabályozás 473
 vízdiurézis 116, 382, 386
 vizelet 276, 486
 akaratlagos szabályozás 173
 vizeleti reflex 173, 487
 vizelet 113, 149
 aminosavak és fehérjék koncentrációja 367
 ammónia és aminok 368
 ammóniumsók 109
 Ca-kiválasztás 118
 hígulás 113
 húgysav 368
 húgysav-kiválasztás 152
 húgysav-koncentráció 152
 karbamid 368
 K-ion koncentráció 107
 K-leadás 388
 kreatinin 151, 368
 mennyisége 387
 NaCl-tűrítés 52
 Na-ion koncentráció 107
 N-tartalmú anyagok 368, 373
 N-tartalmú vegyületek 107
 N-vegyületek 151, 447
 ozmotikus nyomás 107
 összetétel 107, 367
 pH 107, 367, 378
 savanyítás 109, 372
 szabad aminosavak 447
 szaga (feromonjai) 549
 szín 446
 színe 91, 344
 termelés sebessége 109
 titrálható sav 393
 urobilinogén 446
 vizelet (emberi)
 maximális sókoncentráció 386
 ozmolaritás 367
 vizelet (végleges) 367
 vizelethajtó szerek 124
 vizelethajtó szerek (diuretikumok) 124
 hatás 397
 vizeletképző rendszer
 hám 279
 vizeletkoncentráció 270
 vizelettermelés 45, 175, 371
 befolyásolás a szívpitvari feszítési receptorok által 490
 cukorbetegségben 117, 386
 és szívpitvari baroreceptorok 175
 sebesség 107, 108, 116
 szabályozás 173
 vizelettermelés (diurézis) 370
- vizelettermelő rendszer
 egyedfejlődés 106
 vizeletürítés 478, 503
 szabályozás 173, 486
 vizeletürítési reflex 477
 vizelet-visszatartás 162, 173
 vizelet-visszatartás (kontinencia) 487
 vizenyő 383
 szöveti 113
 végtagi 393
 vizenyő (ödéma) 265, 285, 385
 vizenyő (szöveti) 419
 vízfelvétel 116, 386
 vízforgalom 426
 és hőkcserélődés 155
 szabályozása 386
 vízforgalom (emberi) 140
 vízgőznyomás 101
 vízhiány 380
 vízi állatok
 légzésszabályozás 497
 vízkiválasztás 116, 386
 vesék által 116
 vízleadás 116, 386
 vízmegőrzés 367
 vízmegvonás 387
 vízmérgezés 140, 426
 vízpermeabilitás
 fokozódás (vesében) 111
 vízvesztés 379
 légzőskor és párologtatással 386
 testnedvekben fölös NaCl esetén 113
 vizsgálati szint 17
 VLDL 429
 VLDL részecskék 142
 volumenreceptor 382
 volumenreceptorok 270, 379, 387
 és ADH-elválasztás 382
 vomero-nazális szerv 227, 549, 594
 vomero-nazális szerv (Jacobson-szerv) 550
 vonzóképeség (attraktivitás)
 szexuális 592
 vörös izmok 300
 vörösvérsejt (eritrocita) 27, 56, 58, 291, 292, 353
 alakfenntartás 26
 Cl-ion koncentráció 102
 élettartam 150, 445
 emberi 56, 292
 és a glicerin 56
 glükózfelvétel 250
 hidrogénkarbonát-klorid ioncsere 362
 képződés (eritropoézis) 56, 284, 291, 294
 kloridion-koncentráció 362
 membrán 26
 oxigénaffinitás 57
 pentózfoszfát út 434
 plazmamembrán 245
 pufferrendszer 390
 sarló alakú 292
 szétesése 295
 szétesése (hemolízis) 295
 tönkremenetel 91
 vörösvérsejt (eritrocita)-membrán 58
 rendellenesség 295

W

W (ganglion)sejtek 536
 Waller-féle degeneráció 79
 Weber–Fechner-törvény 192
 Weber-teszt 204
 Wernicke-féle mező 219, 577
 Wernicke-mező 554, 561, 577
 Whipple-kór 243
 Whitten-effektus 227, 594
 Wilson-kór (hepato-lentikuláris degeneráció) 427
 Wolff-cső 223, 224, 584
 fejlődés 587
 származékai és sors 584

X

X (ganglion)sejtek 535, 536
 X kromoszóma 222, 534
 xantinoxidáz 152, 447
 gátlás 448
 xilóz
 transzport (a felszívódásban) 344
 X-sejtek 199

Y

Y (ganglion)sejtek 535, 536
 Y kromoszóma 583
 yohimbin 37, 258
 Y-sejtek 199

Z

záródási kapacitás 99
 záróizomgyűrűk (szfinkterek) 276
 zárt vérkeringés 489
 zavartság 419
 zigóta 583, 585
 ziháló légzés 122
 zimogén granulumok 26, 343
 Z-lemez 60, 299
 Zollinger–Ellison-tünetegyüttes 345
 zona fasciculata 281
 zona glomerulosa 370
 zona incerta 576
 zonula adherens 49, 279
 zonula occludens 39, 49, 279
 zörej 543
 Z-vonal 297

Zs

zsákocska 518
 zsákocska (szakkulusz) 187, 548
 zsigerek 165
 érzékszervek 193
 fájdalom 525
 vérátáramlás 135
 zsigerek tágitása
 és a fájdalom 193
 zsigeri (vegetatív) reflexek 476
 zsigeri (viszcerális) afferens idegrost 78
 zsigeri (viszcerális) afferens idegsejt 167
 zsigeri (viszcerális) általános afferens idegrostok 471
 zsigeri (viszcerális) érzőidegsejtek
 neurotranszmitterek v. -modulátorok 477
 zsigeri (viszcerális) érzőneuronok 168
 zsigeri (viszcerális) működések
 szabályozás 328
 zsigeri (viszcerális) receptorok 476
 és afferens impulzusai 168
 zsigeri (viszcerális) reflexek 477
 zsigeri afferens (érző) idegrostok 471
 zsigeri afferens idegrostok 323
 zsigeri afferens idegrostok 473
 zsigeri afferens idegsejtek 474
 zsigeri érzékelés 166, 193, 525
 zsigeri fájdalomli afferens idegrostok 193
 zsigeri fájdalom 499
 enyhítése v. megszüntetése 476
 kezelés 483
 zsigeri irányítás
 legfelsőbb integrátor 555
 zsigeri kemoreceptorok 172, 485
 zsigeri motoros idegrendszer 166
 zsigeri működések
 gerincvelői és agytörzsi integráció 168
 idegi irányítás 167
 idegi szabályozás 474
 integráció 477
 zsigeri működésváltozások 570
 zsigeri védekező reflexek 168, 476
 zsigeri vérerek
 összehúzódás 166
 zsíremésztés 90
 zsírfelszívódás 91

zsírképződés (lipogenezis) 46, 274, 275, 434
 zsírmáj 149
 zsírmobilizáció (lipolízis) 275, 286, 432, 437, 439, 449, 480, 489
 zsírmozgósító hormonok 472
 zsírok
 állati és növényi 139
 emésztés és felszívódás 148
 felszívódás 91, 344, 345, 347
 felszívódáskori szállítás a vérplazmába 92
 zsírsavak 286, 345, 424
 béta-oxidáció 437
 bioszintézis 146, 437
 hatás a CCK ürítésére 346
 oxidáció 146
 szabad (vérben) 147
 zsírsav-receptor idegsejtek 572
 zsírsavszintetáz 146, 437
 zsírsavszintézis 146, 273, 437
 májban 146
 zsírsajt (adipocita) 43, 274, 283, 285, 286, 430, 437, 442
 lipid vakuólák 286
 lipolízis 412
 multilokuláris 286
 uni- és multilokuláris 53
 unilokuláris 286
 zsírszövet 46, 53, 149, 174, 272, 285, 286, 345, 430, 432, 434, 439, 442
 barna 149, 286, 430, 442, 454
 barna és fehér 142
 fehér 286, 430, 442
 glükózfelvétel 436, 480
 lipolízis 272, 273, 282
 mennyiség és eloszlás 222, 583
 mennyiségi növekedés 443
 nitrogénoldódás 362
 tesztoszteron-aromatizáció ösztradiollá 587
 triacil-glicerinnel raktározás 142
 triacil-glicerinek 430
 triglicerid-raktározás 153, 450
 triglicerid-szintézis 146, 437
 zsírok szintézise 282
 zsírsavszintézis 437